C/2026/6005

12.11.2026

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των υποχρεώσεων διαφάνειας για ορισμένα συστήματα ΤΝ βάσει του άρθρου 50 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 (κανονισμός για την ΤΝ)

(C/2026/6005)

Πίνακας περιεχομένων

Σελίδα

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ 3
2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ 3
   - 2.1. Επισκόπηση των υποχρεώσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ 3
   - 2.2. Σκεπτικό και στόχοι 4
   - 2.3. Υπεύθυνοι παράγοντες σύμφωνα με το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ 5
   - 2.4. Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ 7
     - 2.4.1. Φορείς εφαρμογής που ενεργούν στο πλαίσιο αμιγώς προσωπικής μη επαγγελματικής δραστηριότητας 7
     - 2.4.2. Έρευνα και ανάπτυξη 8
     - 2.4.3. ΤΝ που διατίθεται βάσει δωρεάν αδειών ανοικτού κώδικα 8
   - 2.5. Αλληλεπίδραση με τις απαγορευμένες πρακτικές, τις απαιτήσεις για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου και τον γραμματισμό στον τομέα της ΤΝ 9
   - 2.6. Αλληλεπίδραση με τους κανόνες που ισχύουν για τα μοντέλα και/ή τα συστήματα ΤΝ γενικού σκοπού 9
3. ΆΡΘΡΟ 50 ΣΗΜΕΙΟ 1 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ: ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΤΝ 9
   - 3.1. Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας 10
     - 3.1.1. Συστήματα ΤΝ που προορίζονται για άμεση αλληλεπίδραση με φυσικά πρόσωπα 10
     - 3.1.2. Υποχρέωση ενημέρωσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ 12
   - 3.2. Εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημέρωσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ. 14
     - 3.2.1. Εξαίρεση για προφανή αλληλεπίδραση με σύστημα ΤΝ 14
     - 3.2.2. Εξαίρεση για συστήματα ΤΝ που είναι αδειοδοτημένα από τον νόμο για σκοπούς επιβολής του νόμου 16
   - 3.3. Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης 17
4. ΆΡΘΡΟ 50 ΣΗΜΕΙΟ 2 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ: ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΡΑΧΘΕΙ Η ΥΠΟΣΤΕΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΑΠΟ ΤΝ 18
   - 4.1. Κύριες συνιστώσες και έννοιες του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ 18
     - 4.1.1. Συστήματα ΤΝ που παράγουν συνθετικό περιεχόμενο ή το υποβάλλουν σε χειρισμό 18
     - 4.1.2. Μορφές συνθετικού περιεχομένου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής 19
     - 4.1.3. Περιεχόμενο που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ 20
   - 4.2. Η υποχρέωση σήμανσης και ανίχνευσης του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ 21
     - 4.2.1. Η υποχρέωση σήμανσης 21
     - 4.2.2. Η υποχρέωση ανίχνευσης 22
     - 4.2.3. Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τεχνικές λύσεις: αποτελεσματικές, διαλειτουργικές, ισχυρές και αξιόπιστες 22
   - 4.3. Εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ 24
   - 4.4. Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης 25

5. ΆΡΘΡΟ 50 ΣΗΜΕΙΟ 3 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ 26

5.1. Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ 27

5.1.1. Η έννοια του συστήματος αναγνώρισης συναισθημάτων 27

5.1.2. Η έννοια του συστήματος βιομετρικής κατηγοριοποίησης 27

5.1.3. Η υποχρέωση ενημέρωσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ 27

5.2. Εξαίρεση για σκοπούς επιβολής του νόμου 28

5.3. Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης 28

6. ΆΡΘΡΟ 50 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4: ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΑΘΥΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΕΙΜΕΝΟΥ 28

6.1. Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας για τα προϊόντα βαθυπαραποίησης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ 28

6.1.1. Η έννοια του «προϊόντος βαθυπαραποίησης» 29

6.1.2. Η υποχρέωση γνωστοποίησης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ 31

6.1.3. Διαφάνεια καλλιτεχνικού, δημιουργικού, σατιρικού, μυθοπλαστικού ή ανάλογου περιεχομένου βαθυπαραποίησης 32

6.1.4. Εξαίρεση για σκοπούς επιβολής του νόμου 34

6.1.5. Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης 34

6.2. Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας για κείμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ 35

6.2.1. Κείμενο που δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος. .. 36

6.2.2. Η υποχρέωση γνωστοποίησης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ 37

6.2.3. Εξαίρεση από την υποχρέωση διαφάνειας για κείμενο υπό ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο και συντακτική ευθύνη 37

6.2.4. Εξαίρεση για σκοπούς επιβολής του νόμου 38

6.2.5. Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης 39

7. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 50 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ 39

7.1. Παροχή πληροφοριών με σαφή και διακριτό τρόπο 39

7.2. Πρώτη αλληλεπίδραση ή έκθεση 40

7.3. Συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας 40

8. ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 50 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ 40

8.1. Επιπτώσεις της τήρησης κώδικα πρακτικής που έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος 41

8.2. Αρχές εποπτείας της αγοράς 42

8.3. Κυρώσεις 42

8.4. Έναρξη εφαρμογής 42

9. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ 43

1. **ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ**

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση ορισμένων κανονισμών (στο εξής: κανονισμός για την ΤΝ) άρχισε να ισχύει την 1η Αυγούστου 2024 ([1]). Ο κανονισμός για την ΤΝ θεσπίζει εναρμονισμένους κανόνες για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (στο εξής: ΤΝ) στην Ένωση ([2]). Σκοπός του είναι να προωθήσει την καινοτομία στον τομέα της αξιόπιστης ΤΝ και την υιοθέτησή της, διασφαλίζοντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.

(2) Ο κανονισμός για την ΤΝ ακολουθεί προσέγγιση βάσει κινδύνου, ταξινομώντας τα συστήματα ΤΝ σε τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες κινδύνου, μία από τις οποίες αφορά συστήματα ΤΝ που ενέχουν κινδύνους διαφάνειας και υπόκεινται στις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ. Οι εν λόγω υποχρεώσεις διαφάνειας εφαρμόζονται δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού για την ΤΝ, δηλαδή από τις 2 Αυγούστου 2026.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 96 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού για την ΤΝ, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής εκδίδονται με σκοπό να παράσχουν πρακτική καθοδήγηση προκειμένου να βοηθήσουν τις αρμόδιες αρχές, καθώς και τους παρόχους και τους φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ, στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις διαφάνειας δυνάμει του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ κατά τρόπο συνεπή, αποτελεσματικό, αναλογικό και ομοιόμορφο.

(4) Κατά την κατάρτιση των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις διαφόρων συμφεροντούχων, οι οποίες συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο ευρείας διαβούλευσης που διοργάνωσε η Επιτροπή, οι παρατηρήσεις των κρατών μελών στο Συμβούλιο Τεχνητής Νοημοσύνης, καθώς και οι παρατηρήσεις των συμφεροντούχων σχετικά με το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών που δημοσιεύτηκε προς διαβούλευση.

(5) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν είναι δεσμευτικές. Οποιαδήποτε δεσμευτική ερμηνεία του κανονισμού για την ΤΝ μπορεί τελικά να δοθεί μόνο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ).

2. **ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

2.1. **Επισκόπηση των υποχρεώσεων διαφάνειας του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ**

(6) Στο άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ περιλαμβάνονται τέσσερις υποχρεώσεις διαφάνειας, καθεμία από τις οποίες εφαρμόζεται σε διαφορετικούς τύπους συστημάτων ΤΝ ή στα στοιχεία εξόδου τους.

Διάταξη	Τύπος συστήματος ΤΝ/στοιχείων εξόδου	Υποχρέωση διαφάνειας	Εξαιρέσεις ή ειδικά καθεστώτα
Άρθρο 50 παράγραφος 1	Συστήματα ΤΝ που αλληλεπιδρούν άμεσα με φυσικά πρόσωπα	Οι πάροχοι πρέπει να αναπτύσσουν και να σχεδιάζουν το σύστημα ΤΝ κατά τρόπον ώστε τα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα να ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ.	Εξαιρέσεις 1) εάν η τεχνητή προέλευση της αλληλεπίδρασης είναι προφανής, ή 2) το σύστημα είναι αδειοδοτημένο από τον νόμο να ανιχνεύει, να προλαμβάνει, να διερευνά ή να διώκει αξιόποινες πράξεις, εκτός εάν το σύστημα είναι διαθέσιμο στο κοινό για την καταγγελία αξιόποινης πράξης.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (ΕΕ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

([2]) Άρθρο 1 του κανονισμού για την ΤΝ.

Διάταξη	Τύπος συστήματος ΤΝ/στοιχείων εξόδου	Υποχρέωση διαφάνειας	Εξαιρέσεις ή ειδικά καθεστώτα
Άρθρο 50 παράγραφος 2	Συστήματα ΤΝ που παράγουν ή χειρίζονται συνθετικό περιεχόμενο εικόνας, βίντεο, ήχου ή κειμένου	Οι πάροχοι πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα στοιχεία εξόδου του συστήματος ΤΝ επισημαίνονται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο και είναι δυνατόν να ανιχνευθεί ότι έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά με τεχνικές λύσεις αποτελεσματικές, διαλειτουργικές, ισχυρές και αξιόπιστες.	Εξαιρέσεις εάν 1) το σύστημα ΤΝ εκτελεί υποστηρικτική λειτουργία για τυποποιημένη επεξεργασία ή δεν μεταβάλλει ουσιαστικά τα δεδομένα εισόδου ή τη σημασιολογία τους ή 2) το σύστημα ΤΝ είναι αδειοδοτημένο από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων.
Άρθρο 50 παράγραφος 3	Συστήματα ΤΝ αναγνώρισης συναισθημάτων ή βιομετρικής κατηγοριοποίησης	Οι φορείς εφαρμογής πρέπει να ενημερώνουν τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στο σύστημα ΤΝ σχετικά με τη λειτουργία του.	Εξαίρεση εάν η χρήση του συστήματος ΤΝ επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη ή τη διερεύνηση αξιόποινων πράξεων.
Άρθρο 50 παράγραφος 4	Συστήματα ΤΝ που δημιουργούν ή χειρίζονται προϊόν βαθυπαραποίησης ή κείμενο που δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος	Οι φορείς εφαρμογής πρέπει να γνωστοποιούν ότι το περιεχόμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά.	Εξαιρέσεις εάν 1) η χρήση του συστήματος ΤΝ επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων ή 2) εάν το κείμενο έχει υποβληθεί σε διαδικασία ανθρώπινης επανεξέτασης ή ανθρώπινου συντακτικού ελέγχου και η δημοσίευσή του υπόκειται σε συντακτική ευθύνη. Ειδικό καθεστώς γνωστοποίησης εφαρμόζεται σε προϊόντα βαθυπαραποίησης που αποτελούν μέρος καλλιτεχνικού, δημιουργικού, μυθοπλαστικού, σατιρικού ή ανάλογου έργου ή προγράμματος.

(7) Καθεμία από τις τέσσερις αυτές υποχρεώσεις εξετάζεται στις ενότητες 3 έως 6 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών. Επιπλέον, το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ ορίζει ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 παρέχονται στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα με σαφή και διακριτό τρόπο, το αργότερο κατά τη στιγμή της πρώτης αλληλεπίδρασης ή έκθεσης, και τηρούν τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Στην ενότητα 7 αποσαφηνίζονται οι εν λόγω απαιτήσεις.

(8) Οι διάφορες υποχρεώσεις διαφάνειας που ορίζονται στο άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ μπορούν να εφαρμόζονται σωρευτικά στο ίδιο σύστημα ΤΝ (ή στα στοιχεία εξόδου του), με ενδεχόμενη ενεργοποίηση της ευθύνης διαφορετικών παραγόντων (παρόχων ή φορέων εφαρμογής). Για παράδειγμα, εάν ένα σύστημα ΤΝ δημιουργεί εικόνες στο πλαίσιο άμεσης αλληλεπίδρασης με φυσικό πρόσωπο, τότε ο πάροχος του συστήματος ενδέχεται να πρέπει να συμμορφώνεται τόσο με την παράγραφο 1 όσο και με την παράγραφο 2 του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ. Όταν το εν λόγω σύστημα είναι επίσης σε θέση να δημιουργεί εικόνες που συνιστούν προϊόν βαθυπαραποίησης ή κείμενο που δημοσιεύεται για θέματα δημόσιου συμφέροντος, ο φορέας εφαρμογής μπορεί επιπλέον να πρέπει να συμμορφώνεται με το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ.

2.2. **Σκεπτικό και στόχοι**

(9) Όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 132 έως 136 του κανονισμού για την ΤΝ, σκοπός των υποχρεώσεων διαφάνειας είναι η μείωση των κινδύνων πλαστοπροσωπίας, παραπλάνησης, παραπληροφόρησης, χειραγώγησης σε κλίμακα και απάτης, καθώς και ο μετριασμός των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων στις δημοκρατικές διαδικασίες και στην κοινωνική εμπιστοσύνη που προκαλούνται από περιεχόμενο ή αλληλεπίδραση που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ. Η ενημέρωση των ατόμων σχετικά με την προέλευση της αλληλεπίδρασης και του περιεχομένου από ΤΝ θα τα βοηθήσει να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, συμβάλλοντας παράλληλα στη διαφύλαξη της εμπιστοσύνης και της ακεραιότητας του οικοσυστήματος πληροφοριών. Η διαφάνεια δεν αποτελεί μόνο απαίτηση τεχνικής συμμόρφωσης, αλλά προϋπόθεση για να μπορούν τα φυσικά πρόσωπα να αναγνωρίζουν αλληλεπιδράσεις και περιεχόμενο μέσω ΤΝ ή τη χρήση συστημάτων αναγνώρισης συναισθημάτων ή βιομετρικής κατηγοριοποίησης. Η διασφάλιση διαφανούς και αξιόπιστης χρήσης συστημάτων διαδραστικής και παραγωγικής ΤΝ θα συμβάλει επίσης στην προάσπιση της προσωπικής αυτονομίας και των ευρωπαϊκών αξιών, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων (π.χ. της ελευθερίας της σκέψης, της ιδιωτικής ζωής, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, της προστασίας των καταναλωτών, της διανοητικής ιδιοκτησίας κ.λπ.), με παράλληλη διαφύλαξη της ελευθερίας της έκφρασης και της αξιοπιστίας του περιεχομένου των μέσων ενημέρωσης.

2.3. **Υπεύθυνοι παράγοντες σύμφωνα με το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ**

(10) Σύμφωνα με το άρθρο 3 σημείο 3) του κανονισμού για την ΤΝ, οι **πάροχοι** είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δημόσιες αρχές, υπηρεσίες ή άλλοι φορείς που αναπτύσσουν συστήματα ΤΝ ή αναθέτουν την ανάπτυξή τους και τα διαθέτουν στην ενωσιακή αγορά ή τα θέτουν σε λειτουργία υπό τη δική τους επωνυμία ή υπό το δικό τους εμπορικό σήμα, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν. Οι πάροχοι πρέπει να συμμορφώνονται με τις σχετικές υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού για την ΤΝ που ισχύουν γι' αυτούς, ανεξάρτητα από το αν είναι εγκατεστημένοι ή βρίσκονται εντός της Ένωσης ή σε τρίτη χώρα ([3]). Οι πάροχοι που είναι εγκατεστημένοι ή βρίσκονται εκτός της Ένωσης υπόκεινται επίσης στον κανονισμό για την ΤΝ, εάν τα στοιχεία εξόδου του οικείου συστήματος ΤΝ χρησιμοποιούνται στην Ένωση ([4]). Ωστόσο, η παρεμπίπτουσα, απρόβλεπτη ή μη εξουσιοδοτημένη κατάντη χρήση δεν θα πρέπει από μόνη της να συνεπάγεται την εφαρμογή των υποχρεώσεων στους εν λόγω παρόχους τρίτων χωρών διαδραστικών ή παραγωγικών συστημάτων ΤΝ που δεν διατίθενται στην αγορά ούτε τίθενται σε λειτουργία στην Ένωση, με την επιφύλαξη των εξουσιών των αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς να θεωρούν τα στοιχεία εξόδου τους μη συμμορφούμενα με τον κανονισμό για την ΤΝ.

(11) Οι πάροχοι πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα διαδραστικά ή παραγωγικά τους συστήματα ΤΝ διαθέτουν διαφάνεια ενσωματωμένη στον σχεδιασμό και στη λειτουργία του συστήματος, καθώς και να διασφαλίζουν ότι όλες οι σχετικές υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφοι 1, 2 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ εκπληρώνονται το αργότερο κατά τη διάθεση των εν λόγω συστημάτων στην αγορά ή τη θέση τους σε λειτουργία. Όλα τα φυσικά πρόσωπα που αλληλεπιδρούν με το σύστημα ΤΝ ή εκτίθενται στα στοιχεία εξόδου του που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής πρέπει να ενημερώνονται αποτελεσματικά και με συνέπεια καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του συστήματος ΤΝ, όπως διατίθεται στην αγορά ή τίθεται σε λειτουργία από τον εν λόγω πάροχο (ανεξάρτητα από το ποιοι είναι οι φορείς εφαρμογής ή άλλοι χρήστες του συστήματος).

> Για παράδειγμα, εταιρεία διαθέτει στην ενωσιακή αγορά, υπό τη δική της επωνυμία ή εμπορικό σήμα, μια εφαρμογή παραγωγικής ή διαδραστικής ΤΝ (π.χ. διαλογικό ρομπότ, εργαλείο παραγωγής εικόνων, πράκτορα ΤΝ) σε καταναλωτές, επαγγελματίες χρήστες ή άλλες νομικές οντότητες, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιούν άμεσα το σύστημα ΤΝ για αλληλεπίδραση ή παραγωγή περιεχομένου (μεταξύ άλλων, ενσωματώνοντας το σύστημα στις υφιστάμενες διαδικασίες τους και χρησιμοποιώντας το αναλόγως χωρίς να απαιτούνται τροποποιήσεις ή πρόσθετα κατασκευαστικά στοιχεία). Η εταιρεία είναι πάροχος που φέρει την ευθύνη για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφος 1 και/ή 2 του κανονισμού για την ΤΝ, ανεξάρτητα από το αν το σύστημα ΤΝ παρέχεται δωρεάν ή έναντι αντιτίμου και ανεξάρτητα από το αν ο πάροχος είναι εγκατεστημένος ή βρίσκεται στην Ένωση ή σε τρίτη χώρα.
>
> Ένα άλλο παράδειγμα παρόχου είναι μια εταιρεία ή άλλος οργανισμός (π.χ. δημόσια αρχή) που έχει αναπτύξει εσωτερικά ένα διαδραστικό σύστημα ΤΝ (π.χ. διαλογικό ρομπότ) και το θέτει σε λειτουργία στην Ένωση για ιδία χρήση και υπό την οικεία επωνυμία ή εμπορικό σήμα.
>
> Εάν μια εταιρεία λαμβάνει ήδη υφιστάμενο σύστημα παραγωγικής ΤΝ που έχει διατεθεί στην αγορά από άλλον πάροχο και τροποποιεί το εν λόγω σύστημα (π.χ. με νέα δεδομένα εκπαίδευσης), το οποίο στη συνέχεια θέτει σε λειτουργία υπό την οικεία επωνυμία ή εμπορικό σήμα, τότε η εν λόγω εταιρεία καθίσταται πάροχος του νέου συστήματος με την επιφύλαξη της ευθύνης του παρόχου του αρχικού συστήματος ΤΝ για το εν λόγω αρχικό σύστημα.

(12) Οι φορείς εφαρμογής είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δημόσιες αρχές, υπηρεσίες ή άλλοι φορείς που χρησιμοποιούν συστήματα ΤΝ υπό την ευθύνη τους, εκτός εάν η χρήση πραγματοποιείται για προσωπική μη επαγγελματική δραστηριότητα ([5]). Η «ευθύνη» για ένα σύστημα ΤΝ θα πρέπει να νοείται ως ανάληψη ευθύνης για την απόφαση ανάπτυξης του συστήματος και για τον τρόπο της πραγματικής χρήσης του συστήματος (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων εξόδου του). Δεν απαιτείται κατ' ανάγκη τεχνικός έλεγχος της λειτουργίας του συστήματος ΤΝ, εφόσον ο φορέας εφαρμογής λαμβάνει την απόφαση για τους σκοπούς και τον τρόπο χρήσης του συστήματος ΤΝ (μεταξύ άλλων στο πλαίσιο αποκεντρωμένων ροών εργασίας και εταιρικών δομών ομίλου). Οι φορείς εφαρμογής που συμμετέχουν σε σύνθετες αξιακές αλυσίδες παραγωγής και διανομής περιεχομένου θα πρέπει να λαμβάνουν αναλογικά μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι η επισήμανση που έχουν εφαρμόσει στο περιεχόμενο σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ προβάλλεται με σαφή και διακριτό τρόπο, κατά την πρώτη έκθεση, στο στοχευόμενο και προβλέψιμο κοινό σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ [π.χ. μέσω συμβατικών όρων με τους εταίρους διανομής, ρυθμίσεων εμπειρίας χρήστη (UX) και διεπαφών για την προβολή της επισήμανσης].

([3]) Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α), άρθρο 3 σημεία 3), 9) και 11) του κανονισμού για την ΤΝ. Για περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τις έννοιες της διάθεσης στην αγορά, της θέσης σε λειτουργία και της χρήσης, βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τις απαγορευμένες πρακτικές τεχνητής νοημοσύνης [C(2025) 5052] και την ανακοίνωση της Επιτροπής — Ο «Γαλάζιος Οδηγός» σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τα προϊόντα 2022, σημείο 2 (ΕΕ C 247 της 29.6.2022, σ. 1).

([4]) Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και αιτιολογική σκέψη 22 του κανονισμού για την ΤΝ.

([5]) Άρθρο 3 σημείο 4) του κανονισμού για την ΤΝ.

(13) Οι φορείς εφαρμογής εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ εάν έχουν τον τόπο εγκατάστασής τους ή βρίσκονται εντός της Ένωσης ή εάν είναι εγκατεστημένοι ή βρίσκονται σε τρίτη χώρα όταν τα στοιχεία εξόδου του συστήματος ΤΝ χρησιμοποιούνται στην Ένωση ([6]). Στην τελευταία περίπτωση, οι υποχρεώσεις διαφάνειας εφαρμόζονται σε οντότητες που βρίσκονται ή είναι εγκατεστημένες εκτός της Ένωσης, όταν ο ίδιος ο φορέας εφαρμογής προβλέπει τη διάδοση και τη χρήση των στοιχείων εξόδου της ΤΝ στην Ένωση (δηλαδή κατευθύνει ή επιτρέπει τη διανομή εντός της Ένωσης, μεταξύ άλλων αναρτώντας προϊόντα βαθυπαραποίησης στο παγκοσμίως προσβάσιμο διαδίκτυο). Ωστόσο, οι φορείς εφαρμογής τρίτων χωρών δεν δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις διαφάνειας όταν το περιεχόμενο του συστήματος ΤΝ φθάνει σε κοινό στην Ένωση μέσω διαύλων που δεν μπορούν να προβλεφθούν και βρίσκονται εκτός του ελέγχου τους.

(14) Όταν ο φορέας εφαρμογής συστήματος ΤΝ είναι νομικό πρόσωπο, υπό την εξουσία του οποίου χρησιμοποιείται το σύστημα (π.χ. διαφημιστική εταιρεία), οι μεμονωμένοι εργαζόμενοι που ενεργούν υπό τις οδηγίες και υπό τον έλεγχο του εν λόγω νομικού προσώπου (π.χ. ψηφιακοί δημιουργοί κινουμένων σχεδίων, σχεδιαστές ιστοσελίδων, δημιουργοί περιεχομένου, δημοσιογράφοι) δεν θα πρέπει να θεωρούνται χωριστοί φορείς εφαρμογής του εν λόγω συστήματος. Ένα νομικό πρόσωπο παραμένει φορέας εφαρμογής ακόμα και εάν εμπλέκει τρίτους (π.χ. αναδόχους, ελεύθερους επαγγελματίες) στη λειτουργία του συστήματος για λογαριασμό του και υπό την ευθύνη και τον έλεγχό του.

> Για παράδειγμα, μέσω ενημέρωσης εγκατεστημένο στην Ένωση, οι συντάκτες του οποίου χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ με σκοπό την υποστήριξη της γραπτής κάλυψης της επικαιρότητας με δημοσιεύσεις κειμένου που παράγονται από ΤΝ σχετικά με θέματα δημόσιου συμφέροντος και αναρτώνται σε παγκοσμίως προσβάσιμο ιστότοπο, είναι φορέας εφαρμογής που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ. Ομοίως, εταιρεία εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, η οποία χρησιμοποιεί σύστημα ΤΝ για τη δημιουργία προϊόντος βαθυπαραποίησης διασημότητας με απεικόνιση διασημότητας σε διαφήμιση που προβάλλεται στην Ένωση, είναι επίσης φορέας εφαρμογής που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ.
>
> Αντιθέτως, εταιρεία η οποία απλώς αναθέτει σε διαφημιστικό γραφείο την παραγωγή διαφήμισης, χωρίς να λαμβάνει αποφάσεις ούτε να ασκεί έλεγχο ως προς το αν και με ποιον τρόπο το διαφημιστικό γραφείο χρησιμοποιεί ΤΝ κατά τη διαδικασία παραγωγής, δεν είναι φορέας εφαρμογής.

(15) Οι φορείς εκμετάλλευσης (π.χ. πάροχοι και φορείς εφαρμογής) μπορούν να επιτελούν ταυτόχρονα περισσότερους από έναν ρόλους σε σχέση με ένα σύστημα ΤΝ. Για παράδειγμα, μια εταιρεία μπορεί να αναπτύξει εσωτερικό σύστημα παραγωγικής ΤΝ και να το χρησιμοποιήσει για την παραγωγή προϊόντων βαθυπαραποίησης. Στην περίπτωση αυτή, θα θεωρείται ταυτόχρονα πάροχος και φορέας εφαρμογής που πρέπει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση τόσο με τις υποχρεώσεις σήμανσης σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο του άρθρου 50 παράγραφος 2 όσο και με τις απαιτήσεις σαφούς και αντιληπτής επισήμανσης των προϊόντων βαθυπαραποίησης του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ.

(16) Αντιθέτως, άλλοι παράγοντες (όπως οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας, συμπεριλαμβανομένων των επιγραμμικών πλατφορμών, ή οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς) των οποίων ο ρόλος περιορίζεται στη διάδοση ή τη μετάδοση περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και έχει δημιουργηθεί από τρίτους, ή οι οποίοι λαμβάνουν ή εκτίθενται σε περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ χωρίς να έχουν την ευθύνη για τη χρήση του συστήματος ΤΝ με σκοπό την παραγωγή ή τον χειρισμό περιεχομένου ΤΝ, δεν είναι φορείς εφαρμογής κατά την έννοια του κανονισμού για την ΤΝ. Μολονότι δεν φέρουν ευθύνη βάσει του κανονισμού για την ΤΝ, οι εν λόγω παράγοντες μπορούν, ωστόσο, να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αξιακή αλυσίδα για τη διαφύλαξη της εμπιστοσύνης και της ακεραιότητας του οικοσυστήματος πληροφοριών. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω παράγοντες ενθαρρύνονται θερμά να διατηρούν τη σήμανση και την τοποθέτηση επισήμανσης που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ και να εφαρμόζουν αναλογικά και τεχνικώς εφικτά μέτρα ώστε να μπορούν τα φυσικά πρόσωπα να ανιχνεύουν περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ, με την επιφύλαξη της ευθύνης των παρόχων και των φορέων εφαρμογής συστημάτων παραγωγικής ΤΝ ή τυχόν υποχρεώσεων ή ευθύνης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 (στο εξής: πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) ([7]) ή άλλης εφαρμοστέας ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας.

([6]) Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) του κανονισμού για την ΤΝ.

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).

(17) Άλλοι παράγοντες που ενεργούν υπό την επαγγελματική τους ιδιότητα και διαδίδουν περιεχόμενο (ακόμα και εάν δεν εμπλέκονται άμεσα βάσει του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ) ενθαρρύνονται επίσης να λαμβάνουν αναλογικά και κατάλληλα μέτρα, ώστε τα φυσικά πρόσωπα που τελικά εκτίθενται στο περιεχόμενο να ενημερώνονται αποτελεσματικά και να είναι σε θέση να ανιχνεύουν ότι το περιεχόμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά. Επιπλέον, τα εν λόγω μέρη μπορεί να υποχρεωθούν να επισημαίνουν τα αντίστοιχα προϊόντα βαθυπαραποίησης ή τις εκδόσεις κειμένου σχετικά με θέματα δημόσιου συμφέροντος βάσει άλλων εφαρμοστέων νομικών ή δεοντολογικών κανόνων (π.χ. ραδιοτηλεοπτικός φορέας που επισημαίνει και προβάλλει, στο πλαίσιο τηλεοπτικού προγράμματος, προϊόν βαθυπαραποίησης που έχει δημιουργηθεί από ιδιώτη). Ωστόσο, το γεγονός και μόνο ότι ένας παράγοντας επισημαίνει περιεχόμενο ή χρησιμοποιεί περιεχόμενο που φέρει επισήμανση δεν σημαίνει ότι ο εν λόγω παράγοντας μπορεί να θεωρείται «φορέας εφαρμογής» κατά την έννοια του κανονισμού για την ΤΝ. Ο κανονισμός για την ΤΝ δεν επεκτείνει ούτε επηρεάζει τη νομική ευθύνη των εν λόγω παραγόντων βάσει των εφαρμοστέων νομικών πλαισίων, εάν δεν πληρούν ταυτόχρονα τις προϋποθέσεις ώστε να θεωρούνται πάροχοι ή φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ.

2.4. **Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ**

(18) Στο άρθρο 2 του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπονται ορισμένες γενικές εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ, οι οποίες έχουν ήδη αποσαφηνιστεί στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τις απαγορευμένες πρακτικές τεχνητής νοημοσύνης ([8]). Ως εκ τούτου, η παρούσα ενότητα θα εξετάσει μόνο τις πτυχές που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ.

2.4.1. *Φορείς εφαρμογής που ενεργούν στο πλαίσιο αμιγώς προσωπικής μη επαγγελματικής δραστηριότητας*

(19) Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 10 του κανονισμού για την ΤΝ, ο κανονισμός «δεν εφαρμόζεται στις υποχρεώσεις των φορέων εφαρμογής που είναι φυσικά πρόσωπα και χρησιμοποιούν συστήματα ΤΝ στο πλαίσιο αμιγώς προσωπικής μη επαγγελματικής δραστηριότητας» ([9]). Κάθε δραστηριότητα μέσω της οποίας φυσικά πρόσωπα αποκομίζουν οικονομικό όφελος σε τακτική βάση ή συμμετέχουν με άλλον τρόπο σε επαγγελματική, επιχειρηματική, εμπορική ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα θα πρέπει να θεωρείται «επαγγελματική» δραστηριότητα. Ο προσδιορισμός «αμιγώς προσωπική» αποτελεί χαρακτηρισμό της μη επαγγελματικής δραστηριότητας, υπό την έννοια ότι το πρόσωπο θα πρέπει να ενεργεί τόσο με προσωπική όσο και με μη επαγγελματική ιδιότητα ώστε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης. Κάθε χρήση από φυσικά πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό ή υπό την εποπτεία φορέα εφαρμογής που ενεργεί με επαγγελματική ιδιότητα θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων διαφάνειας του επαγγελματία φορέα εφαρμογής που ορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ.

Παραδείγματα προσωπικής μη επαγγελματικής χρήσης συστημάτων ΤΝ που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής:

— άτομα που χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ για την παραγωγή προϊόντων βαθυπαραποίησης μελών του νοικοκυριού τους·

— άτομα που χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ με την προσωπική τους ιδιότητα για τη δημιουργία κειμένου σχετικά με διάφορα θέματα (π.χ. σπουδαστές που χρησιμοποιούν ΤΝ για τη συγγραφή των εργασιών τους)·

— άτομα που χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ με την προσωπική τους ιδιότητα για την παραγωγή προϊόντων βαθυπαραποίησης που διαδίδονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

(20) Η εξαίρεση του άρθρου 2 παράγραφος 10 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται μόνο όσον αφορά τις υποχρεώσεις των φορέων εφαρμογής κατά τη χρήση του συστήματος για αμιγώς προσωπικές, μη επαγγελματικές δραστηριότητες. Το σύστημα αυτό καθαυτό εξακολουθεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ όσον αφορά τις υποχρεώσεις των παρόχων που διαθέτουν το σύστημα στην αγορά ή το θέτουν σε λειτουργία και των φορέων εφαρμογής που χρησιμοποιούν το σύστημα για επαγγελματικούς σκοπούς. Η εξαίρεση δεν θίγει επίσης την εφαρμογή άλλης συναφούς ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας.

([8]) Βλ. ενότητα 2.5 των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τις απαγορευμένες πρακτικές τεχνητής νοημοσύνης που καθορίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 (κανονισμός για την ΤΝ) [Βρυξέλλες, C(2025) 5052 final, 29.7.2025].

([9]) Ο ορισμός του φορέα εφαρμογής αποκλείει επίσης τους χρήστες που συμμετέχουν σε τέτοιες δραστηριότητες (βλ. ενότητα 2.3 ανωτέρω).

Για παράδειγμα, ο πάροχος του συστήματος ΤΝ που χρησιμοποιείται για την παραγωγή προϊόντων βαθυπαραποίησης τα οποία προορίζονται να εμφανιστούν σε προσωπική χριστουγεννιάτικη κάρτα θα πρέπει να επισημαίνει τα εν λόγω προϊόντα βαθυπαραποίησης με μηχαναγνώσιμο τρόπο σύμφωνα με την υποχρέωση διαφάνειας που ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ. Ταυτόχρονα, η χρήση του συστήματος από φυσικά πρόσωπα για αμιγώς προσωπικές, μη επαγγελματικές δραστηριότητες δεν θα καλύπτεται από την υποχρέωση του φορέα εφαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ.

2.4.2. *Έρευνα και ανάπτυξη*

(21) Το άρθρο 2 παράγραφος 6 του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπει εξαίρεση για τα συστήματα ΤΝ ή τα μοντέλα ΤΝ, περιλαμβανομένων των στοιχείων εξόδου τους, που αναπτύσσονται ειδικά και τίθενται σε λειτουργία με αποκλειστικό σκοπό την επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη. Η εξαίρεση αυτή δεν θίγει τα εφαρμοστέα πρότυπα δεοντολογίας στον τομέα της έρευνας και τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων, καθώς και άλλες νομοθετικές πράξεις. Στο πλαίσιο του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ, η εξαίρεση αυτή καλύπτει όχι μόνο τα διαδραστικά συστήματα ΤΝ, αλλά και τα στοιχεία εξόδου των συστημάτων παραγωγικής ΤΝ (συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου βαθυπαραποίησης) που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της επιστημονικής έρευνας. Ωστόσο, εάν τα εν λόγω συστήματα τίθενται σε λειτουργία ή τα στοιχεία εξόδου τους χρησιμοποιούνται για σκοπούς άλλους από τον αποκλειστικό σκοπό της επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης, θα πρέπει και πάλι να τηρούνται οι σχετικές υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ.

Για παράδειγμα, εάν ερευνητές αναπτύσσουν και διαθέτουν στην αγορά ή θέτουν σε λειτουργία διαδραστικό σύστημα ΤΝ και επιθυμούν να διερευνήσουν αν τα φυσικά πρόσωπα είναι σε θέση να διακρίνουν μεταξύ συστημάτων ΤΝ και ανθρώπων όταν συμμετέχουν σε προφορική αλληλεπίδραση με το εν λόγω σύστημα ΤΝ, δεν χρειάζεται να εφαρμόζουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού για την ΤΝ. Ωστόσο, εάν το ίδιο διαδραστικό σύστημα ΤΝ τίθεται επίσης σε λειτουργία για σκοπούς άλλους από την έρευνα και την ανάπτυξη, θα πρέπει να τηρούνται οι σχετικές υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ.

(22) Επιπλέον, το άρθρο 2 παράγραφος 8 του κανονισμού για την ΤΝ εξαιρεί τις δραστηριότητες έρευνας, δοκιμής ή ανάπτυξης όσον αφορά συστήματα ΤΝ ή μοντέλα ΤΝ πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά ή τη θέση τους σε λειτουργία. Η δοκιμή σε πραγματικές συνθήκες (εντός ή εκτός ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων ΤΝ) δεν καλύπτεται από την εν λόγω εξαίρεση. Επιπλέον, μόλις ένα σύστημα ΤΝ διατεθεί στην αγορά ή τεθεί σε λειτουργία ως αποτέλεσμα τέτοιου είδους δραστηριοτήτων έρευνας και δοκιμής, θα πρέπει, ωστόσο, να συμμορφώνεται με τις σχετικές υποχρεώσεις διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ ([10]).

2.4.3. *ΤΝ που διατίθεται βάσει δωρεάν αδειών ανοικτού κώδικα*

(23) Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 12 του κανονισμού για την ΤΝ, τα συστήματα ΤΝ που διατίθενται βάσει δωρεάν αδειών ανοικτού κώδικα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ, υπό την προϋπόθεση ότι δεν εμπίπτουν στις απαγορεύσεις του άρθρου 5 του κανονισμού για την ΤΝ ή στις υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ ή δεν ταξινομούνται ως υψηλού κινδύνου ([11]). Αυτό σημαίνει ότι οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ ανοικτού κώδικα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ εξακολουθούν να οφείλουν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις διαφάνειας.

(24) Αντιθέτως, οι πάροχοι δωρεάν κατασκευαστικών στοιχείων ΤΝ ανοικτού κώδικα, τα οποία καλύπτουν λογισμικό, δεδομένα, μοντέλα, εργαλεία, υπηρεσίες ή διαδικασίες προσαρμογής και ενσωμάτωσης σε σύστημα ΤΝ και τα οποία δεν συνιστούν καθαυτά (εν μέρει ή εξ ολοκλήρου) σύστημα ΤΝ, δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις διαφάνειας του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ. Ωστόσο, οι πάροχοι τέτοιων συστημάτων ενθαρρύνονται να σχεδιάζουν τα εν λόγω μοντέλα, κατασκευαστικά στοιχεία και υπηρεσίες με τον τρόπο που περιγράφεται στο σημείο 27 κατωτέρω, στον βαθμό που αυτό είναι αναλογικό και εφικτό.

([10]) Αιτιολογική σκέψη 25 του κανονισμού για την ΤΝ.

([11]) Η αιτιολογική σκέψη 102 του κανονισμού για την ΤΝ διευκρινίζει ότι η διάθεση λογισμικού και δεδομένων βάσει δωρεάν άδειας ανοικτού κώδικα «επιτρέπει την ανοικτή κοινοχρησία τους και βάσει της οποίας οι χρήστες μπορούν να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στα εν λόγω προϊόντα ή τροποποιημένες εκδόσεις τους και να τα χρησιμοποιούν, να τα τροποποιούν και να τα αναδιανέμουν».

2.5. **Αλληλεπίδραση με τις απαγορευμένες πρακτικές, τις απαιτήσεις για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου και τον γραμματισμό στον τομέα της ΤΝ**

(25) Η αιτιολογική σκέψη 137 του κανονισμού για την ΤΝ διευκρινίζει ότι η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ για ένα συγκεκριμένο σύστημα ΤΝ δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως ένδειξη ότι η χρήση του εν λόγω συστήματος ΤΝ ή των στοιχείων εξόδου του είναι νόμιμη βάσει του κανονισμού για την ΤΝ. Ειδικότερα, τα συστήματα ΤΝ που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ ενδέχεται να εμπίπτουν στο άρθρο 5 του κανονισμού για την ΤΝ και, ως εκ τούτου, να απαγορεύονται (π.χ. η χρήση συστημάτων αναγνώρισης συναισθημάτων στον χώρο εργασίας ή σε εκπαιδευτικά ιδρύματα) ([12]). Επιπλέον, τα συστήματα ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ ενδέχεται επίσης να ταξινομούνται ως συστήματα υψηλού κινδύνου ([13]) και να υπόκεινται στις σχετικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που ισχύουν για τα εν λόγω συστήματα. Ως εκ τούτου, η συμμόρφωση με το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ δεν αντικαθιστά, δεν περιορίζει ούτε επηρεάζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από άλλες διατάξεις του κανονισμού για την ΤΝ ([14]). Ταυτόχρονα, τα συστήματα ΤΝ μπορούν επίσης να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ χωρίς να ταξινομούνται ως συστήματα υψηλού κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού για την ΤΝ. Οι απαιτήσεις γραμματισμού βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για την ΤΝ ισχύουν επίσης τόσο για τους παρόχους όσο και για τους φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ.

2.6. **Αλληλεπίδραση με τους κανόνες που ισχύουν για τα μοντέλα και/ή τα συστήματα ΤΝ γενικού σκοπού**

(26) Το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται σε ορισμένα συστήματα ΤΝ, τα οποία περιλαμβάνουν συστήματα ΤΝ γενικού σκοπού ([15]), όπως διαλογικά ρομπότ που υποστηρίζουν την άμεση αλληλεπίδραση με φυσικά πρόσωπα ή συστήματα ΤΝ ικανά να παράγουν ή να χειρίζονται συνθετικό περιεχόμενο (συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων βαθυπαραποίησης) ([16]).

(27) Το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ δεν εφαρμόζεται ρητά στα μοντέλα ΤΝ γενικού σκοπού. Ωστόσο, εάν ένα σύστημα διαδραστικής ή παραγωγικής ΤΝ που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 1 ή 2 του κανονισμού για την ΤΝ βασίζεται σε μοντέλο ΤΝ γενικού σκοπού που παρέχεται από τον ίδιο πάροχο, τα μέτρα διαφάνειας που ορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα μπορούσαν επίσης να εφαρμοστούν σε επίπεδο μοντέλου (βλ. επίσης ενότητα 4 κατωτέρω). Επιπλέον, παρότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ, οι πάροχοι άλλων μοντέλων ΤΝ γενικού σκοπού και άλλων μοντέλων παραγωγικής ΤΝ ενθαρρύνονται επίσης να εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα διαφάνειας σε επίπεδο μοντέλου για την αναγνώριση συστημάτων διαδραστικής ΤΝ και τη σήμανση περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ. Αυτό είναι ιδιαίτερα επωφελές για τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης των κατάντη παρόχων συστημάτων ΤΝ με τις υποχρεώσεις τους βάσει του άρθρου 50 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού για την ΤΝ ([17]) και για τη συμβολή στη διαφύλαξη της εμπιστοσύνης και της ακεραιότητας του οικοσυστήματος πληροφοριών. Για τα μοντέλα ΤΝ γενικού σκοπού που παρουσιάζουν συστημικό κίνδυνο, τα μέτρα ασφάλειας σε επίπεδο μοντέλου για την αναγνώριση των αλληλεπιδράσεων με ΤΝ και τη σήμανση περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ μπορούν, κατά περίπτωση, να αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου συνόλου μέτρων μετριασμού που μπορούν να λαμβάνουν οι πάροχοι στο πλαίσιο της υποχρέωσής τους να μετριάζουν τους συστημικούς κινδύνους σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για την ΤΝ.

3. **ΑΡΘΡΟ 50 ΣΗΜΕΙΟ 1 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ: ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗΣ ΤΝ**

(28) Το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ απευθύνεται σε παρόχους συστημάτων ΤΝ που αλληλεπιδρούν άμεσα με φυσικά πρόσωπα, οι οποίοι πρέπει να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν τα συστήματά τους κατά τρόπον ώστε τα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα να ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ. Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 132 του κανονισμού για την ΤΝ, σκοπός της εν λόγω υποχρέωσης ενημέρωσης είναι να παρέχεται στα εν λόγω φυσικά πρόσωπα η δυνατότητα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τα στοιχεία εξόδου του συστήματος, να αποφεύγουν την υπερβολική εξάρτηση από τέτοια συστήματα και να προσαρμόζουν αναλόγως το επίπεδο εμπιστοσύνης τους στο περιεχόμενο και στις αλληλεπιδράσεις.

([12]) Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το άρθρο 5 του κανονισμού για την ΤΝ, βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τις απαγορευμένες πρακτικές τεχνητής νοημοσύνης που καθορίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 (κανονισμός για την ΤΝ) [C(2025) 5052 final].

([13]) Βλ. άρθρο 6 του κανονισμού για την ΤΝ.

([14]) Ειδικότερα, το άρθρο 26 παράγραφος 11 του κανονισμού για την ΤΝ επιβάλλει υποχρέωση διαφάνειας στους φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου που λαμβάνουν αποφάσεις ή βοηθούν στη λήψη αποφάσεων που αφορούν φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με την οποία πρέπει να ενημερώνουν τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα ότι υπόκεινται στη χρήση του συστήματος ΤΝ υψηλού κινδύνου. Οι εν λόγω υποχρεώσεις διαφάνειας είναι συμπληρωματικές προς εκείνες του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ, δεδομένου ότι αφορούν διαφορετικές πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα φυσικά πρόσωπα, αλλά μπορούν να συνδυάζονται σε ενιαίες κοινοποιήσεις.

([15]) Το άρθρο 3 σημείο 66) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζει το σύστημα ΤΝ γενικού σκοπού ως σύστημα ΤΝ που βασίζεται σε μοντέλο ΤΝ γενικού σκοπού και το οποίο έχει την ικανότητα να εξυπηρετεί διάφορους σκοπούς, τόσο για άμεση χρήση όσο και για ενσωμάτωση σε άλλα συστήματα ΤΝ.

([16]) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ περιέχει ρητή αναφορά στα συστήματα ΤΝ γενικού σκοπού.

([17]) Αιτιολογική σκέψη 133 του κανονισμού για την ΤΝ.

3.1. **Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας**

(29) Η υποχρέωση διαφάνειας που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται στους παρόχους συστημάτων ΤΝ όταν το σύστημα προορίζεται για άμεση αλληλεπίδραση με φυσικά πρόσωπα και η εν λόγω αλληλεπίδραση δεν εμπίπτει σε καμία από τις ακόλουθες εξαιρέσεις: 1) είναι προφανές από τη σκοπιά φυσικού προσώπου που είναι ευλόγως καλά ενημερωμένο, παρατηρητικό και προσεκτικό, ή 2) το σύστημα είναι αδειοδοτημένο από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων, εκτός εάν το σύστημα είναι διαθέσιμο στο κοινό για την καταγγελία αξιόποινης πράξης.

3.1.1. *Συστήματα ΤΝ που προορίζονται για άμεση αλληλεπίδραση με φυσικά πρόσωπα*

(30) Για να εμπίπτει ένα σύστημα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ, πρέπει να συντρέχουν τέσσερα στοιχεία: i) το σύστημα πρέπει να είναι σύστημα ΤΝ, ii) να προορίζεται για αλληλεπίδραση, iii) η αλληλεπίδραση να είναι άμεση, iv) η αλληλεπίδραση να πραγματοποιείται με φυσικά πρόσωπα.

i) **Σύστημα ΤΝ**: Το σύστημα πρέπει να πληροί τα στοιχεία του ορισμού του συστήματος ΤΝ ([18]), ο οποίος αποκλείει απλούς αυτοματοποιημένους μηχανισμούς απόκρισης που δεν βασίζονται σε ΤΝ (π.χ. παραδοσιακά αυτοματοποιημένα ηλεκτρονικά μηνύματα απουσίας από το γραφείο, γρήγορες απαντήσεις σε μηνύματα βάσει κανόνων).

ii) **Προορίζεται για αλληλεπίδραση:** Το σύστημα ΤΝ πρέπει να προορίζεται για αλληλεπίδραση με φυσικά πρόσωπα. Η αλληλεπίδραση συνεπάγεται τη δυνατότητα αμφίδρομης ανταλλαγής πληροφοριών ή ενεργειών μεταξύ φυσικών προσώπων και του συστήματος ΤΝ με πραγματικό χαρακτήρα συνομιλίας ή ανταπόκρισης. Μπορεί να λαμβάνει διάφορες μορφές (π.χ. ακουστική, οπτική και φυσική). Τα φυσικά πρόσωπα θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν στοιχεία εισόδου (π.χ. γραπτό κείμενο ή άλλες μορφές περιεχομένου, φωνή ή σωματικές ενέργειες) στο σύστημα ΤΝ (π.χ. μέσω τεχνικών μέσων επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων επιγραμμικών διεπαφών, τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ή απευθείας), ενώ το σύστημα ΤΝ θα πρέπει να είναι σε θέση να αποκρίνεται με στοιχεία εξόδου συναφή με το εκάστοτε πλαίσιο (συμπεριλαμβανομένου κάθε είδους περιεχομένου ή ενεργειών) και αντιστρόφως. Η αλληλεπίδραση μπορεί να περιλαμβάνει κάθε είδος στοιχείων εξόδου ή μορφότυπου που μπορεί να γίνει αντιληπτό και κατανοητό από τον άνθρωπο. Δεν χρειάζεται να ξεκινά από άνθρωπο· μπορεί επίσης να περιλαμβάνει περιεχόμενο ή ενέργειες ΤΝ που προκαλούν ανθρώπινη απόκριση. Η αλληλεπίδραση μπορεί να συνίσταται σε εφάπαξ ανταλλαγή (π.χ. μία προτροπή ακολουθούμενη από μία μόνο απάντηση) ή να πραγματοποιείται για ορισμένο χρονικό διάστημα (με πολλαπλές εναλλαγές). Δεν θεωρείται ότι αλληλεπιδρούν με φυσικά πρόσωπα τα συστήματα που συλλέγουν δεδομένα μόνο παθητικά και δεν είναι σε θέση να συμμετέχουν σε ανταλλαγή με φυσικά πρόσωπα (π.χ. αυτοματοποιημένοι έλεγχοι πρόσβασης με αναγνώριση προσώπου) ή απλώς συλλέγουν εφάπαξ ανατροφοδότηση (π.χ. φίλτρα ανεπιθύμητων μηνυμάτων).

iii) **Άμεση αλληλεπίδραση:** Η αλληλεπίδραση μεταξύ του συστήματος ΤΝ και των φυσικών προσώπων πρέπει να είναι άμεση. Αυτό συνήθως προϋποθέτει αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο ή σχεδόν σε πραγματικό χρόνο (μεταξύ άλλων μέσω δυνατοτήτων του συστήματος να συντάσσει και να αποστέλλει μηνύματα σε φυσικά πρόσωπα ή να αλληλεπιδρά με άλλον τρόπο με το φυσικό ή εικονικό περιβάλλον που μπορεί να γίνει αντιληπτό από φυσικά πρόσωπα). Η άμεση αλληλεπίδραση αποκλείει την έμμεση αλληλεπίδραση ή την αλληλεπίδραση με τη διαμεσολάβηση ανθρώπου όταν ένα φυσικό πρόσωπο εκτίθεται σε στοιχεία εξόδου της ΤΝ χωρίς άμεση αλληλεπίδραση με το σύστημα (για παράδειγμα, εάν οι εκπρόσωποι εξυπηρέτησης πελατών χρησιμοποιούν εργαλεία υποστήριξης με ΤΝ για να τους βοηθήσουν να επικοινωνήσουν με φυσικά πρόσωπα ή εάν τα στοιχεία εξόδου της ΤΝ δεν καθίστανται διαθέσιμα στο πρόσωπο από το ίδιο το σύστημα ΤΝ, αλλά από άλλο πρόσωπο που διαδίδει το περιεχόμενο). Ωστόσο, η απλή δυνατότητα της ανθρώπινης παρέμβασης ή επανεξέτασης των στοιχείων εξόδου του συστήματος ΤΝ δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την καταστρατήγηση της εφαρμογής της υποχρέωσης γνωστοποίησης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ. Οι περιπτώσεις προϊόντων και υπηρεσιών που συνδυάζουν αποκρίσεις που παράγονται από ΤΝ με περιεχόμενο που έχει επιμεληθεί άνθρωπος εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ και απαιτούν γνωστοποίηση για τα συγκεκριμένα στοιχεία εξόδου στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης τα οποία παράγονται από ΤΝ, εκτός εάν τα εν λόγω στοιχεία εξόδου ΤΝ έχουν επανεξεταστεί δεόντως και έχουν αποσταλεί από ανθρώπους που λειτουργούν ως κύριοι συνομιλητές των φυσικών προσώπων.

iv) **Με φυσικά πρόσωπα:** Το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί το σύστημα ΤΝ να αλληλεπιδρά με φυσικά πρόσωπα. Τα εν λόγω πρόσωπα μπορεί να είναι επαγγελματίες φορείς εφαρμογής, άλλοι χρήστες (που χρησιμοποιούν επίσης το σύστημα για αμιγώς προσωπικές δραστηριότητες) ή άλλα πρόσωπα που χρησιμοποιούν το σύστημα για λογαριασμό τους. Τα συστήματα ΤΝ που λειτουργούν σε κλειστό φυσικό περιβάλλον (π.χ. ως μέρος εγκατάστασης βιομηχανικών μηχανημάτων), οι εσωτερικές κλήσεις μηχανής προς μηχανή μεταξύ συστημάτων ΤΝ (συμπεριλαμβανομένων των πρακτόρων ΤΝ) των οποίων τα στοιχεία εξόδου δεν προορίζονται να φτάσουν σε φυσικό πρόσωπο ή τα εικονικά περιβάλλοντα χωρίς άμεση επαφή με φυσικά πρόσωπα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης.

([18]) Βλ. άρθρο 3 σημείο 1) του κανονισμού για την ΤΝ. Για περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του συστήματος ΤΝ, βλ. κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό του συστήματος τεχνητής νοημοσύνης [C(2025) 5053 final της 29.7.2025].

(31) Οι πράκτορες ΤΝ καλύπτονται από το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ εάν είναι σε θέση να αλληλεπιδρούν με τα πρόσωπα που τους δίνουν οδηγίες ή με άλλα φυσικά πρόσωπα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων (π.χ. πραγματοποίηση κρατήσεων, διαχείριση αλληλογραφίας, διαπραγμάτευση ή σύναψη συμβάσεων, πραγματοποίηση αγορών κ.λπ.). Οι πράκτορες ΤΝ πρέπει να σχεδιάζονται και να αναπτύσσονται κατά τρόπον ώστε να γνωστοποιούν τόσο τον τεχνητό χαρακτήρα τους όσο και το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου ενεργούν, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για διαφάνεια ως προς την προέλευση και την ανάθεση της εξουσίας, καθώς και για λογοδοσία όσον αφορά τις συνέπειες των ενεργειών τους. Αυτό περιλαμβάνει περιπτώσεις στις οποίες οι πράκτορες ΤΝ είναι σε θέση να αλληλεπιδρούν, στο πλαίσιο σύνθετων αρχιτεκτονικών πολλαπλών πρακτόρων, με άλλους πράκτορες ΤΝ που αλληλεπιδρούν άμεσα με τα φυσικά πρόσωπα κατά την εκτέλεση της εργασίας. Ωστόσο, ενδέχεται να μην είναι πάντα δυνατό για τον πάροχο του πράκτορα ΤΝ να προσδιορίζει εκ των προτέρων τις επιμέρους περιπτώσεις άμεσης αλληλεπίδρασης του πράκτορα ΤΝ με άλλα φυσικά πρόσωπα, όταν ο πράκτορας ΤΝ χρησιμοποιείται σε διαφορετικά πλαίσια. Όταν ο πάροχος δεν μπορεί να προσδιορίσει με αξιόπιστο τρόπο αν ο πράκτορας ΤΝ θα αλληλεπιδρά άμεσα με φυσικό πρόσωπο πριν από τη διάθεση του πράκτορα ΤΝ στην αγορά ή τη θέση του σε λειτουργία, ο πράκτορας ΤΝ θα πρέπει να είναι σχεδιασμένος σε επίπεδο αρχιτεκτονικής και να λαμβάνει οδηγίες ώστε να γνωστοποιεί την ιδιότητά του ως πράκτορα ΤΝ σε κάθε περίπτωση στην οποία είναι ευλόγως πιθανό να αλληλεπιδράσει με φυσικό πρόσωπο (μεταξύ άλλων όταν φυσικό πρόσωπο μπορεί να εκπροσωπεί νομική οντότητα ή να ενεργεί για λογαριασμό της). Επιπλέον, οι πράκτορες ΤΝ θα πρέπει επίσης να γνωστοποιούν την ιδιότητά τους στα πρόσωπα που τους δίνουν οδηγίες σε βασικά στάδια (π.χ. κατά την εξουσιοδότηση, την υποβολή αναφοράς, την επικύρωση κ.λπ., μεταξύ άλλων όταν ο πράκτορας ΤΝ που χρησιμοποιείται λαμβάνει, επεξεργάζεται ή βασίζεται σε στοιχεία εξόδου που παράγονται από άλλα συστήματα ΤΝ και όχι απευθείας από φυσικό πρόσωπο), καθώς και σε κάθε νέα αλληλεπίδραση.

Παραδείγματα συστημάτων ΤΝ που προορίζονται για άμεση αλληλεπίδραση με φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ:

— φωνητικοί βοηθοί με δυνατότητες ΤΝ, διαλογικά ρομπότ (chatbots)/πράκτορες συνομιλίας σε διάφορα πλαίσια (π.χ. δημόσια υπηρεσία, υποστήριξη πελατών, διαχείριση καταγγελιών, ηλεκτρονικό εμπόριο, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, υγειονομική περίθαλψη, εκπαίδευση κ.λπ.),

— ανοικτή τηλεφωνική γραμμή ΤΝ για την αναφορά περιστατικών, απάτης ή άλλων καταγγελιών, (ανθρωποειδή) ρομπότ / συνεργατικά ρομπότ (cobot), σύντροφοι ΤΝ, ρομποτικά κατοικίδια συντροφιάς· άβαταρ ΤΝ (π.χ. σε περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας),

— μποτ ΤΝ σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και μέσα ενημέρωσης, πράκτορες προγραμματισμού και άλλοι πράκτορες ΤΝ που είναι σε θέση να αλληλεπιδρούν άμεσα με φυσικά πρόσωπα (μεταξύ άλλων σε σύνθετες αρχιτεκτονικές πολλαπλών πρακτόρων).

3.2.1. **Παραδείγματα συστημάτων ΤΝ που δεν αλληλεπιδρούν άμεσα με φυσικά πρόσωπα και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ:**

— παραδοσιακά βιομηχανικά ρομπότ με δυνατότητες ΤΝ, τα οποία λειτουργούν σε κλειστό βιομηχανικό περιβάλλον και δεν προορίζονται για αλληλεπίδραση με ανθρώπους (π.χ. ρομπότ ηλεκτρονικής συναρμολόγησης),

— συστήματα συστάσεων με δυνατότητες ΤΝ, φίλτρα ανεπιθύμητων μηνυμάτων, εργαλεία αυτόματης μετάφρασης ή μεταγραφής,

— αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών με τη χρήση ΤΝ χωρίς δημιουργία ή τροποποίηση περιεχομένου,

— τεχνικές αυτόματης συμπλήρωσης κειμένου και κώδικα με δυνατότητες ΤΝ, συστήματα επαλήθευσης ταυτότητας/βιομετρικής αναγνώρισης, εσωτερικά συστήματα υποστήριξης αποφάσεων όπου ο χρήστης βλέπει μόνο τα στοιχεία εξόδου της ΤΝ χωρίς δυνατότητα άμεσης αλληλεπίδρασης με το σύστημα,

— συστήματα προγνωστικής συντήρησης και βελτιστοποίησης με δυνατότητες ΤΝ σε εργοστάσια και βιομηχανικές εφαρμογές, οπτικοποίηση προϊόντων με τη βοήθεια ΤΝ (π.χ. εικονική δοκιμή, αισθητική διαμόρφωση χώρων, απόδοση προϊόντων), εργαλεία σχεδιασμού διαδρομών με δυνατότητες ΤΝ τα οποία λειτουργούν με μία μόνο αλληλεπίδραση, μεταγραφή κλήσεων πελατών που υποβάλλονται σε επεξεργασία για σκοπούς ανάλυσης συμπεριφοράς κ.λπ.

3.1.2. *Υποχρέωση ενημέρωσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ*

(32) Το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ υποχρεώνει τους παρόχους συστημάτων ΤΝ που αλληλεπιδρούν άμεσα με φυσικά πρόσωπα να διασφαλίζουν ότι τα οικεία συστήματα ΤΝ (συμπεριλαμβανομένων των πρακτόρων ΤΝ και των συστημάτων ΤΝ γενικού σκοπού) σχεδιάζονται και αναπτύσσονται κατά τρόπον ώστε τα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα να ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ.

(33) Μολονότι ο μηχανισμός ενημέρωσης θα πρέπει να είναι ενσωματωμένος τόσο στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη του συστήματος όσο και στον τρόπο με τον οποίο το σύστημα αλληλεπιδρά με τα φυσικά πρόσωπα, η κοινοποίηση θα πρέπει να παρέχεται κατά τη λειτουργία του συστήματος ΤΝ και το αργότερο κατά τον χρόνο της πρώτης αλληλεπίδρασης με το φυσικό πρόσωπο (όπως απαιτείται από το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ, βλ. ενότητα 7 κατωτέρω). Οι πάροχοι είναι υπεύθυνοι να διασφαλίζουν ότι, μετά τη διάθεση του συστήματος ΤΝ στην αγορά ή τη θέση του σε λειτουργία, τα φυσικά πρόσωπα που αλληλεπιδρούν με το σύστημα ΤΝ ενημερώνονται αποτελεσματικά και με συνέπεια καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του συστήματος ΤΝ, όπως αυτό διατίθεται στην αγορά ή τίθεται σε λειτουργία από τον εν λόγω πάροχο2.2.

(34) **Μορφότυπος κοινοποίησης:** Το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ δεν προσδιορίζει καμία συγκεκριμένη τεχνική γνωστοποίησης. Ως εκ τούτου, οι πάροχοι μπορούν να επιλέξουν οποιαδήποτε κατάλληλη τεχνική, εφόσον πληρούνται δύο απαιτήσεις: i) πληρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ όσον αφορά την παροχή πληροφοριών με σαφή και διακριτό τρόπο, το αργότερο κατά τη στιγμή της πρώτης αλληλεπίδρασης (βλ. ενότητα 7 κατωτέρω)· και ii) τα χαρακτηριστικά των φυσικών προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες λόγω της ηλικίας (π.χ. παιδιά ή ηλικιωμένοι) ή της αναπηρίας τους λαμβάνονται υπόψη στον βαθμό που το σύστημα ΤΝ προορίζεται ή είναι ευλόγως πιθανό να αλληλεπιδρά με φυσικά πρόσωπα που ανήκουν στις εν λόγω ομάδες (π.χ. μεταξύ άλλων όταν το σύστημα ΤΝ είναι ευλόγως πιθανό να αλληλεπιδράσει με το ευρύ κοινό) ([19]). Οι πληροφορίες πρέπει επίσης να παρέχονται σε προσβάσιμη μορφή για τα φυσικά πρόσωπα με αναπηρία, όπως ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφος 5 και στην αιτιολογική σκέψη 132 του κανονισμού για την ΤΝ (βλ. ενότητα 7). Όταν το σύστημα ενδέχεται να αλληλεπιδρά με παιδιά, οι εν λόγω κοινοποιήσεις πρέπει να είναι φιλικές προς τα παιδιά, κατάλληλες για την ηλικία τους, εύκολα κατανοητές και εύκολα προσβάσιμες σε όλα τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρία ή πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας. Όπου είναι διαθέσιμες και κατάλληλες, συνιστάται στους παρόχους να χρησιμοποιούν τυποποιημένες πρακτικές γνωστοποίησης και επισημάνσεις, ώστε να διασφαλίζονται η αποτελεσματικότητα και η συνέπεια των κοινοποιήσεων και να ενισχύεται η επίγνωση των χρηστών.

(35) **Περιεχόμενο της κοινοποίησης:** Το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί από τους παρόχους συστημάτων διαδραστικής ΤΝ να τα σχεδιάζουν και να τα αναπτύσσουν κατά τρόπον ώστε όλα τα φυσικά πρόσωπα που αλληλεπιδρούν με τέτοια συστήματα ΤΝ να ενημερώνονται ρητά σχετικά με τον τεχνητό, μη ανθρώπινο χαρακτήρα του μέρους με το οποίο αλληλεπιδρούν. Εάν είναι ευλόγως προβλέψιμο για τον πάροχο ότι το σύστημα ΤΝ μπορεί να αλληλεπιδρά με φυσικά πρόσωπα που ανήκουν στις προαναφερθείσες ευάλωτες ομάδες, τότε οι πληροφορίες θα πρέπει να προσαρμόζονται αναλόγως και να παρέχονται σε προσβάσιμη μορφή, όπως απαιτείται από το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, ώστε να διασφαλίζεται επίσης η πλήρης κατανόηση των εν λόγω φυσικών προσώπων ([20]).

(36) Οι κοινοποιήσεις θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την τεχνητή προέλευση της αλληλεπίδρασης με τρόπους κατάλληλους για το πλαίσιο στο οποίο πραγματοποιείται η αλληλεπίδραση. Αυτό θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ενημερώνονται δεόντως και αποτελεσματικά, ώστε να αποφεύγονται τυχόν κίνδυνοι παραπλάνησης ή χειραγώγησης πριν από την αλληλεπίδραση και καθ' όλη τη διάρκεια αυτής, ενώ παράλληλα διασφαλίζονται εφικτές και αναλογικές γνωστοποιήσεις. Παραδείγματα παροχής των πληροφοριών περιλαμβάνουν γραπτές κοινοποιήσεις (π.χ. διαλογικό ρομπότ που ξεκινά μια συζήτηση αναφέροντας ότι βασίζεται σε τεχνολογία ΤΝ), οπτικά μέσα (π.χ. μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παράγεται από πράκτορα ΤΝ και αποστέλλεται σε φυσικό πρόσωπο, με επισήμανση ΤΝ στο επάνω μέρος), ακουστικά μέσα (π.χ. φωνητικός βοηθός που δηλώνει στην αρχή μιας συνεδρίας ότι λειτουργεί με ΤΝ), γνωστοποίηση αναγνωριστικών ΤΝ και διαπιστευτηρίων (π.χ. πράκτορες ΤΝ που γνωστοποιούν, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό, την ταυτότητά τους ως ΤΝ με επαληθεύσιμο τρόπο) ([21]).

([19]) Βλ. αιτιολογική σκέψη 132 του κανονισμού για την ΤΝ. Αυτό δεν προϋποθέτει ότι το σύστημα απευθύνεται ειδικά στις εν λόγω ευάλωτες ομάδες. Εάν ένα σύστημα προορίζεται να αλληλεπιδρά με οποιοδήποτε μέλος του κοινού, τότε στο κοινό αυτό περιλαμβάνονται και τα μέλη των ευάλωτων ομάδων και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τους παρόχους κατά την εφαρμογή των μέτρων κοινοποίησης.

([20]) Βλ. ενότητα 7.3 για τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας.

([21]) Για παράδειγμα, οι ηλεκτρονικές βεβαιώσεις χαρακτηριστικών, όπως θεσπίζονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και όπως καθίστανται διαθέσιμες στα πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ που θεσπίζονται δυνάμει του ίδιου κανονισμού, καθώς και τα προτεινόμενα ευρωπαϊκά πορτοφόλια επιχειρήσεων, μπορούν να παρέχουν ασφαλή και αποτελεσματικά μέσα ταυτοποίησης των πρακτόρων ΤΝ. Τα πορτοφόλια μπορούν να αποθηκεύουν και να διαχειρίζονται ηλεκτρονικές βεβαιώσεις που επαληθεύουν την ταυτότητα, τα χαρακτηριστικά και τις εξουσιοδοτήσεις του πράκτορα ΤΝ, καθιστώντας έτσι δυνατή την απρόσκοπτη και αξιόπιστη γνωστοποίηση των εν λόγω πληροφοριών σε φυσικά πρόσωπα.

(37) **Μορφή των κοινοποιήσεων**: Ως βέλτιστη πρακτική, συνιστάται ο σχεδιασμός του συστήματος ΤΝ με πολυτροπικές και προσβάσιμες προσεγγίσεις γνωστοποίησης. Οι εν λόγω κοινοποιήσεις μπορούν να συνδυάζουν διάφορες τεχνικές για την ενίσχυση της κατανόησης από τους χρήστες, κατά περίπτωση και ανάλογα με το πλαίσιο, τις στοχευόμενες και προβλέψιμες ομάδες κοινού, καθώς και τους διαθέσιμους πόρους των παρόχων, ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Παραδείγματα κατάλληλων τεχνικών μπορούν να περιλαμβάνουν:

— **Γνωστοποίηση υπό μορφή κειμένου** [μέσω διεπαφής χρήστη (UI)]: Ευδιάκριτες επισημάνσεις ή πλαίσια ενημέρωσης διατυπωμένα σε απλή γλώσσα (π.χ. «Αλληλεπιδράτε με σύστημα ΤΝ») και χαιρετισμούς κατά την πρώτη αλληλεπίδραση σε διαλογικά ρομπότ· οι εν λόγω μορφές γνωστοποίησης μπορούν να συνδυάζονται, κατά περίπτωση, με μόνιμα ορατά διακριτικά ή επισημάνσεις καθ' όλη τη διάρκεια της αλληλεπίδρασης, στον βαθμό που αυτό είναι αναλογικό προς το συγκεκριμένο πλαίσιο και τους κινδύνους. Επιπλέον, συνιστάται οι συνοδευτικές γνωστοποιήσεις να τοποθετούνται κοντά στη διεπαφή αλληλεπίδρασης (π.χ. κοντά στο πεδίο εισόδου/εξόδου) και να χρησιμοποιείται απλουστευμένη διατύπωση, ιδίως για χρήστες με χαμηλότερο επίπεδο ψηφιακού γραμματισμού και για παιδιά.

— **Ακουστική γνωστοποίηση:** Σε περιβάλλοντα φωνητικής ή τηλεφωνικής επικοινωνίας, ρητές προφορικές δηλώσεις στην αρχή της αλληλεπίδρασης (π.χ. «Πρόκειται για βοηθό που λειτουργεί με ΤΝ») σε συνδυασμό, κατά περίπτωση, με περιοδικές υπενθυμίσεις σε αλληλεπιδράσεις μεγαλύτερης διάρκειας, ιδίως σε περίπτωση διακοπών ή αλλαγής του ρόλου του συστήματος ΤΝ κατά τη διάρκεια της διαδρομής του χρήστη. Διακριτικά ηχητικά σήματα [π.χ. τόνοι ή ηχητικά εικονίδια (earcons)] μπορούν να διευκολύνουν την αναγνώριση, ιδίως για χρήστες με προβλήματα όρασης, αλλά δεν θεωρούνται επαρκή από μόνα τους.

— **Οπτικά/γραφικά σήματα:** Σχεδιασμός του συστήματος ΤΝ με μόνιμα εικονίδια, υδατογραφήματα, έγχρωμα πλαίσια ή αναγνωρίσιμα σύμβολα «ΤΝ» που συμπληρώνουν τις γνωστοποιήσεις υπό μορφή κειμένου. Συνιστάται η χρήση τυποποιημένων οπτικών ενδείξεων, μεταξύ άλλων σε όλες τις υπηρεσίες ενός παρόχου, δεδομένου ότι οι εν λόγω ενδείξεις μπορούν να μειώσουν σημαντικά τον γνωστικό φόρτο και να αυξήσουν την αναγνωρισιμότητα.

— **Πολυτροπικοί συνδυασμοί:** Συνδυασμός κειμενικών, ακουστικών και οπτικών σημάτων (π.χ. διαλογικό ρομπότ που εμφανίζει επισήμανση και ταυτόχρονα παρέχει γνωστοποίηση υπό μορφή κειμένου κατά την πρώτη αλληλεπίδραση), ώστε να διασφαλίζεται η προσβασιμότητα και να ενισχύεται η σαφήνεια για διαφορετικές ομάδες χρηστών.

(38) Ορισμένες τεχνικές δεν είναι απαραίτητες και, όταν χρησιμοποιούνται μεμονωμένα, δεν επαρκούν για την αποτελεσματική εκπλήρωση της υποχρέωσης διαφάνειας που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ, ιδίως:

— γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται μόνο στους όρους και στις προϋποθέσεις, σε διευθύνσεις URL ή στην τεκμηρίωση (οι εν λόγω γνωστοποιήσεις μπορούν να συμπληρώνουν, αλλά όχι να αντικαθιστούν, τη γνωστοποίηση στο πλαίσιο της ίδιας της αλληλεπίδρασης)·

— σημάνσεις σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο (π.χ. μεταδεδομένα ή υδατογραφήματα) που δεν γίνονται αντιληπτές από τους χρήστες κατά τη στιγμή της αλληλεπίδρασης. Αυτό δεν θίγει την καταλληλότητα των εν λόγω σημάνσεων για τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ (βλ. ενότητα 4)·

— ασαφείς ή διφορούμενες ενδείξεις(π.χ. γενικές αναφορές σε «βοηθό») ή ανθρωπόμορφες αναπαραστάσεις που ενδέχεται να παραπλανήσουν τους χρήστες·

— γενικευμένες γνωστοποιήσεις που δεν είναι επαρκώς συγκεκριμένες για τα στοιχεία εξόδου και τις αλληλεπιδράσεις του συστήματος ΤΝ (π.χ. σε πλατφόρμα που παρέχει διάφορες υπηρεσίες ή μεμονωμένα στοιχεία εισόδου, μια γενική γνωστοποίηση όπως «Οι υπηρεσίες στον παρόντα ιστότοπο χρησιμοποιούν ΤΝ» δεν επαρκεί)·

— τεχνικές περιγραφές ή περιγραφές βάσει δυνατοτήτων: δηλώσεις που αναφέρονται αποκλειστικά σε υποκείμενες τεχνολογίες [π.χ. «το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί μεγάλα γλωσσικά μοντέλα (LLM)»] χωρίς να εξηγούν τη λειτουργία ή τις επιπτώσεις του συστήματος για τον χρήστη και την τεχνητή προέλευσή του.

(39) Οι γνωστοποιήσεις θα πρέπει να είναι αναλογικές και προσαρμοσμένες στα διαφορετικά πλαίσια και στα στοχευόμενα κοινά του συστήματος ΤΝ, ώστε να παραμένουν αποτελεσματικές, φιλικές προς τον χρήστη και να αποφεύγονται, στο μέτρο του δυνατού, διαταραχές της εμπειρίας του χρήστη ή φαινόμενα εξοικείωσης [η λεγόμενη «ακούσια αγνόηση πλαισίων ενημέρωσης (banner)»].

(40) Μία μόνο ευδιάκριτη κοινοποίηση πριν από την πρώτη αλληλεπίδραση του συστήματος ΤΝ με συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο είναι πιθανό να επαρκεί στις περισσότερες περιπτώσεις για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ. Ωστόσο, σε ορισμένα πλαίσια υψηλότερου κινδύνου, είναι πιθανό να απαιτούνται περιοδικές υπενθυμίσεις και γνωστοποιήσεις που λαμβάνουν υπόψη το εκάστοτε πλαίσιο, ώστε να διασφαλίζεται η διαρκής επίγνωση των χρηστών. Αυτό ισχύει ιδίως στο πλαίσιο των συστημάτων ΤΝ που αλληλεπιδρούν με ευάλωτα άτομα (π.χ. παιδιά, ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία και άτομα με χαμηλότερο επίπεδο γραμματισμού), των παρατεταμένων και εξελισσόμενων αλληλεπιδράσεων σε ευαίσθητα πλαίσια ή εμβυθιστικά περιβάλλοντα (π.χ. όταν οι χρήστες μπορεί να εκφράζουν ή να βιώνουν συναισθηματική δυσφορία ή ευαλωτότητα ή να διατρέχουν κίνδυνο συμπεριφορών που μοιάζουν με εθισμό), όταν υπάρχει αυξημένος κίνδυνος παραπλάνησης των χρηστών (π.χ. χρηματοοικονομικές συμβουλές, ασφάλιση, νομική συνδρομή, συμβουλές υγείας και χειρισμός καταγγελιών) ή δημιουργίας συναισθηματικών δεσμών ή εξαρτήσεων (π.χ. σύντροφοι ΤΝ), καθώς και όταν υπάρχει ανάγκη να διασφαλίζεται η επίγνωση και ο έλεγχος των ενεργειών των πρακτόρων ΤΝ. Οι πάροχοι πρέπει επίσης να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν το σύστημα ΤΝ ώστε να διασφαλίζεται η γνωστοποίηση σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες υποβάλλονται στο σύστημα ΤΝ ερωτήσεις σχετικά με τη φύση του ή την προέλευση της αλληλεπίδρασης ή όταν μπορεί εύλογα να συναχθεί από τις ανταλλαγές με το φυσικό πρόσωπο ότι το εν λόγω πρόσωπο είναι πιθανό να παραπλανηθεί ή να βρεθεί σε σύγχυση ως προς την προέλευση της αλληλεπίδρασης από την ΤΝ.

3.2. **Εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημέρωσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ**

(41) Το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπει δύο εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημέρωσης σχετικά με τα συστήματα διαδραστικής ΤΝ που εξετάζονται κατωτέρω.

3.2.1. *Εξαίρεση για προφανή αλληλεπίδραση με σύστημα ΤΝ*

(42) Για να μπορούν να βασίζονται στην πρώτη εξαίρεση, οι πάροχοι θα πρέπει να αξιολογούν και να αποδεικνύουν: i) τον προφανή τεχνητό χαρακτήρα της αλληλεπίδρασης με ii) φυσικό πρόσωπο που είναι ευλόγως καλά ενημερωμένο, παρατηρητικό και προσεκτικό, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων και του πλαισίου χρήσης.

(43) Το εν λόγω κριτήριο βασίζεται στο καθιερωμένο ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των καταναλωτών όσον αφορά την έννοια του «μέσου καταναλωτή» και θα πρέπει να ερμηνεύεται με συνέπεια, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των ειδικών και ποικίλων πλαισίων και χρήσεων των συστημάτων ΤΝ που αλληλεπιδρούν άμεσα με φυσικά πρόσωπα και των στόχων που επιδιώκονται με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ.

(44) Ο προσδιορισμός ενός τέτοιου «μέσου» φυσικού προσώπου περιλαμβάνει δύο στάδια. Πρώτον, οι πάροχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το κοινό με το οποίο το σύστημα ΤΝ προορίζεται να αλληλεπιδρά και με το οποίο είναι ευλόγως πιθανό να αλληλεπιδρά. Δεύτερον, ο πάροχος θα πρέπει να εξετάζει τον βαθμό στον οποίο ένα μέσο μέλος του εν λόγω κοινού είναι ευλόγως καλά ενημερωμένο, παρατηρητικό και επιφυλακτικό, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων και του πλαισίου χρήσης. Κατά τη διενέργεια αυτής της αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες:

— Οι πάροχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το στοχευόμενο κοινό του συστήματος ΤΝ, καθώς και ένα ευρύτερο δυνητικό κοινό που είναι ευλόγως προβλέψιμο. Αυτό θα ισχύει ιδίως στην περίπτωση που το ευρύ κοινό μπορεί να έχει εύκολη πρόσβαση στο σύστημα ΤΝ ή το σύστημα λειτουργεί σε εικονικούς ή φυσικούς δημόσιους χώρους και είναι σε θέση να αλληλεπιδρά με φυσικά πρόσωπα που βρίσκονται στους εν λόγω χώρους. Το κοινό που ενδέχεται να εκτεθεί σε σύστημα ΤΝ δεν ταυτίζεται πάντα με το στοχευόμενο κοινό.

— Οι πάροχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη δυνητική ποικιλόμορφη σύνθεση του στοχευόμενου και ευλόγως προβλέψιμου κοινού σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 132 του κανονισμού για την ΤΝ. Όταν άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι ή ανήλικοι είναι πιθανό να περιλαμβάνονται στο εν λόγω κοινό, τα αναμενόμενα επίπεδα ενημέρωσης, παρατηρητικότητας και προσοχής του μέσου μέλους του εν λόγω κοινού θα είναι χαμηλότερα σε σύγκριση με εκείνα ενός μέσου μέλους κοινού που δεν περιλαμβάνει τις εν λόγω κατηγορίες προσώπων. Αντιθέτως, εάν το σύστημα διαδραστικής ΤΝ είναι διαθέσιμο μόνο σε επαγγελματικό ή εξειδικευμένο στοχευόμενο κοινό, τότε αυτό θα μπορούσε να επηρεάσει θετικά τα αναμενόμενα επίπεδα ενημέρωσης, παρατηρητικότητας και προσοχής, και ένα μέσο μέλος του εν λόγω κοινού μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι καλύτερα ενημερωμένο και πιο παρατηρητικό και προσεκτικό.

— Κατά την εξέταση των ευρύτερων περιστάσεων και του πλαισίου χρήσης, οι πάροχοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το επίπεδο ψηφιακού γραμματισμού και γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ του στοχευόμενου και ευλόγως προβλέψιμου κοινού, καθώς και τους σχετικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και γλωσσικούς παράγοντες.

(45) **Προφανής χαρακτήρας**: Κατά τη διαπίστωση του υποθετικού φυσικού προσώπου που είναι ευλόγως καλά ενημερωμένο, παρατηρητικό και προσεκτικό, οι πάροχοι θα πρέπει να αξιολογούν αν θα είναι προφανές για ένα τέτοιο πρόσωπο ότι αλληλεπιδρά άμεσα με σύστημα ΤΝ. Η εξαίρεση θα πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά, δεδομένου ότι στερεί από τα φυσικά πρόσωπα την προστασία και το δικαίωμα να ενημερώνονται με σαφείς και διακριτές γνωστοποιήσεις ότι αλληλεπιδρούν με συστήματα ΤΝ. Η γενική επίγνωση των καταναλωτών και άλλων φυσικών προσώπων ότι υπάρχουν συστήματα ΤΝ (συμπεριλαμβανομένων των διαλογικών ρομπότ και των πρακτόρων) δεν σημαίνει ότι τα αναγνωρίζουν στις αλληλεπιδράσεις. Διάφοροι παράγοντες μπορεί να είναι συναφείς και να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της αξιολόγησης του αν είναι προφανές ότι πρόκειται για αλληλεπίδραση με σύστημα ΤΝ:

— Ο αναμενόμενος χαρακτήρας της αλληλεπίδρασης: Σε περιπτώσεις στις οποίες το σύστημα ΤΝ αλληλεπιδρά με φυσικά πρόσωπα σε υλικό περιβάλλον, στα συναφή στοιχεία μπορεί να περιλαμβάνονται η ορατότητα μηχανικών κατασκευαστικών στοιχείων (η οποία θα καθιστούσε πιο προφανές ότι πρόκειται για σύστημα ΤΝ) ή ο βαθμός στον οποίο το σύστημα ΤΝ αναπαράγει πιστά το μη τεχνητό αντίστοιχό του (κάτι που θα το καθιστούσε λιγότερο προφανές). Για αλληλεπιδράσεις οπτικού ή ακουστικού χαρακτήρα, στοιχεία όπως μοτίβα γραφής ή ομιλίας, φωνητικός τόνος (ρομποτική φωνή έναντι πραγματικής ανθρώπινης φωνής), σχεδιασμός διεπαφής χρήστη (π.χ. εικόνα προφίλ που σχετίζεται με διαλογικό ρομπότ στο οποίο απεικονίζεται άνθρωπος) και η ικανότητα προηγμένης εξατομικευμένης αλληλεπίδρασης μπορούν να επηρεάσουν την εν λόγω αξιολόγηση.

— Η σύνθεση του στοχευόμενου και προβλεπόμενου κοινού: Εάν το σύστημα διαδραστικής ΤΝ είναι διαθέσιμο μόνο σε επαγγελματικό ή εξειδικευμένο κοινό, χωρίς το ενδεχόμενο έκθεσης ευάλωτων ομάδων στο σύστημα, αυτό θα μπορούσε να καθιστά περισσότερο προφανή τον τεχνητό χαρακτήρα της αλληλεπίδρασης για ένα μέσο μέλος του εν λόγω κοινού. Αντιθέτως, εάν το σύστημα ΤΝ μπορεί να είναι προσβάσιμο από το ευρύ κοινό ή από καταναλωτές, στους οποίους περιλαμβάνονται και ευάλωτα άτομα (π.χ. παιδιά, ηλικιωμένοι, άτομα με γνωστική, σωματική ή διανοητική αναπηρία ή άτομα με χαμηλότερο επίπεδο γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ), για τα οποία είναι λιγότερο προφανές ότι πρόκειται για αλληλεπίδραση με σύστημα ΤΝ, δεν μπορεί να γίνει επίκληση της εξαίρεσης με σκοπό την αποτελεσματική προστασία των εν λόγω ευάλωτων χρηστών.

— Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι καθίσταται ολοένα και δυσκολότερο για τα φυσικά πρόσωπα να γνωρίζουν αν αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ ή με πραγματικό άνθρωπο. Λόγω της χρήσης άβαταρ και πρακτόρων, της γενικής ανωνυμίας των αλληλεπιδράσεων στο διαδίκτυο και της ικανότητας των συστημάτων ΤΝ να γράφουν και να αλληλεπιδρούν κατά τρόπο παρόμοιο με τον ανθρώπινο, η εξαίρεση του «προφανούς χαρακτήρα» θα πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις στις οποίες δεν απομένει σχεδόν καμία αμφιβολία ως προς τον χαρακτήρα της αλληλεπίδρασης για ένα μέσο πρόσωπο από το στοχευόμενο και ευλόγως προβλέψιμο κοινό.

Παραδείγματα προφανούς χαρακτήρα για τα οποία δεν ισχύει η υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ:

— Διαλογικά ρομπότ υποστήριξης προγραμματισμού και ελέγχου κώδικα που λειτουργούν με ΤΝ και είναι διαθέσιμα μόνο σε επαγγελματίες προγραμματιστές οι οποίοι, λόγω της εμπειρογνωσίας τους και του πλαισίου χρήσης, δεν έχουν εύλογη προσδοκία ότι αλληλεπιδρούν με άνθρωπο και μπορούν εύκολα να αναγνωρίσουν ότι οι προτάσεις παράγονται από σύστημα ΤΝ.

— Εσωτερικός βοηθός για εργαζομένους, ο οποίος απευθύνεται σε κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό που διαθέτει γραμματισμό στον τομέα της ΤΝ και γνωρίζει ότι χρησιμοποιεί συστήματα ΤΝ για εσωτερικούς οργανωτικούς σκοπούς (π.χ. ανθρώπινοι πόροι, νομικά ζητήματα, προμήθειες, συμμόρφωση ή υποστήριξη ΤΠ).

— Συστήματα διαδραστικής ΤΝ που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν μόνο από κατάλληλα εκπαιδευμένους επαγγελματίες του τομέα της υγείας με σκοπό την υποστήριξη της ιατρικής διάγνωσης και την πρόταση σχετικών θεραπειών.

— ΤΝ διάχυτης νοημοσύνης ενσωματωμένη σε οικιακές συσκευές, με λειτουργίες που περιορίζονται στην υποστήριξη και τη λειτουργία της συσκευής.

— Αλληλεπιδράσεις με μη ελεγχόμενους από τον παίκτη χαρακτήρες (NPC) με δυνατότητες ΤΝ σε βιντεοπαιχνίδι για έναν παίκτη, όπου η φύση του βιντεοπαιχνιδιού καθιστά σαφές ότι κανένα άλλο φυσικό πρόσωπο δεν μπορεί να συμμετέχει και να αλληλεπιδρά με τον χρήστη και ότι είναι επίσης προφανές σε όλους τους χρήστες (συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων προσώπων) ότι η αλληλεπίδραση γίνεται με ΤΝ.

Παραδείγματα που δεν πληρούν την εξαίρεση του προφανούς χαρακτήρα και για τα οποία ισχύει η υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ:

— Ρομποτικό κατοικίδιο συντροφιάς που λειτουργεί με ΤΝ, το οποίο μοιάζει σε πολύ μεγάλο βαθμό με το φυσικό αντίστοιχό του και έχει σχεδιαστεί ώστε να μιμείται την τυπική αλληλεπίδραση ανθρώπου–κατοικίδιου συντροφιάς, δημιουργώντας ασάφεια ως προς το αν η αλληλεπίδραση γίνεται με σύστημα ΤΝ ή όχι.

— Συστήματα ΤΝ ενσωματωμένα σε εμβυθιστικά περιβάλλοντα (π.χ. εικονική ή επαυξημένη πραγματικότητα) που χρησιμοποιούν ρεαλιστικά άβαταρ ή φωνές που μοιάζουν με ανθρώπινες, όπου οι χρήστες και ιδίως τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι ή τα άτομα με αναπηρία ενδέχεται να μην είναι σε θέση να διακρίνουν εύκολα αν αλληλεπιδρούν με άνθρωπο ή με σύστημα ΤΝ.

— Διαλογικά ρομπότ ΤΝ ενσωματωμένα σε επιγραμμικές πλατφόρμες ή εργαλεία υποστήριξης (helpdesks), όπου οι χρήστες αλληλεπιδρούν άμεσα και λαμβάνουν στοιχεία εξόδου ΤΝ (π.χ. απαντήσεις σε ερωτήματα ή άλλο περιεχόμενο που παράγεται από ΤΝ), τα οποία ενδέχεται να εκλάβουν ως παραγόμενα από άνθρωπο.

3.2.2. *Εξαίρεση για συστήματα ΤΝ που είναι αδειοδοτημένα από τον νόμο για σκοπούς επιβολής του νόμου*

(46) Οι πάροχοι συστημάτων διαδραστικής ΤΝ εξαιρούνται από την υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ, εάν είναι αδειοδοτημένοι από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων, εφόσον ισχύουν κατάλληλες διασφαλίσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τρίτων.

(47) Η φράση «αδειοδοτούνται από τον νόμο» νοείται ότι περιλαμβάνει τόσο το ενωσιακό δίκαιο όσο και το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών που έχει θεσπιστεί σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Η νομοθεσία που επιτρέπει τη χρήση του συστήματος ΤΝ πρέπει να προσδιορίζει σαφώς τους σκοπούς και τις περιστάσεις της επιτρεπόμενης χρήσης και να προβλέπει κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τρίτων. Λαμβανομένης υπόψη της τεχνολογικά ουδέτερης προσέγγισης του κανονισμού για την ΤΝ, δεν είναι αναγκαίο να προσδιορίζονται ή να αδειοδοτούνται από τον νόμο συγκεκριμένα συστήματα ΤΝ, όταν η χρήση του συστήματος ΤΝ προβλέπεται γενικά εντός του πεδίου εφαρμογής της νόμιμα αδειοδοτημένης δραστηριότητας και συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο.

(48) Για να εμπίπτει στην εξαίρεση αυτή, ο σκοπός του συστήματος ΤΝ πρέπει να είναι η ανίχνευση, η πρόληψη, η διερεύνηση ή η δίωξη αξιόποινων πράξεων (π.χ. πράκτορας ΤΝ υπό κάλυψη, συστήματα ΤΝ που χρησιμοποιούνται υπό τον ανθρώπινο έλεγχο ερευνητών για επιγραμμικές έρευνες ή επικοινωνία με πρόσωπα που ενδέχεται να εμπλέκονται σε εγκληματικές δραστηριότητες). Η εξαίρεση δεν περιορίζεται στη χρήση των εν λόγω συστημάτων ΤΝ μόνο από τις αρχές επιβολής του νόμου, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 48) του κανονισμού για την ΤΝ, αλλά μπορεί επίσης να καλύπτει συστήματα διαδραστικής (ή παραγωγικής) ΤΝ που χρησιμοποιούνται από άλλες ενωσιακές ή εθνικές δημόσιες αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση τους επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων, εφόσον ισχύουν κατάλληλες διασφαλίσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τρίτων. Η εξαίρεση δεν απαιτεί το σύστημα ΤΝ να είναι σε θέση να διεξάγει τις έρευνες αυτοτελώς. Εάν ένα αντίστοιχο σύστημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο για σκοπούς επιβολής του νόμου όσο και για άλλους συνήθεις σκοπούς, η δυνατότητα εφαρμογής της εξαίρεσης θα πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα της συγκεκριμένης χρήσης. Οι υποχρεώσεις διαφάνειας εξακολουθούν να ισχύουν όταν το ίδιο σύστημα ΤΝ χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς πέραν της νομίμως επιτρεπόμενης ανίχνευσης, πρόληψης, διερεύνησης ή δίωξης αξιόποινων πράξεων. Η διαφάνεια πρέπει να εξακολουθεί να διασφαλίζεται για τα φυσικά πρόσωπα όταν αλληλεπιδρούν με το σύστημα στο πλαίσιο των συνήθων σκοπών του.

(49) Η εξαίρεση δεν ισχύει εάν i) το σύστημα ΤΝ είναι διαθέσιμο στο κοινό και ii) το σύστημα παρέχει στα άτομα τη δυνατότητα να καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις. Τα εν λόγω συστήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται, αλλά εξακολουθούν να υπόκεινται στην υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ, επομένως τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με τα εν λόγω συστήματα.

Για λόγους μεγαλύτερης σαφήνειας, η εξαίρεση αυτή αφορά αποκλειστικά την υποχρέωση βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 να ενημερώνονται τα φυσικά πρόσωπα ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ ([22]). Δεν θίγει το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των διαδικαστικών κανόνων σχετικά με την τεκμηρίωση, τη γνωστοποίηση, το παραδεκτό και την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων.

([22]) Το ίδιο ισχύει και για τις παρόμοιες εξαιρέσεις που προβλέπονται προς όφελος των δραστηριοτήτων επιβολής του νόμου στο άρθρο 50 παράγραφοι 2 έως 4 του κανονισμού για την ΤΝ.

Παραδείγματα συστημάτων ΤΝ που διατίθενται στο κοινό για την καταγγελία αξιόποινων πράξεων που δεν εξαιρούνται και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ:

— Διαλογικά ρομπότ της αστυνομίας με δυνατότητες ΤΝ, τα οποία χρησιμοποιούνται σε επίσημους ιστοτόπους ή εφαρμογές για φορητές συσκευές της αστυνομίας και επιτρέπουν στα άτομα να καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις ή να υποβάλλουν καταγγελίες. Τα συστήματα αυτά καθοδηγούν τους χρήστες μέσω δομημένων ερωτήσεων, συλλέγουν τις σχετικές πληροφορίες και προβαίνουν σε αρχική διαλογή των καταγγελιών πριν από τη διαβίβασή τους σε αρμόδιους αστυνομικούς για αξιολόγηση.

— Ανοικτές τηλεφωνικές γραμμές που λειτουργούν με ΤΝ και τις οποίες διαχειρίζεται η αστυνομία ή άλλη αρχή επιβολής του νόμου για γενικά ερωτήματα του κοινού.

— Ανοικτές τηλεφωνικές γραμμές για την αναφορά περιπτώσεων απάτης με υποστήριξη ΤΝ ή ψηφιακές πύλες τις οποίες διαχειρίζονται χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή δημόσιες αρχές, μέσω των οποίων χρήστες μπορούν να καταγγέλλουν εικαζόμενα οικονομικά εγκλήματα. Το σύστημα ΤΝ αλληλεπιδρά με τον χρήστη για τη συλλογή λεπτομερειών, την κατηγοριοποίηση της καταγγελίας και την ιεράρχηση των υποθέσεων, ενώ οι αρμόδιοι ερευνητές επαληθεύουν τις πληροφορίες πριν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου.

— Εικονικοί βοηθοί που χρησιμοποιούνται για τη λήψη καταθέσεων μαρτύρων, μέσω των οποίων τα θύματα ή οι μάρτυρες μπορούν να υποβάλλουν πληροφορίες μέσω διεπαφής που λειτουργεί με ΤΝ. Τα εν λόγω συστήματα ΤΝ μπορούν να υποστηρίζουν την εισαγωγή πληροφοριών σε πολλές γλώσσες, λειτουργίες προσβασιμότητας, και την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων σε δομημένη μορφή, αλλά η τελική αξιολόγηση και τα ερευνητικά μέτρα παραμένουν στην αρμοδιότητα των ανθρώπινων αρχών.

3.3. **Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης**

(50) Η υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, την προστασία των δεδομένων, τον ψηφιακό τομέα ή την απαγόρευση των διακρίσεων, η οποία ενδέχεται να απαιτεί άλλες γνωστοποιήσεις πληροφοριών που δεν αφορούν ειδικά την προέλευση της αλληλεπίδρασης από ΤΝ. Ειδικότερα, σύμφωνα με την οδηγία 2005/29/ΕΚ (οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές) ([23]), απαγορεύονται οι παραπλανητικές πράξεις ή παραλείψεις όσον αφορά τα κύρια χαρακτηριστικά προϊόντος ή υπηρεσίας. Επιπλέον, η οδηγία 2011/83/ΕΕ (οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών) ([24]) απαιτεί από τους εμπόρους να παρέχουν σαφείς και κατανοητές προσυμβατικές πληροφορίες σχετικά με τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Όταν μια υπηρεσία βασίζεται στην ΤΝ (όπως διαλογικό ρομπότ βάσει συνδρομής, εφαρμογή συντρόφου ΤΝ ή υπηρεσία εικονικής καθοδήγησης), η λειτουργικότητα ΤΝ μπορεί να χαρακτηριστεί ουσιώδες χαρακτηριστικό που πρέπει να γνωστοποιείται προτού δεσμευθεί ο καταναλωτής από σύμβαση. Οι υποχρεώσεις ενημέρωσης βάσει του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των καταναλωτών εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το αν η αλληλεπίδραση θεωρείται «προφανής» κατά την έννοια του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ. Οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι επίσης συμπληρωματικές ως γενικές υποχρεώσεις ενημέρωσης στο πλαίσιο της προστασίας των καταναλωτών, ενώ η υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του κανονισμού για την ΤΝ συνδέεται περισσότερο με το εκάστοτε πλαίσιο και αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι όλα τα φυσικά πρόσωπα παραμένουν ενήμερα ότι αλληλεπιδρούν άμεσα με σύστημα ΤΝ τουλάχιστον πριν από την έναρξη της αλληλεπίδρασης και καθ' όλη τη διάρκειά της.

(51) Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες περιλαμβάνει επίσης απαιτήσεις διαφάνειας για τα συστήματα συστάσεων των επιγραμμικών πλατφορμών, μεταξύ άλλων απαίτηση να εξηγούνται οι κύριες παράμετροι κατάταξης. Οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι συμπληρωματικές προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας που ορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ, δεδομένου ότι έχουν διαφορετικό πεδίο εφαρμογής και σκοπό και αφορούν συστήματα που, καταρχήν, δεν αλληλεπιδρούν άμεσα με τους χρήστες κατά την έννοια του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ.

(52) Όσον αφορά τις υποχρεώσεις ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων βάσει του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων, η υποχρέωση του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ εξυπηρετεί διαφορετικό σκοπό από τις εν λόγω υποχρεώσεις και, ως εκ τούτου, δεν τις επηρεάζει.

([23]) Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 2).

([24]) Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

(53) Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου σχετικά με την ενημέρωση των προσώπων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών [π.χ. οδηγία 2012/13/ΕΕ ή οδηγία 2012/29/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2026/1472] ([25]).

4. **ΑΡΘΡΟ 50 ΣΗΜΕΙΟ 2 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ: ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΡΑΧΘΕΙ Η ΥΠΟΣΤΕΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΑΠΟ ΤΝ**

(54) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί από τους παρόχους συστημάτων ΤΝ που παράγουν συνθετικό περιεχόμενο να εφαρμόζουν τεχνικές λύσεις που πληρούν ορισμένες απαιτήσεις ποιότητας για τη σήμανση σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο και την ανίχνευση των στοιχείων εξόδου των οικείων συστημάτων ΤΝ. Στόχος είναι να δοθεί η δυνατότητα στα φυσικά πρόσωπα να διακρίνουν το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ από άλλο περιεχόμενο (για παράδειγμα, περιεχόμενο που έχει δημιουργηθεί από ανθρώπους) και να επαληθεύουν την προέλευσή του, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της ακεραιότητας του οικοσυστήματος πληροφοριών και της εμπιστοσύνης σ' αυτό.

(55) Ως εκ τούτου, από την εν λόγω υποχρέωση διαφάνειας ωφελούνται όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι πιθανό να εκτεθούν σε περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ, καθώς και βασικοί παράγοντες που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την εμπιστοσύνη και την ακεραιότητα του οικοσυστήματος πληροφοριών, όπως οι αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς και άλλες αρμόδιες αρχές, ανεξάρτητοι ερευνητές, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, μέσα ενημέρωσης, αξιόπιστες πηγές επισήμανσης παράνομου περιεχομένου, υπερασπιστές των θεμελιωδών δικαιωμάτων, πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών και επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, δικαιούχοι και άλλοι δημιουργοί και διανομείς περιεχομένου κ.λπ.

4.1. **Κύριες συνιστώσες και έννοιες του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ**

(56) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται εάν πληρούνται ορισμένες σωρευτικές προϋποθέσεις:

i) το σύστημα πρέπει να χαρακτηρίζεται ως σύστημα ΤΝ·

ii) το σύστημα ΤΝ πρέπει να είναι ικανό να παράγει συνθετικό περιεχόμενο ή να το υποβάλλει σε χειρισμό·

iii) το περιεχόμενο πρέπει να έχει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες μορφές: ήχος, εικόνα, βίντεο ή κείμενο·

iv) το σύστημα ΤΝ δεν πρέπει να εμπίπτει σε καμία από τις ακόλουθες εξαιρέσεις: 1) το σύστημα ΤΝ εκτελεί υποστηρικτική λειτουργία για τυποποιημένη επεξεργασία· 2) το σύστημα ΤΝ δεν μεταβάλλει ουσιαστικά τα δεδομένα εισόδου που παρέχονται από τον φορέα εφαρμογής ή τη σημασιολογία τους· ή 3) το σύστημα ΤΝ είναι αδειοδοτημένο από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων.

4.1.1. *Συστήματα ΤΝ που παράγουν συνθετικό περιεχόμενο ή το υποβάλλουν σε χειρισμό*

(57) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται στα συστήματα ΤΝ ([26]), συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ΤΝ γενικού σκοπού, που παράγουν συνθετικό περιεχόμενο ήχου, εικόνας, βίντεο ή κειμένου. Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ καλύπτει ένα υποσύνολο συστημάτων που πληρούν τον ορισμό του συστήματος ΤΝ στο άρθρο 3 σημείο 1) του κανονισμού για την ΤΝ και παράγουν τέτοια στοιχεία εξόδου. Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ καλύπτει επίσης τα συστήματα ΤΝ που χρησιμοποιούνται για τον χειρισμό περιεχομένου.

(58) Η παραγωγή περιεχομένου αναφέρεται στην παραγωγή συνθετικού υλικού από το σύστημα ΤΝ (π.χ. βάσει προτροπής από άνθρωπο), όπως η παραγωγή συνθετικής εικόνας ή τραγουδιού. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ μπορεί να εφαρμόζεται σε συστήματα παραγωγικής ΤΝ που έχουν σχεδιαστεί με περιορισμένο επιδιωκόμενο σκοπό για την παραγωγή συγκεκριμένων στοιχείων εξόδου. Ταυτόχρονα, το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται επίσης σε συστήματα ΤΝ που μπορούν να εξυπηρετούν πολλαπλούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ΤΝ γενικού σκοπού, και μπορούν να παράγουν διάφορα είδη περιεχομένου, καθώς και συστήματα πρακτορικής ΤΝ, εφόσον παράγουν συνθετικό περιεχόμενο ήχου, εικόνας, βίντεο ή κειμένου.

([25]) Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1). Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57).

([26]) Όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1) του κανονισμού για την ΤΝ.

(59) Αντιθέτως, ο χειρισμός περιεχομένου αφορά ήδη υφιστάμενο περιεχόμενο (συνθετικό ή μη), το οποίο μεταβάλλεται από σύστημα ΤΝ (π.χ. υφιστάμενη εικόνα ή ηχογράφηση φωνής που υφίσταται χειρισμό από σύστημα ΤΝ σύμφωνα με ανθρώπινες οδηγίες). Για να εμπίπτει το περιεχόμενο στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ, αρκεί να έχει παραχθεί από ΤΝ ή να έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ πέραν της τυποποιημένης επεξεργασίας που προβλέπεται στις εξαιρέσεις που ορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ (βλ. ενότητα 4.3). Επιπλέον, το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ δεν απαιτεί το περιεχόμενο να έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό αποκλειστικά από ΤΝ. Το περιεχόμενο που συνδυάζεται με υλικό που έχει δημιουργηθεί από άνθρωπο χαρακτηρίζεται επίσης ως συνθετικό περιεχόμενο, εάν έχει υποστεί χειρισμό ή έχει παραχθεί σε μία από τις μορφές που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ.

4.1.2. *Μορφές συνθετικού περιεχομένου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής*

(60) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπει εξαντλητικό κατάλογο των μορφών συνθετικού περιεχομένου που καλύπτεται από την υποχρέωση διαφάνειας: ήχος, εικόνα, βίντεο ή κείμενο. Σ' αυτές περιλαμβάνεται επίσης το πολυτροπικό περιεχόμενο, δηλαδή περιεχόμενο που αποτελείται από συνδυασμό των εν λόγω μορφών. Για τους σκοπούς του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ, οι διάφορες μορφές πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τις πρακτικές και τεχνολογικές εξελίξεις, οι οποίες ενδέχεται να μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου. Προς το παρόν, θα πρέπει να νοούνται ως εξής:

— Το κείμενο αναφέρεται σε διακριτό συμβολικό περιεχόμενο που αποτελείται από χαρακτήρες ή αριθμούς διατεταγμένους σε συγκεκριμένη ακολουθία και μπορεί να διαβαστεί και να ερμηνευθεί σημασιολογικά από ανθρώπους.

— Οι εικόνες αναφέρονται σε στατικές χωρικές αναπαραστάσεις που κωδικοποιούν οπτικές πληροφορίες και μπορούν να γίνουν αντιληπτές οπτικά από ανθρώπους.

— Ο ήχος αναφέρεται σε χρονικά μεταβαλλόμενο σήμα που κωδικοποιεί ήχο που μπορεί να γίνει αντιληπτός μέσω της ακοής από ανθρώπους. Μπορεί να περιλαμβάνει ομιλία, ενόργανη μουσική ή άλλα ηχητικά σήματα.

— Το βίντεο αναφέρεται σε χρονοεξαρτώμενη ακολουθία εικόνων, η οποία μπορεί να είναι συγχρονισμένη με ήχο και να γίνεται ορατή από ανθρώπους. Στην περίπτωση αυτήν, πρέπει να επισημαίνονται τόσο το περιεχόμενο βίντεο όσο και το ηχητικό περιεχόμενο και να διασφαλίζεται η ανιχνευσιμότητά τους, όπως ορίζεται κατωτέρω.

(61) Τα συστήματα ΤΝ που παράγουν ή υποβάλλουν σε χειρισμό τρισδιάστατες εικόνες, τρισδιάστατα βίντεο και τρισδιάστατο ήχο, καθώς και εικονική, επαυξημένη ή μεικτή πραγματικότητα, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ. Η «εικονική πραγματικότητα» καλύπτει τεχνολογίες ΤΝ που επιτρέπουν στους χρήστες να βιώνουν και να αλληλεπιδρούν με περιβάλλον που δημιουργείται από υπολογιστή και προσομοιώνει τη φυσική παρουσία, καθώς και να επιτρέπουν την αλληλεπίδραση των χρηστών με το εν λόγω περιβάλλον σε πραγματικό χρόνο. Δεδομένου ότι η εικονική και η επαυξημένη πραγματικότητα αποτελούνται από χρονοεξαρτώμενη ακολουθία εικόνων, η οποία μπορεί προαιρετικά να είναι συγχρονισμένη με ήχο και αναπαριστά οπτικές μεταβολές με την πάροδο του χρόνου, μπορούν να θεωρηθούν περιεχόμενο «βίντεο». Το σχετικό «στοιχείο εξόδου» που πρέπει να επισημαίνεται είναι η τελική μορφή του επιμέρους στοιχείου που έχει παραχθεί από ΤΝ, με ειδικές εξαιρέσεις για τις εφήμερες διαδραστικές συνεδρίες σε πραγματικό χρόνο που αναφέρονται στο σημείο 88 κατωτέρω. Τα ψηφιακά τεχνουργήματα που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία τρισδιάστατων εικόνων, τρισδιάστατων βίντεο και τρισδιάστατου ηχητικού περιεχομένου, όπως νέφος σημείων ή τρισδιάστατο πλέγμα, δεν απαιτείται να επισημαίνονται.

(62) Τα ψηφιακά δίδυμα που παρέχουν εικονικό αντίγραφο προσώπων, υλικών αντικειμένων ή συστημάτων, ενσωματώνοντας πολλαπλούς τύπους δεδομένων, εμπίπτουν επίσης στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ, στην περίπτωση που έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και λαμβάνουν τη μορφή ήχου, εικόνας, βίντεο ή κειμένου, εκτός εάν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις και χαρακτηρίζονται ως «βιομηχανικές εφαρμογές» ή «εφαρμογές μεταξύ επιχειρήσεων» σύμφωνα με το σημείο 87 κατωτέρω ή ως εφήμερο περιεχόμενο σε πραγματικό χρόνο σύμφωνα με το σημείο 88 κατωτέρω.

(63) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ μπορεί επίσης να εφαρμόζεται σε πράκτορες ΤΝ εάν ο πράκτορας ΤΝ εκτελεί ενέργεια, της οποίας το στοιχείο εξόδου συνιστά περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και γίνεται αντιληπτό από φυσικά πρόσωπα με τη μορφή ήχου, εικόνας, βίντεο ή κειμένου. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω στοιχεία εξόδου πρέπει να επισημαίνονται και να είναι ανιχνεύσιμα όπως περιγράφεται κατωτέρω. Αντιθέτως, κάθε ενέργεια πράκτορα ΤΝ που δεν περιλαμβάνει περιεχόμενο το οποίο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ (π.χ. ενδιάμεσα στάδια επεξεργασίας, όπως ο συλλογισμός και η αλυσίδα συλλογισμού) ή ενέργεια που παράγεται από ΤΝ και δεν προορίζεται να γίνει άμεσα αντιληπτή από φυσικά πρόσωπα (π.χ. διαδικτυακό αίτημα ή ενέργεια προγράμματος περιήγησης) δεν χαρακτηρίζεται ως συνθετικό περιεχόμενο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ και δεν χρειάζεται να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις σήμανσης και ανίχνευσης.

4.1.3. *Περιεχόμενο που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ*

(64) Το περιεχόμενο που παράγεται από σύστημα ΤΝ βάσει απλής επεξεργασίας δεδομένων, το οποίο δεν παράγεται ούτε υφίσταται χειρισμό ειδικά από ΤΝ, για παράδειγμα ένα καρέ που έχει αποδοθεί (rendering), δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ.

(65) Επιπλέον, τα στοιχεία εξόδου συστήματος ΤΝ που απλώς αναπαράγουν υφιστάμενο περιεχόμενο ή καθιστούν δυνατή την παρουσίαση ή τη διάταξη ήδη υφιστάμενου περιεχομένου δεν καλύπτονται από το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, για λίστες αναπαραγωγής μουσικής ή άλλα συστήματα συστάσεων που απλώς επιλέγουν ή κατατάσσουν υφιστάμενο περιεχόμενο βάσει των προτιμήσεων ή της δραστηριότητας του χρήστη, χωρίς να δημιουργούν κάτι νέο ή να υποβάλλουν το ίδιο το περιεχόμενο σε χειρισμό. Το ίδιο ισχύει για τα συστήματα ΤΝ που χρησιμοποιούνται σε εσωτερικές αναλυτικές διαδικασίες, οι οποίες εξάγουν και διαρθρώνουν δεδομένα, αλλά δεν τα συνοψίζουν.

(66) Το ίδιο ισχύει για τα στοιχεία εισόδου και τα στοιχεία εξόδου συστήματος ΤΝ που συνίστανται αποκλειστικά σε παρατηρήσεις και καταγραφές δεδομένων από υλικά ή εικονικά περιβάλλοντα, χωρίς τα εν λόγω δεδομένα να έχουν παραχθεί ούτε υποστεί χειρισμό από ΤΝ (π.χ. από ρομπότ ή άλλους αισθητήρες με δυνατότητες ΤΝ), καθώς και για διαβιβάσεις δεδομένων από συστήματα ΤΝ χωρίς καμία μεταβολή. Αυτό καλύπτει διάφορα στοιχεία εισόδου και στοιχεία εξόδου των συστημάτων ΤΝ, ιδίως σε βιομηχανικά περιβάλλοντα, όπως δεδομένα παραγωγής για ρομπότ που παρατηρούν δεδομένα· καταναλώσεις που καταγράφονται από έξυπνους μετρητές με δυνατότητες ΤΝ, μετρήσεις συχνότητας και τάσης δικτύου· καθώς και καταγραφές δεδομένων θέσης GPS από οχήματα κ.λπ.

(67) Επιπλέον, δεδομένου ότι σκοπός της υποχρέωσης διαφάνειας που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ είναι να παρέχει στους ανθρώπους τη δυνατότητα να διακρίνουν το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ, ώστε να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι παραπλάνησης και χειραγώγησης και να διασφαλιστούν η ακεραιότητα του οικοσυστήματος πληροφοριών και η εμπιστοσύνη σε αυτό, κάθε περιεχόμενο που δεν συνδέεται με τον εν λόγω σκοπό και δεν είναι αντιληπτό ή δεν προορίζεται για ερμηνεία, επαλήθευση ή ανάληψη δράσης από φυσικά πρόσωπα δεν καλύπτεται από την εν λόγω διάταξη.

(68) Ειδικότερα, το ακόλουθο περιεχόμενο θα πρέπει να θεωρείται ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ:

— στοιχεία εξόδου που παράγονται με τη μορφή σύντομης ακολουθίας αριθμών, συμβόλων ή γραμμάτων (π.χ. μεμονωμένες λέξεις, λεζάντες εικόνων, εναλλακτικό κείμενο, επισημάνσεις διεπαφής χρήστη και γραφικά σε κλίμακα εικονιδίων, λεζάντες εικόνων και άλλες επισημάνσεις δεδομένων)·

— πηγαίος κώδικας που νοείται ως περιεχόμενο γραμμένο σε γλώσσα προγραμματισμού, γλώσσα σεναρίων, γλώσσα σήμανσης, γλώσσα ερωτημάτων ή διαμόρφωσης, το οποίο προορίζεται να ερμηνεύεται, να μεταγλωττίζεται ή να εκτελείται από υπολογιστικό σύστημα, ανεξάρτητα από το αν αποτελείται από χαρακτήρες κειμένου. Μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται σχόλια σε φυσική γλώσσα και πληροφορίες σχετικές με το εκάστοτε πλαίσιο που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πηγαίου κώδικα. Ομοίως, εξαιρούνται οι δέσμες εργαλείων ανάπτυξης λογισμικού (SDK), η δομημένη γλώσσα ερωτημάτων (SQL), η υποδομή ως κώδικας (Infrastructure-as-Code), οι διαμορφώσεις «YAML Ain't Markup Language» (YAML), η σημειογραφία αντικειμένων JavaScript (JSON), τα συστήματα ρύθμισης παραμέτρων, οι δέσμες ενεργειών, οι μηχαναγνώσιμες προδιαγραφές, οι διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών (API) και οι βιβλιοθήκες λογισμικού·

— στοιχεία εξόδου συστήματος ΤΝ που προορίζονται να κοινοποιούνται αποκλειστικά από μηχανή προς μηχανή και να υποβάλλονται σε αυτόματη επεξεργασία χωρίς έκθεση σε ανθρώπους, για παράδειγμα επικοινωνία μεταξύ πρακτόρων, σήματα για την καταπολέμηση ανεπιθύμητων μηνυμάτων, εφόσον δεν γίνονται αντιληπτά από φυσικά πρόσωπα·

— στοιχεία εξόδου που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε περιβάλλοντα κλειστού βρόχου στο πλαίσιο βιομηχανικών ροών εργασιών και ροών εργασιών ανάπτυξης προϊόντων (για παράδειγμα για την παραγωγή ταινιών, κινουμένων σχεδίων, παιχνιδιών ή διαφημίσεων), εκτός εάν αποτελούν το τελικό στοιχείο εξόδου του συστήματος ΤΝ με τη μορφή περιεχομένου κειμένου, ήχου, εικόνας ή βίντεο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ. Στις περιπτώσεις αυτές, μόνο το τελικό στοιχείο εξόδου των σταδίων της ροής εργασιών πρέπει να επισημαίνεται και να είναι ανιχνεύσιμο.

4.2. **Η υποχρέωση σήμανσης και ανίχνευσης του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ**

(69) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ θεσπίζει υποχρέωση διαφάνειας για τους παρόχους συστημάτων παραγωγικής ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, η οποία περιλαμβάνει δύο διακριτά αλλά εγγενώς αλληλένδετα στοιχεία. Πρώτον, οι πάροχοι πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα στοιχεία εξόδου του συστήματος ΤΝ επισημαίνονται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Δεύτερον, οι πάροχοι πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα στοιχεία εξόδου μπορούν να ανιχνευθούν ως περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά. Για κάθε λύση σήμανσης που εφαρμόζεται, οι πάροχοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι διατίθενται αντίστοιχα μέσα ανίχνευσης (όπως περιγράφεται κατωτέρω), ώστε να μπορούν τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στο περιεχόμενο και άλλοι σχετικοί παράγοντες να ανιχνεύουν και να διακρίνουν το περιεχόμενο που έχει παραχθεί τεχνητά από το σύστημα ΤΝ από άλλο περιεχόμενο. Ως τεχνική λύση πρέπει να νοείται ο συνδυασμός τεχνικών σήμανσης και μέσων ανίχνευσης που έχει εφαρμόσει ο πάροχος για την εκπλήρωση της υποχρέωσης διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ.

(70) Για την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων των υποχρεώσεων διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ πρέπει να πληρούνται και τα δύο προαναφερθέντα στοιχεία. Η εκπλήρωση μόνο του ενός στοιχείου (π.χ. για επισήμανση σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο των στοιχείων εξόδου χωρίς να είναι διαθέσιμα τα μέσα για την ανίχνευσή τους) δεν θα επαρκεί για τη συμμόρφωση με την εν λόγω διάταξη ([27]).

4.2.1. *Η υποχρέωση σήμανσης*

(71) Το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης σήμανσης περιορίζεται στην εφαρμογή σημάνσεων σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο. Ως μηχαναγνώσιμος μορφότυπος νοείται μορφότυπος στον οποίο τα σήματα είναι δομημένα κατά τρόπο που επιτρέπει στις εφαρμογές λογισμικού να τα εντοπίζουν, να τα αναγνωρίζουν και να τα εξάγουν εύκολα χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση. Τα αντιληπτά σήματα και επισημάνσεις δεν αποκλείονται ως συμπληρωματικό μέτρο, κατά περίπτωση, με σκοπό να διευκολυνθεί η συμμόρφωση των φορέων εφαρμογής με την υποχρέωσή τους να επισημαίνουν τα προϊόντα βαθυπαραποίησης σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ.

(72) Για τη συμμόρφωση με την υποχρέωση σήμανσης, οι πάροχοι μπορούν να βασίζονται σε μία μόνο τεχνική σήμανσης ή σε συνδυασμό τεχνικών, υπό την προϋπόθεση ότι η συνολική τεχνική λύση τους είναι μηχαναγνώσιμη και πληροί τις απαιτήσεις αποτελεσματικότητας, διαλειτουργικότητας, ισχύος και αξιοπιστίας στον βαθμό που απαιτείται από τον νόμο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος του κανονισμού για την ΤΝ (βλ. ενότητα 4.2.3 κατωτέρω).

(73) Η αιτιολογική σκέψη 133 του κανονισμού για την ΤΝ αναφέρει ως παραδείγματα τέτοιων τεχνικών τα υδατογραφήματα, τα αναγνωριστικά μεταδεδομένων, τις κρυπτογραφικές μεθόδους για την απόδειξη της προέλευσης και της γνησιότητας του περιεχομένου, τις μεθόδους καταγραφής, τα δακτυλικά αποτυπώματα ή άλλες τεχνικές, καθώς και συνδυασμό των εν λόγω τεχνικών. Μολονότι στην αιτιολογική σκέψη 133 του κανονισμού για την ΤΝ αναφέρονται μέθοδοι για την απόδειξη της προέλευσης και της γνησιότητας, οι πάροχοι δεν υποχρεούνται να καταγράφουν ή να τηρούν πλήρη αλυσίδα προέλευσης που περιέχει πληροφορίες σχετικά με την προέλευση και τις τροποποιήσεις του περιεχομένου ή οποιονδήποτε άλλο σχετικό ισχυρισμό σχετικά με το ιστορικό του περιεχομένου. Ωστόσο, οι εν λόγω μέθοδοι απόδειξης της προέλευσης μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ και να συμβάλλουν στο να μπορούν τα φυσικά πρόσωπα να διακρίνουν το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ από το γνήσιο περιεχόμενο.

(74) Οι πάροχοι μπορούν να εφαρμόζουν τη λύση σήμανσης των στοιχείων εξόδου σε διάφορα στάδια της αξιακής αλυσίδας (π.χ. εκ των υστέρων μετά την παραγωγή του περιεχομένου σε επίπεδο συστήματος ΤΝ, σε επίπεδο του υποκείμενου μοντέλου ΤΝ ή ενσωματωμένη στη διαδικασία συναγωγής συμπερασμάτων του συστήματος ΤΝ). Μπορούν να βασίζονται σε λύση σήμανσης που εφαρμόζει ανάντη πάροχος μοντέλου ή τρίτος που παρέχει τη λύση (π.χ. ως ανοικτό πρότυπο ή εξειδικευμένη υπηρεσία) στον βαθμό που η λύση σήμανσης συμμορφώνεται με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ. Η εν λόγω προσφυγή σε τέτοια λύση δεν θίγει την ευθύνη του παρόχου του συστήματος ΤΝ να αποδείξει τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ.

([27]) Η αιτιολογική σκέψη 133 του κανονισμού για την ΤΝ διευκρινίζει ότι ενδείκνυται να απαιτείται από τους παρόχους των εν λόγω συστημάτων να ενσωματώνουν τεχνικές λύσεις που επιτρέπουν την επισήμανση σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο και την ανίχνευση ότι τα στοιχεία εξόδου έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από σύστημα ΤΝ και όχι από άνθρωπο. Η αιτιολογική σκέψη 135 του κανονισμού για την ΤΝ αναφέρεται στην υποχρέωση ανίχνευσης.

4.2.2. *Η υποχρέωση ανίχνευσης*

(75) Οι πάροχοι συστημάτων ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ πρέπει να διασφαλίζουν ότι είναι δυνατόν να ανιχνευθεί ότι τα στοιχεία εξόδου των συστημάτων τους αποτελούν περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ. Αυτό σημαίνει ότι ο πάροχος υποχρεούται να διασφαλίζει ότι τα μέσα ανίχνευσης είναι διαθέσιμα στα πρόσωπα που ενδέχεται να εκτεθούν στο περιεχόμενο. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ, οι εν λόγω λύσεις ανίχνευσης θα πρέπει να είναι σε θέση να παράγουν αποτελέσματα αναγνώσιμα από άνθρωπο, τα οποία να υποδεικνύουν αν το περιεχόμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ.

(76) Εργαλείο ανίχνευσης είναι μηχανισμός που ανιχνεύει αν το περιεχόμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ, συνήθως μέσω του εντοπισμού τεχνικών σημάτων ή υπογραφών που επαληθεύουν την προέλευσή του. Για να διασφαλιστεί η πλήρης διαλειτουργικότητα, οι πάροχοι πρέπει να βασίζονται σε δημόσια διαθέσιμες λύσεις ανίχνευσης σύμφωνες με τα πρότυπα του κλάδου, οι οποίες επιτρέπουν σε οποιονδήποτε τρίτο να εφαρμόζει ανίχνευση που ιδανικά μπορεί να εκτελείται τοπικά στην ψηφιακή συσκευή και επιτρέπουν την απρόσκοπτη ενσωμάτωση σε αυτοτελή, απομονωμένα δίκτυα. Όταν τα εν λόγω πρότυπα δεν είναι διαθέσιμα, ιδίως κατά το αρχικό στάδιο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ όσον αφορά τις τεχνολογίες υδατογράφησης, ο πάροχος μπορεί να βασιστεί στη δική του λύση ανίχνευσης ή σε λύση ανίχνευσης τρίτου ή σε κοινή λύση ανίχνευσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω λύσεις διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα με τις λύσεις ανίχνευσης που χρησιμοποιούν άλλοι πάροχοι (βλ. ενότητα 4.2.3.). Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη έως ότου αναπτυχθούν εναρμονισμένα πρότυπα και τυποποιημένη, διαλειτουργική λύση ανίχνευσης ανεξάρτητη από συγκεκριμένο πάροχο, η οποία θα είναι ασφαλής, θα διαφυλάσσει την ιδιωτική ζωή και θα μπορεί να εκτελεστεί σε τοπικό επίπεδο.

(77) Το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ διευκρινίζει περαιτέρω ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να παρέχονται στα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στο περιεχόμενο με σαφή και διακριτό τρόπο, το αργότερο κατά τη στιγμή της πρώτης αλληλεπίδρασης ή έκθεσης. Οι πληροφορίες αυτές συνίστανται ιδίως στο αποτέλεσμα της ανίχνευσης, το οποίο υποδεικνύει αν το περιεχόμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ, και όχι στο ίδιο το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ. Η φράση «κατά την πρώτη έκθεση» θα πρέπει να νοείται ως η στιγμή κατά την οποία τα φυσικά πρόσωπα είναι πρόθυμα να επαληθεύσουν την προέλευση συγκεκριμένου στοιχείου περιεχομένου και να έχουν πρόσβαση στη λύση ανίχνευσης προκειμένου να λάβουν τα αποτελέσματα της ανίχνευσης.

(78) Εάν ο πάροχος του συστήματος ΤΝ εξαρτάται από άλλον παράγοντα για την παροχή λύσης ανίχνευσης ή την πρόσβαση σε λύση ανίχνευσης, πρέπει να διασφαλίζει ότι η λύση ανίχνευσης συμμορφώνεται με το άρθρο 50 παράγραφοι 2 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ και ότι οι εν λόγω παράγοντες εμφανίζουν τα αποτελέσματα ανίχνευσης σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ (βλ. ενότητα 7).

4.2.3. *Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τεχνικές λύσεις: αποτελεσματικές, διαλειτουργικές, ισχυρές και αξιόπιστες*

(79) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπει ότι οι τεχνικές λύσεις για τη σήμανση και την ανίχνευση πρέπει να είναι αποτελεσματικές, διαλειτουργικές, ισχυρές και αξιόπιστες. Οι απαιτήσεις αυτές θα πρέπει να νοούνται ως εξής:

— Η **αποτελεσματικότητα** αναφέρεται στην ικανότητα της τεχνικής λύσης που εφαρμόζουν οι πάροχοι να ανιχνεύει τα σήματά τους και να παρέχει στα φυσικά πρόσωπα τη δυνατότητα να διακρίνουν το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά από το οικείο σύστημα ΤΝ και, ως εκ τούτου, να συμβάλλει στην εμπιστοσύνη και την ακεραιότητα του οικοσυστήματος πληροφοριών.

— Η **αξιοπιστία** αναφέρεται στην ικανότητα της τεχνικής λύσης να αναγνωρίζει και να διακρίνει με ακρίβεια το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ από άλλο περιεχόμενο υπό ονομαστικές συνθήκες λειτουργίας, σε όλο το φάσμα του περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από το σύστημα ΤΝ του παρόχου.

— Η **στιβαρότητα** αναφέρεται στην ικανότητα της τεχνικής λύσης να αναγνωρίζει και να διακρίνει με ακρίβεια το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από το σύστημα ΤΝ του παρόχου από άλλο περιεχόμενο υπό μεταβαλλόμενες συνθήκες, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο συνήθεις τροποποιήσεις όσο και αντιπαραθετικές επιθέσεις.

— Η **διαλειτουργικότητα** αναφέρεται στην ικανότητα των διαφόρων τεχνικών λύσεων σήμανσης και ανίχνευσης να λειτουργούν απρόσκοπτα σε πολλαπλά συστήματα, παράγοντες, πλαίσια και τεχνικές εφαρμογές, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανίχνευση περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ, ανεξάρτητα από την τεχνική ή τις τεχνικές σήμανσης που εφαρμόζουν οι πάροχοι διαφορετικών συστημάτων ΤΝ.

(80) Οι πάροχοι πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο συνδυασμός των τεχνικών λύσεων σήμανσης και ανίχνευσης πληροί συνολικά όλες τις προαναφερθείσες απαιτήσεις στον βαθμό που απαιτείται από τον νόμο, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών και της συμπληρωματικότητας των διαφόρων λύσεων που εφαρμόζονται. Οι τεχνικές λύσεις πρέπει να συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων και των περιορισμών των διαφόρων ειδών περιεχομένου, του κόστους εφαρμογής και της γενικώς αναγνωρισμένης εξέλιξης της τεχνολογίας, όπως μπορεί να αντικατοπτρίζεται στα σχετικά τεχνικά πρότυπα.

(81) Ως «τεχνικά εφικτές» λύσεις κατά την έννοια του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ νοούνται οι λύσεις που μπορούν να εφαρμοστούν για τις μορφές περιεχομένου που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της διάταξης, με χρήση της επί του παρόντος διαθέσιμης τεχνολογίας, μεθόδων και πρακτικών μηχανικής, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης τεχνικής αρχιτεκτονικής και του σχετικού περιβάλλοντος λειτουργίας. Ο πάροχος δεν υποχρεούται να κάνει χρήση τεχνικής λύσης που δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί ή δεν είναι διαθέσιμη στην αγορά ή της οποίας η εφαρμογή δεν είναι τεχνικά εφικτή. Η τεχνική σκοπιμότητα αποτελεί αντικειμενική έννοια και δεν εξαρτάται από τους συγκεκριμένους πόρους και τις δυνατότητες των επιμέρους παρόχων.

(82) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί από τους παρόχους να εφαρμόζουν τεχνικά εφικτές λύσεις που συνάδουν με τη γενικά αναγνωρισμένη εξέλιξη της τεχνολογίας, ώστε να πληρούν τις τέσσερις απαιτήσεις ποιότητας: την αποτελεσματικότητα, τη στιβαρότητα, την αξιοπιστία και τη διαλειτουργικότητα.

(83) Ως «εξέλιξη της τεχνολογίας» νοείται το ανεπτυγμένο στάδιο της τεχνικής ικανότητας σε δεδομένη χρονική στιγμή όσον αφορά προϊόντα, διαδικασίες και υπηρεσίες, με βάση τα σχετικά εδραιωμένα πορίσματα της επιστήμης, της τεχνολογίας και της πείρας, το οποίο είναι αποδεκτό ως ορθή πρακτική στον τομέα της τεχνολογίας ([28]). Η εξέλιξη της τεχνολογίας δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την πλέον πρόσφατη επιστημονική έρευνα που βρίσκεται ακόμη σε πειραματικό στάδιο ή δεν διαθέτει επαρκή τεχνολογική ωριμότητα. Οι πάροχοι πρέπει να προσαρμόζουν συνεχώς τις λύσεις σήμανσης και ανίχνευσης που εφαρμόζουν με έγκαιρο και αναλογικό τρόπο, καθώς εξελίσσονται η τεχνολογία και η εξέλιξη της τεχνολογίας.

(84) Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ, οι πάροχοι μπορούν να βασίζονται σε κώδικα πρακτικής ο οποίος έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις σήμανσης και ανίχνευσης που προβλέπονται στο άρθρο 50 παράγραφοι 2 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ και ο οποίος συνάδει με τη γενικώς αναγνωρισμένη εξέλιξη της τεχνολογίας. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της τήρησης του εν λόγω κώδικα και την εποπτεία άλλων παρόχων που δεν τηρούν κώδικα, βλ. ενότητα 8.1 κατωτέρω.

(85) Μπορεί επίσης να ληφθεί υπόψη το κόστος εφαρμογής ορισμένων τεχνικών λύσεων σήμανσης και ανίχνευσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως περιγράφεται στα ακόλουθα σημεία, το κόστος μπορεί να είναι δυσανάλογο προς τα οριακά οφέλη, τα οποία έχουν πιο περιορισμένη αξία όσον αφορά την παροχή στους ανθρώπους της δυνατότητας να διακρίνουν το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και τη διασφάλιση της ακεραιότητας του οικοσυστήματος πληροφοριών και της εμπιστοσύνης σε αυτό.

(86) Ως εκ τούτου, ενδέχεται να υπάρχουν αυστηρά οριοθετημένες περιπτώσεις στις οποίες τεχνική λύση που βασίζεται σε λιγότερο ισχυρές σημάνσεις μεταδεδομένων επαρκεί για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των στοιχείων εξόδου του συστήματος ΤΝ, εάν ενέχουν εγγενώς χαμηλότερους κινδύνους παραπλάνησης, χειραγώγησης ή αρνητικών επιπτώσεων στο οικοσύστημα πληροφοριών. Αυτό ισχύει ιδίως όταν ένα σύστημα παραγωγικής ΤΝ είναι ενσωματωμένο σε υλικά προϊόντα και παράγει, σε τεχνικά ελεγχόμενο και κλειστό περιβάλλον, στοιχεία εξόδου κυρίως καθοδηγητικού χαρακτήρα (π.χ. σύστημα ΤΝ ενσωματωμένο σε συστήματα πλοήγησης σε οχήματα), στον βαθμό που στο προϊόν έχουν ενσωματωθεί αποτελεσματικά τεχνικά μέτρα ώστε να αποτρέπεται η έξοδος των στοιχείων εξόδου από το περιβάλλον του προϊόντος, για παράδειγμα μέσω καταγραφής τους ή μέσω εξαγωγής και εξωτερικής διάδοσής τους.

([28]) Βλ. παράρτημα ΙΙ της εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής C(2025) 3871 final με τίτλο «Commission Implementing Decision on a standardisation request to the European Committee for Standardisation and the European Committee for Electrotechnical Standardisation as regards high-risk AI system in support of Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council and repealing Implementing Decision C(2023)3215» [Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής σχετικά με αίτημα τυποποίησης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης όσον αφορά τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου προς υποστήριξη του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης C(2023)3215].

(87) Ενδέχεται επίσης να υπάρχουν περιορισμένες περιπτώσεις «βιομηχανικών εφαρμογών ΤΝ» ή «εφαρμογών ΤΝ μεταξύ επιχειρήσεων» (εξαιρουμένων των συστημάτων ΤΝ που απευθύνονται στο κοινό και στους καταναλωτές), όπου η αρχή της αναλογικότητας και τα περιορισμένα οφέλη για τους στόχους διαφάνειας σημαίνουν ότι δεν απαιτείται σήμανση και ανίχνευση των στοιχείων εξόδου που έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ. Αυτό ισχύει μόνο εάν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες απαιτήσεις:

i) Τα στοιχεία εξόδου που παράγονται από το σύστημα ΤΝ είναι αυστηρά τεχνικού χαρακτήρα, για παράδειγμα μηχανολογικά σχέδια, ροές εργασιών βιομηχανικής παραγωγής, τεχνικές οδηγίες, στοιχεία εξόδου που παράγονται ως αποτέλεσμα διαδικασιών προγνωστικής συντήρησης συστημάτων σε βιομηχανικά περιβάλλοντα, διαδικασίες εσωτερικής τεκμηρίωσης ή στάδια παραγωγής και ροές εργασιών πριν από την οριστικοποίηση των στοιχείων εξόδου και τη διάθεσή τους σε άλλα εξωτερικά πρόσωπα ή στο κοινό.

ii) Τα στοιχεία εξόδου που παράγονται από το σύστημα ΤΝ προορίζονται να γίνονται αντιληπτά και να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο από περιορισμένο, προκαθορισμένο αριθμό φυσικών προσώπων τα οποία ενεργούν υπό επαγγελματική ιδιότητα εντός του οργανισμού του παρόχου και του φορέα εφαρμογής.

iii) Τα στοιχεία εξόδου που παράγονται από το σύστημα ΤΝ δεν πρέπει να προορίζονται για κοινοποίηση εκτός της εταιρείας ούτε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εξωτερικά πρόσωπα, ενώ πρέπει να έχουν τεθεί σε εφαρμογή κατάλληλες διασφαλίσεις για την αποφυγή ευλόγως προβλέψιμης κακής χρήσης (π.χ. απομόνωση στο υπολογιστικό νέφος, έλεγχοι βάσει ρόλων).

(88) Η παραγωγή περιεχομένου σε πραγματικό χρόνο, το οποίο είναι εφήμερο και καταναλώνεται αμέσως χωρίς να καταγράφεται, να αποθηκεύεται ή να διαδίδεται περαιτέρω (π.χ. σε βιντεοπαιχνίδια, εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας), μπορεί επίσης να εξαιρείται όταν η σήμανση δεν είναι τεχνικά εφικτή και τα πρόσωπα που εκτίθενται στο περιεχόμενο ενημερώνονται ότι το περιεχόμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ (π.χ. μέσω γνωστοποίησης εντός της εμπειρίας χρήστη ή ειδοποιήσεων σε επίπεδο συνεδρίας).

4.3. Εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ

(89) Το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπει τρεις ρητές εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις διαφάνειας που προβλέπονται στην εν λόγω διάταξη.

(90) Η πρώτη εξαίρεση αφορά τα συστήματα ΤΝ στον βαθμό που εκτελούν υποστηρικτική λειτουργία για τυποποιημένη επεξεργασία. Ως τυποποιημένη επεξεργασία θα πρέπει να νοείται η διαδικασία προετοιμασίας υφιστάμενου περιεχομένου για δημοσίευση ή διανομή (π.χ. μικρές διορθώσεις για τη βελτίωση της αναγνωσιμότητας και της γραμματικής, της ποιότητας και του μορφότυπου), η οποία δεν περιλαμβάνει την παραγωγή νέου περιεχομένου. Η τυποποιημένη επεξεργασία αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι το περιεχόμενο, μεταξύ άλλων, δεν περιέχει προφανή τεχνικά ή γραμματικά γλωσσικά σφάλματα, ότι ευθυγραμμίζεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις διάταξης, παρουσίασης, μορφοποίησης ή προσβασιμότητας ή ότι συμμορφώνεται με τις τομεακές πρακτικές. Η επεξεργασία υπερβαίνει την τυποποιημένη επεξεργασία εάν το περιεχόμενο μεταβάλλεται με ουσιώδη τρόπο (ουσιαστικές τροποποιήσεις, διαρθρωτικές αλλαγές κ.λπ.) που επηρεάζουν το νόημα, το ύφος ή την πρόθεσή του.

(91) Η δεύτερη εξαίρεση εφαρμόζεται όταν το σύστημα ΤΝ δεν μεταβάλλει ουσιαστικά τα δεδομένα εισόδου που παρέχονται από τον φορέα εφαρμογής ή τη σημασιολογία τους. Μια μεταβολή θα πρέπει να θεωρείται ουσιαστική εάν τα δεδομένα εισόδου ή η σημασιολογία τους έχουν υποστεί σημαντικό χειρισμό από το σύστημα ΤΝ κατά τη διαδικασία παραγωγής των στοιχείων εξόδου του. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να βασίζεται σε συναφείς παράγοντες, όπως ο μορφότυπος, το είδος του περιεχομένου των μέσων, το ύφος και οι αλλαγές στο περιεχόμενο που επηρεάζουν το νόημα, το ύφος ή την πρόθεσή του. Το αν συντρέχει τέτοια περίπτωση απαιτεί κατά περίπτωση εκτίμηση.

(92) Εάν ένα σύστημα ΤΝ μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο για την παραγωγή ή τον χειρισμό περιεχομένου όσο και για ήσσονος σημασίας, μη ουσιαστικές μεταβολές των δεδομένων εισόδου, τότε η υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ δεν θα εφαρμόζεται στο περιεχόμενο που έχει υποστεί ήσσονος σημασίας, μη ουσιαστική μεταβολή.

Παραδείγματα τυποποιημένης επεξεργασίας και ήσσονος σημασίας μεταβολών που εμπίπτουν στην εξαίρεση του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ:

— γραμματική διόρθωση και ορθογραφικός έλεγχος, γλωσσική και ήσσονος σημασίας υφολογική επιμέλεια που δεν μεταβάλλει την ουσία, το νόημα, το ύφος ή το μήνυμα του κειμένου, μεταφράσεις κειμένου που παράγονται από ΤΝ·

— μορφοποίηση, μετατροπές μορφότυπου, τεχνική συμπίεση, μείωση ή αφαίρεση θορύβου για μεγαλύτερη ευκρίνεια χωρίς αλλαγή του νοήματος ή της ουσίας του περιεχομένου·

— περικοπή ήσσονος σημασίας, μικρές προσαρμογές ή διορθώσεις χρώματος, αύξηση ή μείωση της φωτεινότητας, όξυνση για μεγαλύτερη ευκρίνεια ή άλλη τυποποιημένη επεξεργασία και τεχνικές διορθώσεις·

— αφαίρεση κηλίδων σκόνης που προκαλούνται από ακάθαρτο φακό ή αισθητήρα, αφαίρεση του φαινομένου των κόκκινων ματιών που προκαλείται από φωτογράφιση με φλας· διαγραφή και απόκρυψη φόντου που είναι ορατό στο πρωτότυπο αρχείο, εικονοστοιχείωση ή θόλωση προσώπων·

— αναπροσαρμογή κλίμακας αποσπάσματος βίντεο, συμπίεση δυναμικού εύρους και ισοστάθμιση· περιορισμένη σταθεροποίηση βίντεο·

— τυποποιημένες προσαρμογές χρώματος και αντίθεσης, μικρές προσαρμογές της ταχύτητας αναπαραγωγής, μικρές διορθώσεις για την ευθυγράμμιση του ορίζοντα μιας εικόνας, εφαρμογή φίλτρων εικονοστοιχείων για την ενίσχυση ορισμένων τμημάτων μιας εικόνας ή εφαρμογή χρωματικών χαρτών σε εικόνες σε αποχρώσεις του γκρι, συμπλήρωση εικόνας στα άκρα, μετατροπή ασπρόμαυρης εικόνας ή βίντεο σε έγχρωμη εικόνα ή βίντεο και αντιστρόφως·

— συμπλήρωση εικονοστοιχείων για την προσαρμογή του λόγου διαστάσεων ή τη βελτίωση της ευκρίνειας, αυτόματα αποσπάσματα μετάβασης, άλλες μη ουσιαστικές επεξεργασίες για αισθητικούς και τεχνικούς σκοπούς·

— τεχνική επεξεργασία ή ανακατασκευή ιατρικών εικόνων στο πλαίσιο ιατροτεχνολογικών προϊόντων (π.χ. επισημειώσεις, πλαίσια, περιγράμματα, κύκλοι, θερμικοί χάρτες)·

— απομαγνητοφωνήσεις συνομιλιών· περιεχόμενο που παράγεται από ΤΝ και μετασχηματίζει μόνο αυθεντικά δεδομένα εισόδου ανθρώπινης προέλευσης μέσω υποστηρικτικών τεχνολογιών που επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρία να επικοινωνούν [π.χ. συμπληρωματική και εναλλακτική επικοινωνία (AAC) ή προσαρμοσμένες νευρωνικές φωνές (CNV)], δεδομένου ότι οι τεχνολογίες αυτές δεν μεταβάλλουν σημασιολογικά το νόημα του περιεχομένου.

Παραδείγματα σημασιολογικών μεταβολών που απαιτούν σήμανση βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ:

— περιλήψεις κειμένου που παράγονται από ΤΝ· παράφραση ή αναδιατύπωση κειμένου που μεταβάλλει το ύφος, τη δομή και το νόημα πέραν της απλής γραμματικής και ελάσσονος υφολογικής διόρθωσης·

— αφαίρεση, αντικατάσταση ή εισαγωγή αντικειμένων ή προσώπων σε υφιστάμενες εικόνες και βίντεο κατά τρόπο που μεταβάλλει το νόημα και την ουσία του περιεχομένου· αντικατάσταση προσώπου ή ουσιαστική τροποποίηση των χαρακτηριστικών του προσώπου·

— σύνθεση ρεαλιστικής ομιλίας με τη φωνή συγκεκριμένου προσώπου ή παραγωγή ρεαλιστικού βίντεο που απεικονίζει γεγονότα τα οποία δεν συνέβησαν· μεταβολή του σχήματος του σώματος ή του χρώματος του δέρματος ενός προσώπου· ακραίες μεταβολές της φωτεινότητας, του χρώματος και της αντίθεσης που μεταβάλλουν το νόημα, την πρόθεση και το μήνυμα του περιεχομένου·

— δημιουργία σύνθετων εικόνων ή αποσπασμάτων βίντεο που μεταβάλλει την αναπαράσταση προσώπων, αντικειμένων, γεγονότων ή πραγματικών περιστατικών, καθώς και κάθε άλλη ουσιαστική μεταβολή του περιεχομένου.

(93) Η τρίτη εξαίρεση εφαρμόζεται σε σύστημα παραγωγικής ΤΝ που είναι αδειοδοτημένο από τον νόμο να παράγει ή να χειρίζεται συνθετικό περιεχόμενο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων. Οι διευκρινίσεις που παρέχονται στα σημεία 46-48 ανωτέρω σχετικά με την εξαίρεση αυτήν είναι συναφείς και στην παρούσα περίπτωση.

4.4. **Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης**

(94) Οι υποχρεώσεις σήμανσης και ανίχνευσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ εστιάζουν στον τρόπο με τον οποίο δημιουργήθηκε το περιεχόμενο και στην τεχνητή προέλευσή του, και όχι στο ποιος δημιούργησε το περιεχόμενο. Ως εκ τούτου, τυχόν λύσεις σήμανσης και ανίχνευσης που χρησιμοποιούν οι πάροχοι συστημάτων ΤΝ πρέπει να συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των αρχών και των υποχρεώσεων προστασίας των δεδομένων, όπως η υποχρέωση προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, η αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και οι αρχές της ασφάλειας και της εμπιστευτικότητας. Για παράδειγμα, για τους σκοπούς της σήμανσης και της ανίχνευσης, οι πληροφορίες σχετικά με τον δημιουργό του περιεχομένου δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία, ενώ τυχόν άλλα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία θα πρέπει να διαγράφονται μόλις εκπληρωθεί ο σκοπός της ανίχνευσης, ενώ πρέπει επίσης να διασφαλίζονται η ασφάλεια και η εμπιστευτικότητα κ.λπ.

(95) Η αιτιολογική σκέψη 136 του κανονισμού για την ΤΝ υπογραμμίζει περαιτέρω την ιδιαίτερη σημασία των υποχρεώσεων διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφοι 1, 2 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ με σκοπό τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής εφαρμογής της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες. Αυτό ισχύει ιδίως όσον αφορά τις υποχρεώσεις των παρόχων πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών (VLOP) ή πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης (VLOSE) να εντοπίζουν, αναλύουν, αξιολογούν και μετριάζουν επιμελώς τους συστημικούς κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν από τη διάδοση περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά, ειδικότερα δε τον κίνδυνο πραγματικών ή προβλέψιμων αρνητικών επιπτώσεων στις δημοκρατικές διαδικασίες, τον πολιτικό διάλογο και τις εκλογικές διαδικασίες, μεταξύ άλλων μέσω παραπληροφόρησης (άρθρα 34 και 35 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες). Τα μηχαναγνώσιμα σήματα μπορούν να παρέχουν στους εν λόγω παρόχους τη δυνατότητα να ανιχνεύουν περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και να παρέχουν κατάλληλη επισήμανση και γνωστοποιήσεις, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο παραπληροφόρησης που παράγεται από ΤΝ στο σύνολο των υπηρεσιών τους.

(96) Οι υποχρεώσεις σήμανσης και επισήμανσης περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από συστήματα ΤΝ σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ ισχύουν με την επιφύλαξη της υποχρέωσης, που αναγράφεται στο άρθρο 16 παράγραφος 6 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να επεξεργάζονται ειδοποιήσεις σχετικά με παράνομο περιεχόμενο που λαμβάνουν σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες ([29]). Ειδικότερα, η σήμανση ή η επισήμανση που εφαρμόζεται σε περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ δεν θα πρέπει να επηρεάζει την αξιολόγηση και την απόφαση σχετικά με τον παράνομο χαρακτήρα του συγκεκριμένου περιεχομένου βάσει άλλων κανονιστικών πλαισίων. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο σε σχέση με τους κανόνες που διέπουν τη νομιμότητα του περιεχομένου σύμφωνα με τα εν λόγω πλαίσια ([30]). Για παράδειγμα, εάν εικόνα βαθυπαραποίησης που φέρει επισήμανση χαρακτηριστεί ως πιθανό υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών (CSAM) ή ως παραβιάζουσα τη νομοθεσία για τα εμπορικά σήματα ή τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τότε η εφαρμογή επισήμανσης δεν επηρεάζει τον ενδεχόμενο παράνομο χαρακτήρα του περιεχομένου βάσει των εν λόγω κανονιστικών πλαισίων. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να διενεργείται αποκλειστικά με βάση την αντίστοιχη εφαρμοστέα νομοθεσία (π.χ. ποινικό δίκαιο, κανόνες για τα εμπορικά σήματα ή τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας).

(97) Αντιστρόφως, η μηχαναγνώσιμη σήμανση που είναι ενσωματωμένη στο περιεχόμενο σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ μπορεί να βοηθήσει τους παρόχους πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει των άρθρων 34 και 35 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες όσον αφορά τον εντοπισμό, την ανάλυση και την αξιολόγηση συστημικών κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν από τη διάδοση περιεχομένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά, ιδίως του κινδύνου πραγματικών ή προβλέψιμων αρνητικών επιπτώσεων στις δημοκρατικές διαδικασίες, τον πολιτικό διάλογο και τις εκλογικές διαδικασίες, μεταξύ άλλων μέσω παραπληροφόρησης ([31]), καθώς και να εφαρμόσουν εύλογα, αναλογικά και αποτελεσματικά μέτρα για τον μετριασμό των εν λόγω κινδύνων, προσαρμοσμένα στους συγκεκριμένους συστημικούς κινδύνους που έχουν εντοπιστεί. Οι πάροχοι πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης μπορούν επίσης να χαρακτηριστούν ως πάροχοι συστημάτων ΤΝ εάν πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις βάσει του κανονισμού για την ΤΝ όταν ενσωματώνουν συστήματα ΤΝ στις υπηρεσίες τους (βλ. επίσης ενότητα 6.1.5).

(98) Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών, επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης και άλλοι σχετικοί παράγοντες που διανέμουν περιεχόμενο σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα ενθαρρύνονται ιδίως να διατηρούν τα σήματα που εφαρμόζουν οι πάροχοι σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ και να καθιστούν δυνατή την αναγνώρισή τους, ώστε τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στο περιεχόμενο να μπορούν να ενημερώνονται σχετικά με την προέλευσή του.

5. **ΑΡΘΡΟ 50 ΣΗΜΕΙΟ 3 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ**

(99) Το άρθρο 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ επιβάλλει στους φορείς εφαρμογής συστημάτων αναγνώρισης συναισθημάτων και συστημάτων βιομετρικής κατηγοριοποίησης την υποχρέωση να ενημερώνουν τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στα εν λόγω συστήματα σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος.

(100) Η αιτιολογική σκέψη 132 του κανονισμού για την ΤΝ εξηγεί ότι σκοπός της εν λόγω υποχρέωσης είναι να διασφαλιστεί ότι τα φυσικά πρόσωπα (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία) γνωρίζουν ότι εκτίθενται σε συστήματα αναγνώρισης συναισθημάτων και βιομετρικής κατηγοριοποίησης, τα οποία μπορούν να είναι παρεμβατικά όσον αφορά την ιδιωτική τους ζωή. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το αν τα πρόσωπα εκτίθενται σε τέτοια συστήματα σε πραγματικό χρόνο ή αν τα συστήματα αυτά λειτουργούν εκ των υστέρων.

([29]) Βλ. επίσης την αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού για την ΤΝ.
([30]) Βλ. επίσης την αιτιολογική σκέψη 137 του κανονισμού για την ΤΝ.
([31]) Αιτιολογική σκέψη 136 του κανονισμού για την ΤΝ.

5.1. **Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ**

5.1.1. *Η έννοια του συστήματος αναγνώρισης συναισθημάτων*

(101) Στο άρθρο 3 σημείο 39) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζεται το «σύστημα αναγνώρισης συναισθημάτων» ως «σύστημα ΤΝ για τον προσδιορισμό ή τη συναγωγή συναισθημάτων ή προθέσεων φυσικών προσώπων με βάση τα βιομετρικά δεδομένα τους». Η λεπτομερής επεξήγηση της έννοιας αυτής που παρέχεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με την ταξινόμηση των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών παραδειγμάτων που παρατίθενται σε αυτές, είναι εξίσου συναφής στο πλαίσιο του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ.

(102) Δεδομένου ότι όλα τα συστήματα αναγνώρισης συναισθημάτων ταξινομούνται επίσης ως υψηλού κινδύνου, εκτός εάν απαγορεύονται βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του κανονισμού για την ΤΝ στους τομείς του χώρου εργασίας και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η υποχρέωση διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές διασφαλίσεις και απαιτήσεις που ισχύουν για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου.

5.1.2. *Η έννοια του συστήματος βιομετρικής κατηγοριοποίησης*

(103) Στο άρθρο 3 σημείο 40) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζεται το «σύστημα βιομετρικής κατηγοριοποίησης» ως «σύστημα ΤΝ για την κατάταξη φυσικών προσώπων σε συγκεκριμένες κατηγορίες με βάση τα βιομετρικά δεδομένα τους, εκτός εάν αυτό είναι βοηθητικό για άλλη εμπορική υπηρεσία και απολύτως αναγκαίο για αντικειμενικούς τεχνικούς λόγους». Η λεπτομερής επεξήγηση της έννοιας αυτής που παρέχεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με την ταξινόμηση των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών στοιχείων της, καθώς και των πρακτικών παραδειγμάτων που παρατίθενται σε αυτές, είναι εξίσου συναφής στο πλαίσιο του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ.

(104) Είναι σημαντικό ότι, εκτός εάν απαγορεύονται βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού για την ΤΝ, το άρθρο 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται σε όλα τα συστήματα βιομετρικής κατηγοριοποίησης (π.χ. ταξινόμηση με βάση την ηλικία ή το φύλο βάσει βιομετρικών δεδομένων), ανεξάρτητα από το αν εμπίπτουν ή όχι στην κατηγορία των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου βάσει του κανονισμού για την ΤΝ.

5.1.3. *Η υποχρέωση ενημέρωσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ*

(105) **Το εύρος των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται**: Οι φορείς εφαρμογής υποχρεούνται να ενημερώνουν τα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα ότι εκτίθενται σε σύστημα αναγνώρισης συναισθημάτων ή σε σύστημα βιομετρικής κατηγοριοποίησης, το οποίο βρίσκεται σε λειτουργία. Ο κανονισμός για την ΤΝ δεν απαιτεί τη συμπερίληψη πληροφοριών σχετικά με τους λόγους λειτουργίας του συστήματος ούτε, εάν το σύστημα επεξεργάζεται επίσης πληροφορίες για σκοπούς άλλους από την αναγνώριση συναισθημάτων ή τη βιομετρική κατηγοριοποίηση, πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω άλλους σκοπούς, οι οποίες απαιτείται να γνωστοποιούνται βάσει του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων (βλ. ενότητα 5.3.).

(106) **Οι αποδέκτες των πληροφοριών:** Το άρθρο 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί από τους φορείς εφαρμογής να ενημερώνουν όλα τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στη λειτουργία του συστήματος ΤΝ, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών.

(107) **Τα μέσα παροχής των πληροφοριών:** Ο κανονισμός για την ΤΝ δεν προβλέπει συγκεκριμένο μέσο για την παροχή των πληροφοριών, με την εξαίρεση ότι το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί οι πληροφορίες να παρέχονται με σαφή και διακριτό τρόπο και σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας (ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των φυσικών προσώπων με αναπηρία). Ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να ενημερώνονται τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στο σύστημα μπορεί να εξαρτάται από τον τόπο εφαρμογής του (π.χ. εικονική πλατφόρμα παιχνιδιών, φυσικό κατάστημα, σιδηροδρομικός σταθμός), τους πιθανούς αποδέκτες (π.χ. παιδιά, ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρία, πελάτες), τη διάρκεια και το είδος της έκθεσης (π.χ. μακροχρόνια, εφάπαξ, συνεχής, διαλείπουσα), καθώς και από την πιθανή ύπαρξη σχέσης μεταξύ του φορέα εφαρμογής και των προσώπων που εκτίθενται στο σύστημα (π.χ. εάν υπάρχει ήδη διαυλος επικοινωνίας με το συγκεκριμένο άτομο). Ανάλογα με την περίπτωση χρήσης, οι πληροφορίες μπορούν να παρέχονται γραπτώς, μέσω τυποποιημένων εικονιδίων (ακόμα και όταν παρουσιάζονται ηλεκτρονικά), προφορικά ή με συνδυασμό τέτοιων τρόπων.

Παραδείγματα ενημέρωσης φυσικών προσώπων:

— Κεντρικά τοποθετημένο αναδυόμενο παράθυρο με μήνυμα αρχικής ενημέρωσης, πριν από την έναρξη ενός ηλεκτρονικού παιχνιδιού, το οποίο αναφέρει ότι καταγράφεται το πρόσωπο του παίκτη και αποτυπώνονται τα συναισθήματά του.

— Ευδιάκριτη ειδοποίηση σε κάθε πιθανή είσοδο αίθουσας έκθεσης, με την πληροφορία ότι κατά την είσοδό τους στην αίθουσα καταγράφονται εικόνες προσώπου των επισκεπτών με σκοπό να καταταχθούν σε συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα.

(108) **Το χρονοδιάγραμμα για την παροχή των πληροφοριών**: Οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται το αργότερο κατά τη στιγμή της πρώτης αλληλεπίδρασης με το σύστημα ΤΝ ή της πρώτης έκθεσης σε αυτό σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ. Κατά περίπτωση, δεν αποκλείεται η εκ των προτέρων παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών.

5.2. Εξαίρεση για σκοπούς επιβολής του νόμου

(109) Η υποχρέωση ενημέρωσης δεν εφαρμόζεται σε συστήματα αναγνώρισης συναισθημάτων και συστήματα βιομετρικής κατηγοριοποίησης, των οποίων η χρήση επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη ή τη διερεύνηση αξιόποινων πράξεων, υπό την προϋπόθεση ότι ισχύουν κατάλληλες διασφαλίσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τρίτων και η χρήση είναι σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο. Οι διευκρινίσεις που παρέχονται για την εξαίρεση αυτή στα σημεία 46-48 ανωτέρω είναι συναφείς και στην παρούσα περίπτωση, με μία διαφορά. Ενώ οι λοιπές εξαιρέσεις του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτούν ρητή νομοθεσία που να επιτρέπει τη μη διαφανή χρήση των συστημάτων ΤΝ, το άρθρο 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ καθιστά δυνατή τέτοια χρήση όταν επιτρέπεται βάσει των νομικών κανόνων που διέπουν τις εξουσίες των αρχών επιβολής του νόμου να χρησιμοποιούν συστήματα αναγνώρισης συναισθημάτων και βιομετρικής κατηγοριοποίησης για την ανίχνευση, την πρόληψη ή τη διερεύνηση αξιόποινων πράξεων χωρίς να ενημερώνονται τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, υπό την προϋπόθεση ότι ισχύουν κατάλληλες διασφαλίσεις.

5.3. Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης

(110) Η υποχρέωση ενημέρωσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ δεν καθιστά, αυτή καθαυτή, νόμιμη τη χρήση συστήματος αναγνώρισης συναισθημάτων και συστήματος βιομετρικής κατηγοριοποίησης. Ούτε νομιμοποιεί παρεμβατικές χρήσεις ή χρήσεις που εισάγουν διακρίσεις, οι οποίες ενδέχεται να είναι παράνομες και να απαγορεύονται βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού για την ΤΝ ή άλλου ενωσιακού δικαίου. Οι φορείς εφαρμογής πρέπει να συμμορφώνονται με την υποχρέωση ενημέρωσης του άρθρου 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ, επιπλέον τυχόν εφαρμοστέων απαιτήσεων ενημέρωσης βάσει του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι φορείς εφαρμογής μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο προσθήκης γνωστοποιήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ, στις πληροφορίες που παρέχονται στα υποκείμενα των δεδομένων βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων.

6. ΑΡΘΡΟ 50 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4: ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΒΑΘΥΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

(111) Το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ θεσπίζει δύο χωριστές υποχρεώσεις που απευθύνονται στους φορείς εφαρμογής συστημάτων παραγωγικής ΤΝ και απαιτούν σαφείς και διακριτές γνωστοποιήσεις σχετικά με i) τα προϊόντα βαθυπαραποίησης και ii) το κείμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος, εκτός από καθορισμένες περιπτώσεις. Οι εν λόγω υποχρεώσεις επισήμανσης εφαρμόζονται επιπλέον και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων μηχαναγνώσιμης σήμανσης και ανίχνευσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ, οι οποίες εφαρμόζονται στους παρόχους συστημάτων ΤΝ που παράγουν ή χειρίζονται συνθετικό περιεχόμενο εικόνας, βίντεο, ήχου ή κειμένου.

6.1. Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας για τα προϊόντα βαθυπαραποίησης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ

(112) Το άρθρο 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται εάν πληρούνται διάφορες προϋποθέσεις:

i) το σύστημα πρέπει να είναι σύστημα ΤΝ·

ii) πρέπει να χρησιμοποιείται από φορείς εφαρμογής για επαγγελματικούς σκοπούς (βλ. ενότητες 2.3. και 2.4.1.)·

iii) πρέπει να χρησιμοποιείται για την παραγωγή ή τον χειρισμό περιεχομένου εικόνας, ήχου ή βίντεο που συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης·

iv) το σύστημα ΤΝ δεν πρέπει να εμπίπτει στην εξαίρεση για χρήση που επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων.

6.1.1. *Η έννοια του «προϊόντος βαθυπαραποίησης»*

(113) Το άρθρο 3 σημείο 60) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζει το «προϊόν βαθυπαραποίησης» ως «περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο παραγόμενο ή υφιστάμενο χειρισμό από ΤΝ, το οποίο παρουσιάζει ομοιότητες με υπαρκτά πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα και μπορεί να δώσει την απατηλή εντύπωση ότι είναι γνήσιο ή αληθινό». Η διαφορά μεταξύ χειρισμού και παραγωγής διευκρινίστηκε στην ενότητα 4.1 ανωτέρω. Για τους σκοπούς της αποσαφήνισης της έννοιας του προϊόντος βαθυπαραποίησης, εξετάζονται κατωτέρω τέσσερα σωρευτικά κριτήρια που προκύπτουν από τον εν λόγω ορισμό: i) ομοιότητα με ii) υπαρκτά iii) πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα και iv) δυνατότητα του περιεχομένου να δώσει σε ένα πρόσωπο την απατηλή εντύπωση ότι είναι γνήσιο ή αληθινό.

i) **Ομοιότητα:** Το άρθρο 3 σημείο 60) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζει ότι, για να συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης, το περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ πρέπει να «παρουσιάζει ομοιότητες» με υπαρκτά υποκείμενα. Η αιτιολογική σκέψη 134 του κανονισμού για την ΤΝ προσθέτει ότι οι ομοιότητες αυτές θα πρέπει να είναι «αισθητές». Περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ παρουσιάζει αισθητές ομοιότητες με ένα υποκείμενο εάν υπάρχει υψηλός βαθμός ομοιότητας μεταξύ του περιεχομένου βαθυπαραποίησης και του υποκειμένου (συμπεριλαμβανομένων τυχόν αναγνωρίσιμων στοιχείων του) που προσομοιώνεται από το προϊόν βαθυπαραποίησης. Το περιεχόμενο δεν χρειάζεται να είναι πανομοιότυπο με το υποκείμενο. Το αν ο βαθμός ομοιότητας είναι αισθητός αποτελεί κατά περίπτωση εκτίμηση που πρέπει να διενεργείται από τον φορέα εφαρμογής βάσει αντικειμενικής σύγκρισης μεταξύ του προσομοιούμενου υποκειμένου και του περιεχομένου βαθυπαραποίησης, με βάση, μεταξύ άλλων, τον βαθμό στον οποίο τα χαρακτηριστικά ή τα διακριτικά γνωρίσματα αναπαρίστανται στο προϊόν βαθυπαραποίησης.

ii) **Υπαρκτό:** Το άρθρο 3 σημείο 60) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζει ότι το περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ πρέπει να παρουσιάζει ομοιότητες με «υπαρκτό» υποκείμενο ή υπαρκτά υποκείμενα για να συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης. Για την αποτελεσματική εκπλήρωση του σκοπού του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ, δηλαδή τη μείωση των κινδύνων πλαστοπροσωπίας, παραπλάνησης, παραπληροφόρησης, χειραγώγησης και απάτης, το χαρακτηριστικό της ύπαρξης συνεπάγεται ότι το περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ θα πρέπει να παρουσιάζει ομοιότητες με ρεαλιστικά υποκείμενα (π.χ. πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες). Ως εκ τούτου, αρκεί τα προσομοιούμενα πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα να παρουσιάζουν ομοιότητες με κάποιον ή κάτι που υπάρχει, μπορεί ευλόγως να υπάρχει ή θα μπορούσε ευλόγως να έχει υπάρξει στην πραγματικότητα, ώστε το περιεχόμενο να θεωρείται προϊόν βαθυπαραποίησης, δεδομένου ότι τέτοιο περιεχόμενο μπορεί να αποτελεί σημαντική πηγή παραπλάνησης, χειραγώγησης και παραπληροφόρησης. Αντιθέτως, προσομοιούμενα πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα που, για παράδειγμα, αντιβαίνουν στους νόμους της φύσης ή της φυσικής ή απεικονίζουν μορφές ζωής που δεν είναι κοινώς αποδεκτές στη βιολογία (όπως π.χ. άνθρωποι που πετούν χωρίς μηχανικά βοηθήματα, δράκοι ή ελέφαντες που οδηγούν αυτοκίνητα) και δεν έχουν δυνατότητα παραπλάνησης θεωρούνται μη ρεαλιστικά και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης διαφάνειας.

iii) **Πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα:** Το άρθρο 3 σημείο 60) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζει ότι το περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ πρέπει να παρουσιάζει ομοιότητες με υπαρκτά «πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα» για να συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης. Ως «πρόσωπα» νοούνται ρεαλιστικά, ανθρώπινα όντα (συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών αντιγράφων πραγματικών προσώπων, ρεαλιστικών ανθρώπινων άβαταρ ή περσόνων που παράγονται από ΤΝ, και προσωπικών χαρακτηριστικών ή εκφράσεων, όπως η εικόνα, η φωνή, η συμπεριφορά, οι ερμηνείες κ.λπ.). Ως «αντικείμενα» νοούνται ρεαλιστικά, άψυχα υλικά αντικείμενα, συμπεριλαμβανομένων κτιρίων, έργων τέχνης, μηχανημάτων, καταναλωτικών αγαθών κ.λπ. Ως «τοποθεσίες» νοούνται ρεαλιστικές τοποθεσίες. Ως «οντότητες» νοούνται ρεαλιστικά, μη ανθρώπινα αλλά έμβια όντα, συμπεριλαμβανομένων ζώων ή άλλων βιολογικών μορφών ζωής. Ως «γεγονότα» νοούνται ρεαλιστικές σκηνές ή καταστάσεις που μπορεί να αφορούν πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες και οντότητες (π.χ. αναπαράσταση ιστορικών γεγονότων ή απεικόνιση επαγγελματικών ή καταναλωτικών υπηρεσιών).

iv) **Απατηλή εντύπωση σε πρόσωπο ότι το περιεχόμενο είναι γνήσιο ή αληθινό:** Τέταρτον, το άρθρο 3 σημείο 60) του κανονισμού για την ΤΝ ορίζει ότι το περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και παρουσιάζει ομοιότητες με υπαρκτά πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα «μπορεί να δώσει την απατηλή εντύπωση ότι είναι γνήσιο ή αληθινό». Το κριτήριο αυτό αφορά το ουσιώδες χαρακτηριστικό του περιεχομένου βαθυπαραποίησης και την ικανότητά του να εξαπατήσει ή να παραπλανήσει δυνητικά ένα πρόσωπο όσον αφορά τη γνησιότητα ή την αλήθεια του περιεχομένου ([32]). Η γνησιότητα του περιεχομένου αναφέρεται στο αν το περιεχόμενο είναι πραγματικά αυτό που παρουσιάζεται ότι είναι όσον αφορά την πηγή ή τη διαδικασία δημιουργίας του (συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της συμμετοχής πραγματικών ανθρώπων ή ζώων και της πραγματικής συμπεριφοράς ή των πραγματικών ενεργειών τους, της πραγματικής εμφάνισης ή χρήσης αντικειμένων ή της παροχής υπηρεσιών, της ακριβούς εξέλιξης ή πορείας ενός γεγονότος). Η αλήθεια αφορά την εγκυρότητα του περιεχομένου (π.χ. την πραγματολογική ορθότητα των αναπαραστάσεων στο προϊόν βαθυπαραποίησης).

([32]) Ως εκ τούτου, το κριτήριο αυτό πρέπει να νοείται ανεξάρτητα και διακριτά από την έννοια της παραπλάνησης, όπως αναφέρεται στην οδηγία 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά (οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές), https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj/ell.

(114) Το αν το περιεχόμενο «μπορεί να δώσει την απατηλή εντύπωση ότι είναι γνήσιο ή αληθινό» θα πρέπει να αξιολογείται συνολικά, λαμβανομένων υπόψη του βαθμού ομοιότητας, του ενδεχόμενου ουσιαστικού μηνύματος του περιεχομένου, των προβλεπόμενων και προβλέψιμων πλαισίων εφαρμογής, του περιβάλλοντος στο οποίο παρουσιάζεται το περιεχόμενο, καθώς και της προβλεπόμενης και ευλόγως προβλέψιμης σύνθεσης του κοινού και των προσδοκιών του. Ωστόσο, η αξιολόγηση αυτή είναι αντικειμενική και δεν απαιτείται πρόθεση του φορέα εφαρμογής να εξαπατήσει ή να παραπλανήσει τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στο περιεχόμενο για να συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης. Όσον αφορά το πλαίσιο εφαρμογής και τις προσδοκίες του κοινού, αυτό σημαίνει ότι, εάν το περιεχόμενο χρησιμοποιείται σε συγκεκριμένα πλαίσια εφαρμογής, στα οποία το επιδιωκόμενο και ευλόγως προβλέψιμο κοινό δεν αναμένει ότι το περιεχόμενο θα είναι γνήσιο ή αληθινό, το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ ενδέχεται να μη δίνει την *απατηλή* εντύπωση ότι είναι γνήσιο ή αληθινό, ακόμα και αν, στην πραγματικότητα, δεν είναι γνήσιο ή αληθινό. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν πληρούται το τέταρτο κριτήριο του ορισμού του προϊόντος βαθυπαραποίησης. Για παράδειγμα, η παραγωγή ή ο χειρισμός με ΤΝ σκηνών φόντου, ειδικών εφέ ή τεχνικής προεπεξεργασίας και μετεπεξεργασίας στο πλαίσιο συνήθων διαδικασιών παραγωγής κινηματογραφικών έργων δεν είναι πιθανό να δώσει στο κοινό την *απατηλή* εντύπωση ότι το περιεχόμενο είναι γνήσιο ή αληθινό. Αντιθέτως, η χρήση της ΤΝ για την παραγωγή ή τον χειρισμό ουσιωδών στοιχείων που επηρεάζουν την αντίληψη του κοινού είναι πιθανό να έχει το αποτέλεσμα αυτό (όπως πλήρως παραγόμενοι από ΤΝ ηθοποιοί, ψηφιακά αντίγραφα πραγματικών ή θανόντων ηθοποιών, ψηφιακή μείωση της ηλικίας, προσομοιωμένες ερμηνείες ή μέρη αυτών, ή μη γνήσια ή αναληθής αναπαράσταση προσώπων, αντικειμένων, τοποθεσιών ή γεγονότων σε ντοκιμαντέρ). Όσον αφορά το περιεχόμενο εικόνας και βίντεο, αναγνωρίζεται ότι ο υψηλός βαθμός φωτορεαλισμού καθιστά πιθανότερο το εν λόγω περιεχόμενο να θεωρείται προϊόν βαθυπαραποίησης (καθώς είναι πιθανό να παρουσιάζει ομοιότητες με υπαρκτά υποκείμενα), αλλά ο φωτορεαλισμός από μόνος του δεν είναι καθοριστικός για την αξιολόγηση. Αυτό που θα πρέπει ακόμα να αξιολογηθεί είναι αν το εν λόγω περιεχόμενο είναι ικανό να εξαπατήσει ή να παραπλανήσει ένα πρόσωπο όσον αφορά τη γνησιότητα ή την αλήθεια του περιεχομένου, λαμβανομένου επίσης υπόψη, μεταξύ άλλων, του προβλεπόμενου και προβλέψιμου πλαισίου εφαρμογής.

(115) Σε αντίθεση με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ, η αξιολόγηση του αν το περιεχόμενο μπορεί να δώσει σε ένα πρόσωπο την απατηλή εντύπωση ότι είναι γνήσιο ή αληθινό δεν θα πρέπει να βασίζεται σε ένα υποθετικό «μέσο» πρόσωπο που αναμένεται να εκτεθεί στο περιεχόμενο (βλ. ενότητα 3.2.1), αλλά θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη την πιθανή ποικιλόμορφη σύνθεση του ευλόγως προβλέψιμου κοινού που μπορεί να εκτεθεί στο περιεχόμενο βαθυπαραποίησης. Η δέουσα συνεκτίμηση της σύνθεσης του κοινού είναι ιδιαίτερα σημαντική εάν είναι ευλόγως προβλέψιμο ότι το περιεχόμενο βαθυπαραποίησης μπορεί, κάποια στιγμή, να γίνει αντιληπτό από παιδιά, ηλικιωμένους ή άλλες ομάδες ατόμων με χαμηλότερο επίπεδο ψηφιακού γραμματισμού και γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ ή χαμηλότερα επίπεδα γενικών γνώσεων, δεδομένου ότι τα πρόσωπα αυτά μπορεί να εξαπατηθούν ή να παραπλανηθούν ευκολότερα όσον αφορά τη γνησιότητα ή την αλήθεια του περιεχομένου. Στις περιπτώσεις αυτές, το ότι το περιεχόμενο δίνει σ' αυτό το μέρος του προβλέψιμου κοινού την απατηλή εντύπωση ότι είναι γνήσιο ή αληθινό μπορεί να αρκεί για να χαρακτηριστεί το περιεχόμενο ως προϊόν βαθυπαραποίησης. Ωστόσο, οι φορείς εφαρμογής δεν αναμένεται να εξετάσουν το ενδεχόμενο περαιτέρω διάδοσης του περιεχομένου βαθυπαραποίησης από τρίτους πέραν του κοινού που μπορεί ευλόγως να προβλέψει ο φορέας εφαρμογής, λαμβανομένων υπόψη των προβλεπόμενων διαύλων διανομής (π.χ. εάν το περιεχόμενο βαθυπαραποίησης εμφανίζεται αποκλειστικά σε τμήμα ιστοτόπου προσβάσιμο μόνο σε συνδρομητές ή ως μέρος εταιρικού ενημερωτικού δελτίου, αυτό δεν συνεπάγεται ότι ο φορέας εφαρμογής θα πρέπει εξ ορισμού λαμβάνει υπόψη την ευρεία πρόσβαση του κοινού).

(116) Στο ίδιο πνεύμα, ο υποστηριζόμενος από ΤΝ χειρισμός επουσιωδών ουσιαστικών ή τεχνικών πτυχών προϋπάρχοντος περιεχομένου μπορεί να είναι ήσσονος σημασίας για την εκτίμηση ενός προσώπου ως προς τη γνησιότητα ή την αλήθεια του περιεχομένου, χωρίς να καθιστά το περιεχόμενο που προκύπτει προϊόν βαθυπαραποίησης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την επεξεργασία λεπτομερειών του φόντου (π.χ. αφαίρεση περαστικών), προσαρμογές φωτισμού, προσαρμογή παραμέτρων ήχου, διόρθωση χρώματος, μείωση ή αφαίρεση θορύβου, βελτίωση της προσβασιμότητας ή συμπίεση αρχείων, καθώς και αισθητικές προσαρμογές και βελτιώσεις. Το αν ο χειρισμός θα εμπίπτει σ' αυτήν την κατηγορία εξαρτάται από το πλαίσιο και τον αντίκτυπο που έχει, στη συγκεκριμένη περίπτωση, στην αντίληψη των προσώπων όσον αφορά τη γνησιότητα ή την αλήθεια του περιεχομένου. Για παράδειγμα, η διόρθωση χρωμάτων με τη χρήση ΤΝ, η επέκταση του φόντου υφιστάμενου περιεχομένου, οι προσαρμογές ή οι αντικαταστάσεις του φόντου για σαφώς αισθητικούς σκοπούς, οι συνθέσεις και διατάξεις υφιστάμενων προϊόντων ή η αναπροσαρμογή της κλίμακας εικόνων που εφαρμόζονται σε διαφημίσεις ή σε συσκευασίες προϊόντων είναι πιθανό να έχουν περιορισμένο μόνο αντίκτυπο στην αντίληψη ενός προσώπου για τη γνησιότητα και την αλήθεια της διαφήμισης και του προϊόντος. Αντιθέτως, η ουσιαστική επεξεργασία, με τη χρήση ΤΝ, λεπτομερειών του φόντου δημοσιογραφικών εικόνων πέραν των συνήθων τεχνικών και συντακτικών πρακτικών μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την αντίληψη ενός προσώπου όσον αφορά τη γνησιότητα και την αλήθεια του περιεχομένου.

Παραδείγματα προϊόντων βαθυπαραποίησης βάσει του άρθρου 3 σημείο 60) του κανονισμού για την ΤΝ:

— Εικόνα που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ, η οποία απεικονίζει σκηνή με δύο πραγματικούς επαγγελματίες ποδοσφαιριστές μπροστά από κτίριο που μοιάζει με γήπεδο ποδοσφαίρου.

— Ήχος παραγόμενος από ΤΝ που περιλαμβάνει κλωνοποίηση της φωνής των τακτικών παρουσιαστών podcast εφημερίδας και ενός προσκεκλημένου συνομιλητή, οι οποίοι συζητούν ορισμένα γεγονότα της επικαιρότητας.

— Βίντεο που έχει παραχθεί από ΤΝ και απεικονίζει άτομο που μοιάζει με πολιτικό να εκφωνεί ομιλία ενώπιον ακροατηρίου.

— Βίντεο που έχει παραχθεί από ΤΝ και περιλαμβάνει απεικόνιση διάσημου επηρεαστή γνώμης, η οποία έχει παραχθεί από ΤΝ, σε διαφημιστικό ή προωθητικό πλαίσιο.

— Βίντεο που έχει παραχθεί από ΤΝ και περιλαμβάνει ρεαλιστικό συνθετικό άβαταρ διευθύνοντος συμβούλου εταιρείας, το οποίο συγχαίρει τους εργαζομένους για την εργασία τους και τα εταιρικά αποτελέσματα του προηγούμενου έτους.

— Εικόνα ενός προϊόντος που έχει παραχθεί από ΤΝ και χρησιμοποιείται σε διαφήμιση ή συσκευασία, η οποία μπορεί να επηρεάσει την αντίληψη του κοινού και να το παραπλανήσει ως προς την πραγματική εμφάνιση, τα χαρακτηριστικά ή τη χρήση του προϊόντος (π.χ. κάνοντας το προϊόν να φαίνεται διαφορετικό από το πραγματικό προϊόν, ελκυστικότερο ή με βελτιωμένη ποιότητα απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα).

Παραδείγματα που δεν συνιστούν προϊόντα βαθυπαραποίησης βάσει του άρθρου 3 σημείο 60) του κανονισμού για την ΤΝ:

— Εικόνα που έχει παραχθεί από ΤΝ και απεικονίζει σκηνή με σφίγγα να πετά πάνω από τον Πύργο του Άιφελ.

— Βίντεο που έχει παραχθεί από ΤΝ και απεικονίζει ποντίκια να διαφωνούν, σε ανθρώπινη γλώσσα, σχετικά με το καλύτερο είδος τυριού στο πλαίσιο διαφημιστικής εκστρατείας για λογαριασμό παραγωγού τυριού.

— Αναπαραγωγή φωνής με ΤΝ για μυθοπλαστικούς χαρακτήρες (π.χ. για ηχητικά βιβλία, παιχνίδια ή κινούμενα σχέδια) όταν δεν υπάρχει παραπλάνηση ως προς την ταυτότητα των αφηγητών.

— Ραδιοφωνική εκπομπή που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ, για την προσαρμογή τεχνικών παραμέτρων ήχου (π.χ. κανονικοποίηση της έντασης ήχου, μείωση θορύβου, συμπίεση ήχου) χωρίς να μεταβάλλονται οι λέξεις που πράγματι εκφωνούν οι ομιλητές ή ο τρόπος ομιλίας τους.

— Σκίτσο που έχει παραχθεί από ΤΝ με βάση προϋπάρχουσα εικόνα ιστορικού γεγονότος.

— Βίντεο παρουσιαστή επιστημονικού τηλεοπτικού προγράμματος, ο οποίος διασχίζει ορεινή περιοχή, ενώ αναφέρεται στην υποχώρηση των παγετώνων, η οποία απεικονίζεται μέσω κινούμενου φόντου που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ και δείχνει τον τρόπο με τον οποίο οι παγετώνες υποχώρησαν από τα ιστορικά στα σημερινά τους επίπεδα.

— Μυθοπλαστικά περιβάλλοντα που έχουν παραχθεί από ΤΝ (π.χ. φανταστικά δάση και κάστρα) σε βιντεοπαιχνίδια.

— Κινηματογραφικές ταινίες στις οποίες πραγματικοί, υπαρκτοί ηθοποιοί (που δεν έχουν υποστεί χειρισμό από ΤΝ) παίζουν σε φόντο που έχει παραχθεί από ΤΝ (π.χ. απεικόνιση φανταστικής έκτασης λιβαδιού, ιστορικών κτιρίων αρχαίων πόλεων κ.λπ.).

— Πραγματικό προϊόν (π.χ. αυτοκίνητο) το οποίο εμφανίζεται σε διαφήμιση σε φόντο και περιβάλλον που έχουν παραχθεί από ΤΝ, εφόσον η διαφήμιση δεν είναι πιθανό να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά την πραγματική απεικόνιση του προϊόντος, τα χαρακτηριστικά και τη χρήση του.

6.1.2. *Η υποχρέωση γνωστοποίησης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ*

(117) Το άρθρο 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ υποχρεώνει τους φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ, τα οποία δημιουργούν ή χειρίζονται περιεχόμενο εικόνας, ήχου ή βίντεο που συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης, να «γνωστοποιούν ότι το περιεχόμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά». Η αιτιολογική σκέψη 134 του κανονισμού

για την ΤΝ διευκρινίζει ότι οι φορείς εφαρμογής που χρησιμοποιούν συστήματα ΤΝ για την παραγωγή ή τον χειρισμό περιεχομένου βαθυπαραποίησης θα πρέπει να γνωστοποιούν σαφώς και διακριτά ότι το εν λόγω περιεχόμενο έχει δημιουργηθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά, μέσω της κατάλληλης επισήμανσης των στοιχείων εξόδου του συστήματος ΤΝ και της γνωστοποίησης της τεχνητής προέλευσής τους. Οι μέθοδοι επισήμανσης ή γνωστοποίησης που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ θα πρέπει να είναι κατανοητές και αντιληπτές από φυσικά πρόσωπα (π.χ. μέσω ορατών ή ηχητικών επισημάνσεων), χωρίς να απαιτείται από αυτά να βασίζονται σε συγκεκριμένα τεχνικά εργαλεία ή να εκτελούν ειδικές ενέργειες. Ως εκ τούτου, οι φορείς εφαρμογής δεν μπορούν να βασίζονται στη μηχαναγνώσιμη σήμανση που έχει ενσωματώσει στο περιεχόμενο ο πάροχος βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ, δεδομένου ότι οι εν λόγω σημάνσεις δεν είναι άμεσα σαφείς και διακριτές για τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται στο περιεχόμενο βαθυπαραποίησης.

(118) Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ, οι φορείς εφαρμογής μπορούν να τηρούν κώδικα πρακτικής, ο οποίος έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ, προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την εν λόγω υποχρέωση γνωστοποίησης. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της τήρησης του εν λόγω κώδικα και την εποπτεία άλλων φορέων εφαρμογής που δεν τηρούν κώδικα, βλ. ενότητα 8.1 κατωτέρω.

6.1.3. *Διαφάνεια καλλιτεχνικού, δημιουργικού, σατιρικού, μυθοπλαστικού ή ανάλογου περιεχομένου βαθυπαραποίησης*

(119) Το άρθρο 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπει ηπιότερη υποχρέωση διαφάνειας για τα προϊόντα βαθυπαραποίησης που αποτελούν μέρος προφανώς καλλιτεχνικών, δημιουργικών, σατιρικών, μυθοπλαστικών ή ανάλογων έργων ή προγραμμάτων. Για το εν λόγω περιεχόμενο, η υποχρέωση διαφάνειας περιορίζεται στη γνωστοποίηση της ύπαρξης του προϊόντος βαθυπαραποίησης με κατάλληλο τρόπο που δεν εμποδίζει την προβολή ή την απόλαυση του έργου.

(120) **Σχετικές κατηγορίες περιεχομένου**: Για να υπαχθεί στην ηπιότερη υποχρέωση γνωστοποίησης για λόγους διαφάνειας, το προϊόν βαθυπαραποίησης (εικόνα, ήχος ή βίντεο) θα πρέπει να αποτελεί μέρος τουλάχιστον μίας από τις ακόλουθες κατηγορίες περιεχομένου: καλλιτεχνικά, δημιουργικά, σατιρικά, μυθοπλαστικά ή ανάλογα έργα ή προγράμματα. Το αν ένα προϊόν βαθυπαραποίησης εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις εν λόγω κατηγορίες απαιτεί κατά περίπτωση εκτίμηση από τον φορέα εφαρμογής. Για τους σκοπούς του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ, οι εν λόγω κατηγορίες νοούνται ως εξής:

— ως καλλιτεχνικά έργα νοούνται τα έργα που έχουν δημιουργηθεί για καλλιτεχνικό σκοπό, συμπεριλαμβανομένης της μουσικής, των κινηματογραφικών έργων και των εικαστικών τεχνών·

— ως δημιουργικά έργα νοούνται τα έργα που περιλαμβάνουν δημιουργικές επιλογές· έργα που υπαγορεύονται κυρίως από λειτουργικούς ή τεχνικούς παράγοντες δεν μπορούν να θεωρηθούν δημιουργικά·

— ως σατιρικά έργα νοούνται τα έργα που αποσκοπούν στην άσκηση κριτικής στην κοινωνία, στην πολιτική, στις επιχειρήσεις ή σε δημόσια πρόσωπα μέσω της χρήσης χιουμοριστικών τεχνικών (όπως η ειρωνεία, ο σαρκασμός, η διακωμώδηση, η μίμηση κ.λπ.)·

— ως μυθοπλαστικά έργα νοούνται τα πολιτιστικά έργα που περιλαμβάνουν πρόσωπα, αντικείμενα, τοποθεσίες, οντότητες ή γεγονότα, σε φανταστικό αλλά αληθοφανές περιβάλλον·

— ως ανάλογα έργα νοούνται τα έργα που έχουν κοινά βασικά γνωρίσματα ή παρόμοια εκφραστικά ή λειτουργικά χαρακτηριστικά με τις ανωτέρω κατηγορίες, χωρίς να εντάσσονται σαφώς σε κάποια από αυτές.

(121) Οι ανωτέρω κατηγορίες περιεχομένου μπορούν επίσης να εφαρμόζονται σε πρόγραμμα ή προγράμματα, με τον όρο «πρόγραμμα» να νοείται ως μεμονωμένο στοιχείο στο πλαίσιο προγραμματισμού ή καταλόγου καταρτιζόμενου από τον πάροχο υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας και το οποίο είναι συγκρίσιμο ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο με τηλεοπτική εκπομπή ([33]). Η αναφορά σε «έργα» στο πλαίσιο του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ δεν επηρεάζει το αν το περιεχόμενο πληροί τις προϋποθέσεις προστασίας βάσει του ενωσιακού δικαίου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα.

([33]) Βλ., στο ίδιο πνεύμα, άρθρο 1 στοιχείο β) της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

(122) **Προφανής χαρακτήρας:** Το γεγονός ότι ένα προϊόν βαθυπαραποίησης εμπίπτει σε μία (ή περισσότερες) από τις ανωτέρω κατηγορίες περιεχομένου θα πρέπει να είναι προφανές για τα φυσικά πρόσωπα που εκτίθενται σ' αυτό. Αυτό συνεπάγεται ότι οι κατηγορίες θα πρέπει να ερμηνεύονται στενά, κάτι που αιτιολογείται από το ότι εφαρμόζεται ηπιότερο καθεστώς γνωστοποίησης λόγω του δυνητικού αντικτύπου στην ελευθερία της έκφρασης και στην ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης, ενώ οι κίνδυνοι παραπληροφόρησης, χειραγώγησης και παραπλάνησης εξακολουθούν να πρέπει να αντιμετωπίζονται επαρκώς. Ως εκ τούτου, περιεχόμενο του οποίου ο χαρακτήρας ενδέχεται να μην είναι σαφής ή να είναι αμφίσημος για το κοινό εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω ηπιότερου καθεστώτος διαφάνειας. Στους σχετικούς παράγοντες για την αξιολόγηση του προφανούς χαρακτήρα του καλλιτεχνικού, δημιουργικού, σατιρικού ή μυθοπλαστικού περιεχομένου περιλαμβάνονται: i) αν το περιεχόμενο παρουσιάζει μορφές ή ύφη που είναι χαρακτηριστικά των εν λόγω κατηγοριών περιεχομένου (π.χ. ειρωνεία ή υπερβολή για σατιρικά έργα, ορισμένα καλλιτεχνικά ύφη, εμφάνιση διακριτών θεμάτων, τεχνικών ή αισθητικής κ.λπ.)· ii) το πλαίσιο στο οποίο παρουσιάζεται το περιεχόμενο (π.χ. αν η πλατφόρμα, το μέσο ή η τοποθεσία όπου το περιεχόμενο παρουσιάζεται, καθίσταται διαθέσιμο ή διανέμεται συνδέεται με καλλιτεχνική, δημιουργική, σατιρική ή μυθοπλαστική χρήση)· και iii) οι προσδοκίες του κοινού (π.χ. κινηματογραφική ταινία, περιβάλλον παιχνιδιού ή σκηνή εικονικής πραγματικότητας). Επιπλέον, η προϋπόθεση ότι το περιεχόμενο θα πρέπει να εμπίπτει «προφανώς» σε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες περιεχομένου αποκλείει το περιεχόμενο από το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω κατηγοριών περιεχομένου, εάν έχει αποκλειστικά ενημερωτικό ή εμπορικό χαρακτήρα και αναγνωρίζεται ως τέτοιο (π.χ. ειδησεογραφικά ρεπορτάζ). Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένα είδη περιεχομένου (π.χ. διαφημίσεις ή ντοκιμαντέρ) που περιέχουν προϊόντα βαθυπαραποίησης θα μπορούσαν να θεωρηθούν προφανώς δημιουργικά ή μυθοπλαστικά έργα σε ορισμένες, ειδικές περιπτώσεις, αλλά όχι σε άλλες, δεδομένου ότι η αξιολόγηση διενεργείται κατά περίπτωση. Όταν το προϊόν βαθυπαραποίησης έχει πολλαπλό χαρακτήρα (π.χ. ενημερωτικό και δημιουργικό), ο ενημερωτικός χαρακτήρας θα πρέπει πάντοτε να υπερισχύει και να απαιτεί συμμόρφωση με τις συνήθεις απαιτήσεις επισήμανσης.

(123) **Κατάλληλη γνωστοποίηση που δεν εμποδίζει την προβολή ή την απόλαυση του έργου**: Τα προϊόντα βαθυπαραποίησης που αποτελούν μέρος προφανώς καλλιτεχνικών, δημιουργικών, σατιρικών ή μυθοπλαστικών έργων ή προγραμμάτων δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ. Οι φορείς εφαρμογής εξακολουθούν να πρέπει να γνωστοποιούν την προέλευση του περιεχομένου από ΤΝ ή το ότι έχει υποστεί χειρισμό, μπορούν όμως να το πράττουν με κατάλληλο τρόπο που δεν εμποδίζει την προβολή ή την απόλαυση του έργου. Η αιτιολογική σκέψη 134 του κανονισμού για την ΤΝ διευκρινίζει ότι η εν λόγω κατάλληλη γνωστοποίηση δεν θα πρέπει να εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση και χρήση, διατηρώντας παράλληλα τη χρησιμότητα και την ποιότητα του έργου. Ο καθορισμός των μέτρων γνωστοποίησης που πρέπει να θεωρούνται κατάλληλα αποτελεί κατά περίπτωση αξιολόγηση, στο πλαίσιο της οποίας οι φορείς εφαρμογής μπορούν να λαμβάνουν υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες (συμπεριλαμβανομένης της φύσης του έργου, του κοινού, του πλαισίου κ.λπ.). Σε κάθε περίπτωση, οι φορείς εφαρμογής πρέπει να συμμορφώνονται με το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ (βλ. ενότητα 7). Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ, οι φορείς εφαρμογής μπορούν να τηρούν κώδικα πρακτικής, ο οποίος έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την εν λόγω υποχρέωση γνωστοποίησης. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της τήρησης του εν λόγω κώδικα και την εποπτεία άλλων φορέων εφαρμογής που δεν τηρούν κώδικα, βλ. ενότητα 8.1 κατωτέρω.

(124) **Κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τρίτων:** Η αιτιολογική σκέψη 134 του κανονισμού για την ΤΝ διευκρινίζει ότι η συμμόρφωση με την ηπιότερη υποχρέωση διαφάνειας και η χρήση καλλιτεχνικών, δημιουργικών, σατιρικών ή μυθοπλαστικών προϊόντων βαθυπαραποίησης πρέπει να τελούν «με την επιφύλαξη των κατάλληλων εγγυήσεων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τρίτων». Ως εκ τούτου, οι φορείς εφαρμογής πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τρίτων (συμπεριλαμβανομένου, για παράδειγμα, του δικαιώματός τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας) διασφαλίζονται επαρκώς και γίνονται σεβαστά κατά τη δημιουργία ή τη δημοσίευση προϊόντων βαθυπαραποίησης, ακόμα και αν τα προϊόντα βαθυπαραποίησης θεωρούνται καλλιτεχνικά, δημιουργικά, σατιρικά ή μυθοπλαστικά. Η επίκληση της ηπιότερης υποχρέωσης διαφάνειας δεν μπορεί να αιτιολογεί τη μη τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων ή των δικαιούχων βάσει του ενωσιακού δικαίου για τη διανοητική ιδιοκτησία ή του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων ([34]).

Παραδείγματα προϊόντων βαθυπαραποίησης που αποτελούν δημιουργικά, σατιρικά, μυθοπλαστικά ή ανάλογα έργα:

— Καλλιτεχνικό/μυθοπλαστικό έργο: κινηματογραφικές ταινίες (ή διαφημιστικά αποσπάσματα κινηματογραφικών ταινιών) που περιέχουν προϊόντα βαθυπαραποίησης πραγματικών ηθοποιών των οποίων η ηλικία έχει μειωθεί ψηφιακά με ΤΝ ή ψηφιακά αντίγραφα αποβιωσάντων ηθοποιών ή άλλων προσώπων, τα οποία διατίθενται σε κινηματογράφο ή σε πλατφόρμα συνεχούς ροής.

— Καλλιτεχνικό/δημιουργικό έργο: μουσική που έχει παραχθεί από ΤΝ, οποιουδήποτε είδους, η οποία παρουσιάζει ομοιότητες με το ατομικό ύφος υπαρκτών καλλιτεχνών.

([34]) Το ίδιο ισχύει και για τα δημοσιευμένα κείμενα που ενημερώνουν το κοινό για θέματα δημόσιου συμφέροντος.

— Σατιρικό/μυθοπλαστικό έργο: εικόνα υπαρκτού πολιτικού που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ και τον τοποθετεί σε σκηνή η οποία αποσκοπεί σαφώς στην άσκηση κριτικής, με χιουμοριστικό τρόπο, σε ορισμένες πολιτικές αποφάσεις που έχει λάβει ή υποστηρίξει το εν λόγω πρόσωπο.

— Ανάλογο δημιουργικό/μυθοπλαστικό έργο: εικόνες παιχνιδιών που έχουν παραχθεί από ΤΝ και περιλαμβάνουν προσομοιώσεις πραγματικών, υπαρκτών προσώπων που συνιστούν προϊόντα βαθυπαραποίησης.

Παραδείγματα προϊόντων βαθυπαραποίησης που δεν αποτελούν καλλιτεχνικό, δημιουργικό, σατιρικό, μυθοπλαστικό ή ανάλογο έργο:

— Βίντεο που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ, στο ύφος τηλεοπτικού καναλιού τηλεπωλήσεων, το οποίο συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης και περιλαμβάνει προσομοίωση ανθρώπων που διαφημίζουν προϊόν σε σκηνή που έχει παραχθεί από ΤΝ και απεικονίζει τη λειτουργική χρήση του προϊόντος από τους προσομοιούμενους καταναλωτές με σκοπό να πειστούν οι τηλεθεατές να αγοράσουν το προϊόν.

— Εικόνα διασημοτήτων που έχει παραχθεί από ΤΝ και υποδηλώνει τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που δεν πραγματοποιήθηκαν ποτέ, χωρίς κανέναν μυθοπλαστικό, σατιρικό ή ανάλογο σκοπό.

— Βίντεο που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ και απεικονίζει ρεαλιστικό συνθετικό επηρεαστή γνώμης να δοκιμάζει πραγματικό προϊόν για το οποίο έχει λάβει χορηγία, με αποκλειστική εστίαση στην παρουσίαση των λειτουργιών του προϊόντος.

— Βίντεο που έχει παραχθεί από ΤΝ και απεικονίζει ρεαλιστικές σκηνές του Ολοκαυτώματος, το οποίο κοινοποιείται σε δημόσια προσβάσιμες πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

6.1.4. *Εξαίρεση για σκοπούς επιβολής του νόμου*

(125) Εάν η χρήση προϊόντος βαθυπαραποίησης (π.χ. βίντεο που έχει παραχθεί από ΤΝ και προσομοιώνει γεγονότα τα οποία δεν συνέβησαν ποτέ) επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων, οι φορείς εφαρμογής εξαιρούνται από την υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ. Οι διευκρινίσεις που παρέχονται στα σημεία 46 έως 48 ανωτέρω σχετικά με παρόμοια εξαίρεση του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ είναι επίσης συναφείς για την εν λόγω διάταξη.

6.1.5. *Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης*

(126) Η υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ θα αλληλεπιδρά με τις υποχρεώσεις των παρόχων πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης να εντοπίζουν και να μετριάζουν τους συστημικούς κινδύνους σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 35 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, ιδίως το άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο ια) της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες ([35]). Η τελευταία αυτή διάταξη απαριθμεί, μεταξύ των πιθανών μέτρων περιορισμού των κινδύνων που μπορούν να λάβουν οι πάροχοι πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, μέτρα που διασφαλίζουν ότι «ένα στοιχείο πληροφορίας, ανεξάρτητα από το αν αποτελεί εικόνα, ήχο ή βίντεο που έχει παραχθεί ή τροποποιηθεί, το οποίο παρουσιάζει μεγάλες ομοιότητες με υπαρκτά πρόσωπα, αντικείμενα, μέρη ή άλλες οντότητες ή γεγονότα, και δίνει την ψευδή εντύπωση ότι είναι αυθεντικό ή αληθινό, θα διακρίνεται μέσω ευδιάκριτης σήμανσης όταν παρουσιάζεται στις επιγραμμικές διεπαφές τους». Επιπλέον, οι πάροχοι πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης μπορούν να παρέχουν εύχρηστη λειτουργία η οποία δίνει στους αποδέκτες της υπηρεσίας τη δυνατότητα να αναφέρουν τις εν λόγω πληροφορίες. Μολονότι η εν λόγω διάταξη της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες φαίνεται παρόμοια με το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ, λειτουργεί συμπληρωματικά προς αυτό και περιέχει δύο σημαντικές διαφορές:

— **Διαφορετικό καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής**: Σε σύγκριση με το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ, το άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο ια) της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες καλύπτει ευρύτερο φάσμα περιεχομένου το οποίο μπορεί να δώσει την ψευδή εντύπωση ότι είναι αυθεντικό ή αληθινό, ανεξάρτητα από τις τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία του περιεχομένου (δηλαδή καλύπτει περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό με τη χρήση συστημάτων ΤΝ ή οποιουδήποτε άλλου εργαλείου).

([35]) Βλ. επίσης ενότητα 4.4 για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ και της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

— **Διαφορετικό προσωπικό πεδίο εφαρμογής**: Το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ υποχρεώνει τους φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ που παράγουν ή χειρίζονται προϊόντα βαθυπαραποίησης να επισημαίνουν το εν λόγω περιεχόμενο, ενώ το άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο ια) της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες εφαρμόζεται στους παρόχους πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης που διαδίδουν το περιεχόμενο ή το καθιστούν εντοπίσιμο μέσω αναζήτησης. Για παράδειγμα, οι φορείς εφαρμογής, κατά τον κανονισμό για την ΤΝ, συστημάτων ΤΝ ενσωματωμένων σε πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες μπορούν να θεωρούνται «αποδέκτες της υπηρεσίας» σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο β) της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες ([36]), εάν χρησιμοποιούν τις πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες για τη διάδοση περιεχομένου που έχει παραχθεί με το αντίστοιχο σύστημα ΤΝ, ενώ οι πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες μπορούν να θεωρούνται πάροχος του συστήματος ΤΝ, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 3 σημείο 3) του κανονισμού για την ΤΝ. Όταν οι πάροχοι πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών ή πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης θέτουν στη διάθεση των εν λόγω φορέων εφαρμογής εργαλεία επισήμανσης που τους επιτρέπουν να επισημαίνουν το οικείο περιεχόμενο βαθυπαραποίησης σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ (δηλαδή μέσω σαφούς και διακριτής γνωστοποίησης της προέλευσής του από ΤΝ), οι εν λόγω φορείς εφαρμογής μπορούν να βασίζονται στα εν λόγω εργαλεία για να εκπληρώσουν την υποχρέωση διαφάνειας που υπέχουν βάσει της εν λόγω διάταξης στο πλαίσιο της πολύ μεγάλης επιγραμμικής πλατφόρμας ή της πολύ μεγάλης επιγραμμικής μηχανής αναζήτησης που χρησιμοποιούν. Η παροχή τέτοιας λειτουργικής δυνατότητας δεν θίγει την ευθύνη των φορέων εφαρμογής βάσει του κανονισμού για την ΤΝ να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις επισήμανσης που υπέχουν βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ. Επιπλέον, οι πάροχοι πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης θα θεωρούνται επίσης φορείς εφαρμογής συστήματος ΤΝ βάσει του κανονισμού για την ΤΝ, εάν χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ υπό την εξουσία τους για δικούς τους επαγγελματικούς σκοπούς (π.χ. για τη δημιουργία οπτικού υλικού που θα χρησιμοποιηθεί ως μέρος υλικού εμπορικής προώθησης).

(127) Εάν το προϊόν βαθυπαραποίησης περιλαμβάνει πληροφορίες που αφορούν άμεσα ή έμμεσα ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (το οποίο βρίσκεται στη ζωή), τότε οι φορείς εφαρμογής, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας βάσει του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων, θα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που απορρέουν από το εν λόγω δίκαιο ([37]). Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την επίκληση κατάλληλης νομικής βάσης για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την παροχή πληροφοριών σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων που αφορούν τα απεικονιζόμενα υποκείμενα των δεδομένων κ.λπ.

(128) Οι φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ που παράγουν προϊόντα βαθυπαραποίησης πρέπει επιπλέον να διασφαλίζουν ότι συμμορφώνονται με το σχετικό ενωσιακό δίκαιο για τη διανοητική ιδιοκτησία (όπως το ενωσιακό δίκαιο για τα εμπορικά σήματα και το ενωσιακό δίκαιο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα συγγενικά δικαιώματα), εάν τα προϊόντα βαθυπαραποίησης που παράγουν ενσωματώνουν αντικείμενο που προστατεύεται βάσει του εν λόγω δικαίου. Η εφαρμογή επισήμανσης ή εικονιδίου σε προϊόν βαθυπαραποίησης δεν επηρεάζει, αυτή καθαυτή, το αν πληροί τις προϋποθέσεις προστασίας βάσει του δικαίου πνευματικής ιδιοκτησίας, πράγμα που θα πρέπει να αξιολογείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

(129) Όταν υπαρκτά πρόσωπα απεικονίζονται σε προϊόντα βαθυπαραποίησης, οι φορείς εφαρμογής θα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με τα σχετικά νομικά καθεστώτα που προστατεύουν το δικαίωμα της προσωπικότητας όσον αφορά την εικόνα ή τη φωνή των προσώπων αυτών. Η υποχρέωση διαφάνειας του άρθρου 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ δεν συνεπάγεται ότι τα προϊόντα βαθυπαραποίησης που παράγονται ή παραποιούνται από ΤΝ και είναι επιβλαβή και παράνομα βάσει του εφαρμοστέου ενωσιακού ή εθνικού δικαίου (π.χ. παραπλανητική διαφήμιση ή περιεχόμενο παράνομο βάσει του ποινικού δικαίου, όπως υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και μη συναινετικές εικόνες προσωπικής φύσης) μπορούν να παράγονται και να διαδίδονται (βλ. επίσης ενότητα 4.4).

6.2. Κύριες συνιστώσες, έννοιες και συναφείς υποχρεώσεις διαφάνειας για κείμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ

(130) Το άρθρο 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται εάν πληρούνται διάφορες προϋποθέσεις:

i) το σύστημα πρέπει να είναι σύστημα ΤΝ·

ii) πρέπει να χρησιμοποιείται για την παραγωγή ή τον χειρισμό κειμένου (βλ. ενότητα 4.2.1.), το οποίο δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος·

iii) η χρήση του συστήματος ΤΝ δεν εμπίπτει σε καμία από τις εξαιρέσεις όταν 1) το περιεχόμενο που έχει παραχθεί από ΤΝ έχει υποβληθεί σε διαδικασία ανθρώπινης επανεξέτασης ή ανθρώπινου συντακτικού ελέγχου και όταν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο φέρει συντακτική ευθύνη για τη δημοσίευση του περιεχομένου ή 2) η χρήση επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων.

([36]) Αιτιολογική σκέψη 2 της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

([37]) Για λεπτομερέστερες διευκρινίσεις, βλ. τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής και του ΕΣΠΔ σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ του κανονισμού για την ΤΝ και του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων (υπό κατάρτιση).

6.2.1. *Κείμενο που δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος.*

(131) Για τους σκοπούς της αποσαφήνισης του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ, εξετάζονται κατωτέρω τρία στοιχεία: i) δημοσιευμένο κείμενο ii) με σκοπό την ενημέρωση του κοινού iii) για θέματα δημόσιου συμφέροντος.

i) **Δημοσιευμένο κείμενο:** Το κείμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ θα πρέπει να δημοσιεύεται. Αυτό σημαίνει ότι το κείμενο θα πρέπει να είναι προσβάσιμο από απροσδιόριστο και αρκετά μεγάλο αριθμό μη συνδεόμενων μεταξύ τους δυνητικών αναγνωστών ταυτόχρονα και/ή διαδοχικά, ανεξάρτητα από το αν η πρόσβαση παρέχεται έναντι πληρωμής (π.χ. μέσω συνδρομών) ([38]). Αντιθέτως, το κείμενο δεν θεωρείται δημοσιευμένο εάν η πρόσβαση περιορίζεται σε συγκεκριμένα άτομα που ανήκουν σε κλειστή, ιδιωτική ομάδα (π.χ. μικρή, κλειστή ομάδα σε εφαρμογή άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων ή εάν η ομάδα είναι υπερβολικά μικρή ή ασήμαντη). Στα παραδείγματα κειμένων που δεν θεωρούνται δημοσιευμένα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η ιδιωτική, διαπροσωπική αλληλογραφία (για επαγγελματικούς σκοπούς) ή εσωτερικά κείμενα ή επικοινωνίες οργανισμού (π.χ. δημοσιεύσεις σε εσωτερικά εταιρικά δίκτυα).

ii) **Ενημέρωση του κοινού:** Το δημοσιευμένο κείμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ θα πρέπει να αποσκοπεί στην ενημέρωση του κοινού. Αυτό συνεπάγεται ότι το κείμενο θα πρέπει να αποσκοπεί στη μετάδοση γνώσεων, απόψεων ή γεγονότων. Αντιθέτως, τα σύντομα κείμενα που δεν μεταδίδουν ουσιωδώς γνώσεις, απόψεις ή γεγονότα δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι ενημερώνουν το κοινό.

iii) **Για θέματα δημόσιου συμφέροντος:** Το κείμενο θα πρέπει να ενημερώνει το κοινό «για θέματα δημόσιου συμφέροντος». Γενικά, ως τέτοια θέματα θα πρέπει να θεωρείται ότι νοούνται εκείνα που αφορούν την κοινωνία γενικότερα, είτε σε τοπικό, εθνικό, ενωσιακό είτε σε διεθνές επίπεδο, και χρήζουν δημόσιου διαλόγου ή ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, τα κείμενα θα πρέπει να θεωρείται ότι αφορούν θέματα δημόσιου συμφέροντος εάν καλύπτουν θέματα σχετικά με την πολιτική και τις δημοκρατικές διαδικασίες, τη δημόσια διοίκηση και τις δημόσιες υπηρεσίες, την απονομή της δικαιοσύνης και την επιβολή του νόμου, την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια υγεία, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια των καταναλωτών, καθώς και κάθε οικονομική, δημοσιονομική, πολιτική, επιστημονική ή πολιτιστική ανάπτυξη που μπορεί να αποτελέσει συναφές αντικείμενο δημόσιου διαλόγου. Τα θέματα που μπορεί να θεωρηθούν δημόσιου συμφέροντος μπορούν να μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου και ανάλογα με το πλαίσιο.

Παραδείγματα κειμένου που δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ, το οποίο πρέπει να επισημαίνεται κατά τρόπο που να δηλώνει ότι έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά, εκτός εάν υπόκειται σε ανθρώπινη επανεξέταση / ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο (βλ. ενότητα 6.2.3):

— Περίληψη, που έχει παραχθεί από ΤΝ, άρθρου που έχει συνταχθεί από άνθρωπο σε ιστότοπο εφημερίδας, το οποίο πραγματεύεται πρόσφατη απόφαση δημοτικού συμβουλίου.

— Τμήματα άρθρου ιστοτόπου για θέματα τρόπου ζωής, τα οποία έχουν υποστεί χειρισμό από ΤΝ, στα οποία συγκρίνονται οι επιπτώσεις διαφόρων διαιτολογίων σε συγκεκριμένη νόσο σε γυναίκες μέσης ηλικίας.

— Εταιρικές εκθέσεις που έχουν υποστεί χειρισμό από ΤΝ και δημοσιεύονται στον ιστότοπο εισηγμένης εταιρείας, οι οποίες περιέχουν πληροφορίες για τους επενδυτές.

— Μήνυμα που έχει παραχθεί από ΤΝ στο προφίλ μετεωρολογικού ινστιτούτου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, το οποίο προειδοποιεί τους πολίτες για καταιγίδες και σχετικά προληπτικά μέτρα.

Παραδείγματα κειμένου που δεν δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ:

— Μυθιστορήματα φαντασίας που έχουν παραχθεί από ΤΝ.

— Κείμενο που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ και αποτελεί μέρος διαφήμισης εταιρείας ή περιγραφών προϊόντων εταιρείας (χωρίς να περιλαμβάνονται ισχυρισμοί που σχετίζονται π.χ. με την υγεία, την ασφάλεια των καταναλωτών ή τη βιωσιμότητα).

— Σύνοψη ειδήσεων που παράγεται από διαλογικό ρομπότ και είναι διαθέσιμη μόνο στον χρήστη που υπέβαλε το σχετικό ερώτημα στο διαλογικό ρομπότ.

— Κείμενο που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ από σύμβουλο στο πλαίσιο παροχής συμβουλών σε πελάτη σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την κανονιστική συμμόρφωση με την εφαρμοστέα νομοθεσία.

([38]) Βλ., κατ' αναλογία, C-89/04, Mediakabel, EU:C:2005:348, σκέψη 33· C-192/04, Lagardère, EU:C:2005:475, σκέψη 31· C-306/05, SGAE, EU:C:2006:764, σκέψεις 37-40· C-527/15, Stichting Brein, EU:C:2017:300, σκέψεις 43-44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· υπόθεση C-135/23, GEMA, EU:C:2024:526, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

6.2.2. *Η υποχρέωση γνωστοποίησης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ*

(132) Το άρθρο 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ υποχρεώνει τους φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ που παράγουν ή χειρίζονται κείμενο το οποίο δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος να γνωστοποιούν ότι το εν λόγω κείμενο έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά. Η αιτιολογική σκέψη 134 του κανονισμού για την ΤΝ διευκρινίζει ότι, όπως και στην περίπτωση των προϊόντων βαθυπαραποίησης, οι φορείς εφαρμογής, όσον αφορά δημοσιεύσεις κειμένου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης, θα πρέπει να γνωστοποιούν σαφώς και διακριτά ότι το εν λόγω περιεχόμενο έχει δημιουργηθεί ή υποστεί χειρισμό τεχνητά, μέσω της κατάλληλης επισήμανσης των στοιχείων εξόδου του συστήματος ΤΝ και της γνωστοποίησης της τεχνητής προέλευσής του. Όπως απαιτείται για τα προϊόντα βαθυπαραποίησης, οι μέθοδοι επισήμανσης ή γνωστοποίησης (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών δηλώσεων αποποίησης ευθύνης) που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ θα πρέπει να είναι κατανοητές και αντιληπτές από τα φυσικά πρόσωπα (π.χ. μέσω ορατών ή ηχητικών μέτρων), χωρίς να απαιτείται από αυτά να βασίζονται σε συγκεκριμένα τεχνικά εργαλεία ή να εκτελούν ειδικές ενέργειες. Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ, οι φορείς εφαρμογής μπορούν να τηρούν κώδικα πρακτικής, ο οποίος έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, για να αποδείξουν τη συμμόρφωση με την εν λόγω υποχρέωση γνωστοποίησης. Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της τήρησης του εν λόγω κώδικα και την εποπτεία των φορέων εφαρμογής που δεν τηρούν τον εν λόγω κώδικα, βλ. ενότητα 8.1 κατωτέρω.

6.2.3. *Εξαίρεση από την υποχρέωση διαφάνειας για κείμενο υπό ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο και συντακτική ευθύνη*

(133) Το άρθρο 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ προβλέπει εξαίρεση από την υποχρέωση διαφάνειας που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη, όταν πληρούνται δύο σωρευτικές προϋποθέσεις: i) το κείμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ πρέπει να έχει υποβληθεί σε ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο και ii) νομικό ή φυσικό πρόσωπο πρέπει να φέρει τη συντακτική ευθύνη για τη δημοσίευση. Κατά περίπτωση, οι φορείς εφαρμογής μπορούν να βασίζονται στα συναφή εφαρμοστέα επαγγελματικά ή δεοντολογικά πρότυπα προκειμένου να αποδείξουν τη συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

i. Κείμενο υπό ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο

(134) Η πρώτη προϋπόθεση για την εφαρμογή της εξαίρεσης από το άρθρο 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί το κείμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ να έχει υποβληθεί σε ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο. Ως ανθρώπινη επανεξέταση νοείται η σκόπιμη εξέταση της ουσίας του περιεχομένου από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν σχετικές γνώσεις και επαγγελματική κρίση σχετικά με το υπό εξέταση αντικείμενο (π.χ. ακαδημαϊκή αξιολόγηση από ομοτίμους ή διαδοχικές διαδικασίες επαγγελματικής επικύρωσης). Ο έλεγχος της ακρίβειας του περιεχομένου αποτελεί ελάχιστη απαίτηση που θα πρέπει να περιλαμβάνεται στην εν λόγω επανεξέταση. Ως συντακτικός έλεγχος νοείται ο έλεγχος που ασκείται στην πράξη επί του περιεχομένου από αρμόδια συντακτική οντότητα (π.χ. αρχισυντάκτη), η οποία έχει την εξουσία να εγκρίνει, να τροποποιεί ή να απορρίπτει την ουσία του κειμένου για ουσιαστικούς λόγους (συμπεριλαμβανομένων της πραγματολογικής ακρίβειας των πληροφοριών και της διασφάλισης της αξιοπιστίας των πηγών). Τούτο ισχύει με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διαδικασιών επανεξέτασης και συντακτικού ελέγχου και των επαγγελματικών προτύπων που εφαρμόζονται στους παρόχους υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας.

(135) Επιφανειακοί, αμιγώς τυπικοί ή διαδικαστικοί έλεγχοι (π.χ. ορθογραφικός έλεγχος ή γραμματική διόρθωση), η απλή ύπαρξη συντακτικής πολιτικής, οι αυτοματοποιημένες διαδικασίες επανεξέτασης ή η συνοπτική συντακτική έγκριση χωρίς ουσιαστική συμμετοχή του ανθρώπινου εξεταστή ή της συντακτικής οντότητας, δεν μπορούν να πληρούν τις προϋποθέσεις για ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο για τους σκοπούς της παρούσας εξαίρεσης.

(136) Όταν χρησιμοποιούνται συστήματα ΤΝ για την τροποποίηση, τη συμπλήρωση ή την αναδιατύπωση περιεχομένου μετά τη συντακτική έγκρισή του, το περιεχόμενο που προκύπτει πρέπει να αντιμετωπίζεται ως περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ για τους σκοπούς του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ. Ως εκ τούτου, κάθε ουσιαστική παρέμβαση ΤΝ που πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανθρώπινης επανεξέτασης ή ανθρώπινου συντακτικού ελέγχου θα έχει ως αποτέλεσμα να καταστεί άκυρη η εξαίρεση.

(137) Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ, οι φορείς εφαρμογής μπορούν να τηρούν κώδικα πρακτικής, ο οποίος έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, για να αποδείξουν τη συμμόρφωση με την προϋπόθεση της ανθρώπινης επανεξέτασης ή του ανθρώπινου συντακτικού ελέγχου (ιδίως από φορείς εφαρμογής που δεν είναι πάροχοι υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας υποκείμενοι σε υφιστάμενα επαγγελματικά ή δεοντολογικά πρότυπα συντακτικού χαρακτήρα) που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες τήρησης του εν λόγω κώδικα και την εποπτεία των φορέων εφαρμογής που δεν τηρούν τέτοιο κώδικα, βλ. ενότητα 8.1.

ii. *Συντακτική ευθύνη*

(138) Η δεύτερη προϋπόθεση για την εφαρμογή της εξαίρεσης από το άρθρο 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί από νομικό ή φυσικό πρόσωπο να φέρει τη συντακτική ευθύνη για τη δημοσίευση του περιεχομένου. Τούτο συνεπάγεται ότι το εν λόγω πρόσωπο πρέπει να φέρει την τελική νομική ευθύνη για τη δημοσίευση του περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένης της ανθρώπινης επανεξέτασης ή του ανθρώπινου συντακτικού ελέγχου (π.χ. άτομο, συντακτική επιτροπή ή εκδοτική εταιρεία). Για να διασφαλιστεί η δημόσια λογοδοσία και εμπιστοσύνη, και σύμφωνα με τα υφιστάμενα επαγγελματικά πρότυπα των μέσων επικοινωνίας, η ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του νομικού προσώπου, του φυσικού προσώπου ή του ρόλου που φέρει τη συντακτική ευθύνη θα πρέπει να δημοσιοποιούνται σε εύκολα ανιχνεύσιμη τοποθεσία (εάν δεν είναι ήδη διαθέσιμα με άλλον τρόπο). Τούτο μπορεί να συμβεί στο διαδίκτυο, για παράδειγμα, μέσω των όρων και προϋποθέσεων ενός ιστοτόπου ή άλλων νομικών πληροφοριών που απευθύνονται σε χρήστες. Εκτός διαδικτύου, οι πληροφορίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνονται στον κολοφώνα ή στα στοιχεία έκδοσης μιας δημοσίευσης.

Παραδείγματα κειμένου που έχει υποβληθεί σε ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο, για τη δημοσίευση του οποίου νομικό ή φυσικό πρόσωπο φέρει τη συντακτική ευθύνη:

— Άρθρο εφημερίδας που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ ή περίληψη άρθρου που έχει παραχθεί από ΤΝ και έχει υποβληθεί στον συντακτικό έλεγχο του οικείου αρχισυντάκτη, ενώ τη συντακτική ευθύνη φέρει το νομικό πρόσωπο που εκδίδει την εφημερίδα.

— Ακαδημαϊκό ιστολόγιο που έχει υποστεί χειρισμό από ΤΝ, το οποίο έχει υποβληθεί σε εσωτερική αξιολόγηση από ομοτίμους και για το οποίο τη συντακτική ευθύνη φέρει το οικείο ερευνητικό κέντρο που διαχειρίζεται το ιστολόγιο.

— Προειδοποιήσεις δημόσιας ασφάλειας που έχουν παραχθεί από ΤΝ και έχουν εγκριθεί από δημόσιο λειτουργό πριν από τη διάθεσή τους στους πολίτες, υπό την ευθύνη της αρμόδιας δημόσιας υπηρεσίας πολιτικής προστασίας.

— Εκθέσεις βιωσιμότητας που έχουν παραχθεί από ΤΝ και δημοσιεύονται στον ιστότοπο εισηγμένης εταιρείας, αφού έχουν υποβληθεί σε ανθρώπινη επανεξέταση από επαγγελματίες που ασκούν συναφή καθήκοντα (π.χ. συμμόρφωση).

— Υποστηριζόμενη από ΤΝ μετάφραση άρθρου που έχει συνταχθεί από άνθρωπο, με τη μετάφραση να έχει υποβληθεί σε ανθρώπινη επανεξέταση.

Παραδείγματα κειμένου που δεν πληροί τις απαιτήσεις ανθρώπινης επανεξέτασης ή ανθρώπινου συντακτικού ελέγχου ώστε να υπαχθεί στην εξαίρεση:

— Ιστότοπος στον οποίο αναρτώνται άρθρα σχετικά με την πολιτική της Ένωσης που έχουν παραχθεί από ΤΝ χωρίς καμία σκόπιμη ανθρώπινη επανεξέταση ή ανθρώπινο συντακτικό έλεγχο.

— Άρθρα που έχουν παραχθεί από ΤΝ, τα οποία επανεξετάζονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία από άλλο σύστημα ΤΝ και στα οποία ένας άνθρωπος συντάκτης διενεργεί απλώς επιφανειακό, γραμματικό έλεγχο πριν από τη δημοσίευση.

— Αυτοεκδοθέν βιβλίο για την κλιματική αλλαγή, το οποίο έχει παραχθεί από ΤΝ και διατίθεται σε πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου, χωρίς να έχει υποβληθεί σε οποιαδήποτε επανεξέταση από αρμόδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο (ούτε από την πλατφόρμα).

6.2.4. *Εξαίρεση για σκοπούς επιβολής του νόμου*

(139) Εάν η χρήση συστημάτων ΤΝ για την παραγωγή κειμένου που δημοσιεύεται με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος χωρίς ανθρώπινη επανεξέταση (π.χ. προειδοποίηση της αστυνομίας σχετικά με τρομοκρατική απειλή, η οποία έχει παραχθεί από ΤΝ και δημοσιεύεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης) επιτρέπεται από τον νόμο για την ανίχνευση, την πρόληψη, τη διερεύνηση ή τη δίωξη αξιόποινων πράξεων, οι φορείς εφαρμογής εξαιρούνται από την υποχρέωση διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ. Οι διευκρινίσεις που παρέχονται στα σημεία 46 έως 48 ανωτέρω σχετικά με παρόμοια εξαίρεση του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ είναι επίσης συναφείς για την εν λόγω διάταξη.

6.2.5. *Αλληλεπίδραση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης*

(140) Στο πλαίσιο του ενωσιακού δικαίου για τα μέσα ενημέρωσης, η συντακτική ευθύνη αποτελεί κρίσιμη έννοια που ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 8) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1083 (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) ([39]). Στο πλαίσιο αυτό, ως «συντακτική ευθύνη» νοείται «η άσκηση ουσιαστικού ελέγχου τόσο επί της επιλογής προγραμμάτων ή εκδόσεων τύπου, όσο και επί της οργάνωσής τους, για τους σκοπούς της παροχής υπηρεσίας μέσων ενημέρωσης, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ευθύνης βάσει του εθνικού δικαίου για την παρεχόμενη υπηρεσία». Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο ορισμός αυτός μπορεί να αλληλεπικαλύπτεται με την έννοια της συντακτικής ευθύνης που χρησιμοποιείται στο άρθρο 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ, ιδίως όταν οι φορείς εφαρμογής του συστήματος ΤΝ χαρακτηρίζονται επίσης ως πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης κατά την έννοια του ευρωπαϊκού κανονισμού για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης. Ως εκ τούτου, η συντακτική ευθύνη κατά την έννοια του άρθρου 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ θα πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με το υφιστάμενο κεκτημένο στον τομέα των μέσων ενημέρωσης, παρά το γεγονός ότι παραμένει διακριτή έννοια που μπορεί επίσης να εφαρμόζεται σε ευρύτερα πλαίσια και σε άλλους φορείς εφαρμογής, εφόσον αναλαμβάνουν τη συντακτική ευθύνη για τη δημοσίευση του κειμένου. Οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης μπορούν να βασίζονται στις υφιστάμενες συντακτικές διαδικασίες και στα πρότυπά τους προκειμένου να υπαχθούν στην εξαίρεση του άρθρου 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ.

7. **ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 50 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ**

(141) Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ, οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφοι 1 έως 4 του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να παρέχονται στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα με σαφή και διακριτό τρόπο, το αργότερο κατά τη στιγμή της πρώτης αλληλεπίδρασης ή έκθεσης. Οι πληροφορίες θα πρέπει να τηρούν τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Στο πλαίσιο αυτό, στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα περιλαμβάνονται τα πρόσωπα που αλληλεπιδρούν άμεσα με το σύστημα ΤΝ (άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ), οι ενεργοί ή παθητικοί χρήστες και άλλα πρόσωπα που εκτίθενται στο συνθετικό περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ [με ή χωρίς άμεση αλληλεπίδραση με το σύστημα ΤΝ (άρθρο 50 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ)], καθώς και τα πρόσωπα που υπόκεινται στη χρήση συστημάτων αναγνώρισης συναισθημάτων ή βιομετρικής κατηγοριοποίησης (άρθρο 50 παράγραφος 3 του κανονισμού για την ΤΝ).

7.1. **Παροχή πληροφοριών με σαφή και διακριτό τρόπο**

(142) Οι πληροφορίες θα θεωρείται ότι παρέχονται με σαφή τρόπο όταν είναι αντιληπτές, εύκολα κατανοητές από το ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο και προσβάσιμες σ' αυτό (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία). Οι πληροφορίες θα θεωρείται ότι παρέχονται με διακριτό τρόπο όταν μπορούν εύκολα να αναγνωριστούν ως χωριστές από άλλες πληροφορίες και από το περιβάλλον στο οποίο παρουσιάζεται το περιεχόμενο. Πρέπει επίσης να είναι εύκολα κατανοητές από το κοινό, μεταξύ άλλων από συγκεκριμένες ομάδες, όπως παιδιά ή άτομα με αναπηρία, όταν τα πρόσωπα αυτά αποτελούν μέρος του κοινού που προβλέπεται να εκτεθεί στο περιεχόμενο ή να αλληλεπιδράσει με το σύστημα ([40]). Για την παροχή πληροφοριών με σαφή και διακριτό τρόπο, οι σχετικές πληροφορίες μπορούν, μεταξύ άλλων, να παρουσιάζονται στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης (βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ) ή του σχετικού περιεχομένου (βάσει του άρθρου 50 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ). Οι πληροφορίες δεν θα θεωρείται ότι παρέχονται με σαφή και διακριτό τρόπο όταν μπορούν εύκολα να παραβλεφθούν ή να μη γίνουν αντιληπτές από τα φυσικά πρόσωπα υπό κανονικές συνθήκες έκθεσης ή αλληλεπίδρασης (π.χ. όταν περιλαμβάνονται μόνο ως μέρος ενός εγχειριδίου ή αποκρύπτονται κάτω από διαδοχικά επίπεδα επιλογών μενού σε επιγραμμική διεπαφή ή περιλαμβάνονται σε όρους χρήσης τους οποίους συχνά δεν διαβάζουν οι χρήστες).

([39]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) (ΕΕ L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

([40]) Όταν τα παιδιά αποτελούν μέρος του στοχευόμενου κοινού του περιεχομένου, οι εν λόγω κοινοποιήσεις πρέπει: i) να είναι φιλικές προς τα παιδιά, κατάλληλες για την ηλικία τους, κατανοητές και εύκολα προσβάσιμες για όλα τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρία και/ή πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας· ii) να παρουσιάζονται με σαφήνεια, κατά τρόπο κατανοητό και όσο το δυνατόν πιο απλά και συνοπτικά· iii) να παρουσιάζονται στα παιδιά με τρόπους που είναι εύκολο να εξεταστούν και που παρέχουν άμεση και πρακτική πρόσβαση, στα σημεία όπου είναι χρήσιμες· iv) να παρουσιάζονται στην επίσημη γλώσσα (ή γλώσσες) του κράτους μέλους όπου παρέχεται η υπηρεσία· v) να προσελκύουν το ενδιαφέρον των παιδιών. Για τον σκοπό αυτόν μπορεί επίσης να χρησιμοποιούνται γραφικά, βίντεο και/ή χαρακτήρες ή άλλες τεχνικές· vi) να παρέχονται στα παιδιά σταδιακά και σε βάθος χρόνου, ώστε ο χρήστης να τις συγκρατήσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

7.2. **Πρώτη αλληλεπίδραση ή έκθεση**

(143) Το άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ απαιτεί οι πληροφορίες να παρέχονται στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα το αργότερο κατά τη στιγμή της πρώτης αλληλεπίδρασης ή έκθεσης. Η πρώτη αλληλεπίδραση ή έκθεση δεν αφορά μόνο το πρώτο φυσικό πρόσωπο που αλληλεπιδρά με σύστημα ΤΝ ή εκτίθεται σε σύστημα ΤΝ (ή στα στοιχεία εξόδου του), αλλά και κάθε μεταγενέστερη, πρώτη αλληλεπίδραση οποιουδήποτε άλλου φυσικού προσώπου με το σύστημα ΤΝ ή πρώτη έκθεσή του σ' αυτό (ή στα στοιχεία εξόδου του). Όσον αφορά την πρώτη αλληλεπίδραση με σύστημα ΤΝ, οι πληροφορίες θα πρέπει, τουλάχιστον, να παρέχονται μία φορά κατά την έναρξη διαδραστικής συνεδρίας, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των ειδικών πλαισίων που αναφέρονται στα σημεία 36 και 40 ανωτέρω. Όσον αφορά το περιεχόμενο που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ, η υποχρέωση ενημέρωσης εφαρμόζεται σε κάθε στοιχείο εξόδου συστήματος ΤΝ όσον αφορά κάθε φυσικό πρόσωπο που εκτίθεται στο περιεχόμενο. Η πρώτη έκθεση θα πρέπει να νοείται ως κάθε χρονική στιγμή κατά την οποία ένα φυσικό πρόσωπο είναι ευλόγως πιθανό να εκτεθεί στα στοιχεία εξόδου του συστήματος ΤΝ και να αντιληφθεί τη γνωστοποίηση, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της γνωστοποίησης στην περίπτωση προφανώς δημιουργικών, καλλιτεχνικών και άλλων έργων (βλ. ενότητα 6.1.3.). Επιπλέον, οι φορείς εφαρμογής επιτρέπεται να ενημερώνουν τα φυσικά πρόσωπα νωρίτερα από την πρώτη πραγματική αλληλεπίδραση ή έκθεση (π.χ. στην αρχή περιεχομένου που περιλαμβάνει προϊόντα βαθυπαραποίησης). Ωστόσο, εάν είναι ευλόγως προβλέψιμο ότι πρόσωπα ενδέχεται να μην αντιληφθούν το περιεχόμενο από την αρχή του, τότε η γνωστοποίηση μόνο στην αρχή του περιεχομένου δεν ενημερώνει επαρκώς τα εν λόγω πρόσωπα και θα πρέπει, όπου είναι δυνατόν, να συμπληρώνεται με γνωστοποίηση σε μεταγενέστερες χρονικές στιγμές. Αυτό μπορεί να εφαρμοστεί κατά περίπτωση, λαμβανομένου υπόψη του στόχου των υποχρεώσεων διαφάνειας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής παροχής των πληροφοριών και της ουσιαστικής επίγνωσης των χρηστών σε ολοένα πιο εμβυθιστικά και ρεαλιστικά περιβάλλοντα ΤΝ, στα οποία οι χρήστες δυσκολεύονται ολοένα και περισσότερο να διακρίνουν την προέλευση και την αλήθεια του περιεχομένου και της αλληλεπίδρασης.

Παραδείγματα παροχής πληροφοριών κατά την πρώτη αλληλεπίδραση ή έκθεση βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 5 του κανονισμού για την ΤΝ:

— Πρώτη αλληλεπίδραση: κατά την έναρξη συνομιλίας με διαλογικό ρομπότ (chatbot) ή κατά την έναρξη φυσικής αλληλεπίδρασης με σύστημα ΤΝ.

— Πρώτη έκθεση: κατά την έναρξη βίντεο που περιλαμβάνει προϊόν βαθυπαραποίησης, στην αρχή δημοσίευσης κειμένου που έχει παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και αφορά θέματα δημόσιου συμφέροντος ή κατά την εμφάνιση προϊόντων βαθυπαραποίησης που έχουν υποστεί χειρισμό από ΤΝ κατά την κύλιση σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

7.3. **Συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας**

(144) Οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διαφόρων υποχρεώσεων διαφάνειας που απαριθμούνται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 έως 4 του κανονισμού για την ΤΝ πρέπει να γνωρίζουν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας [π.χ. βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 ([41]) και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 ([42])] και να αξιολογούν αν το προϊόν, η υπηρεσία ή το περιεχόμενό τους πρέπει να συμμορφώνεται με τους εν λόγω κανόνες. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να διασφαλίζουν την προσβασιμότητα των πληροφοριών που παρέχονται βάσει του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ σύμφωνα με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ δεν επιβάλλει χωριστές ή πρόσθετες απαιτήσεις προσβασιμότητας.

8. **ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 50 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΝ**

(145) Στόχος της παρούσας ενότητας είναι να αποσαφηνίσει: i) τα αποτελέσματα της τήρησης κώδικα πρακτικής όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις διαφάνειας για το περιεχόμενο που έχει παραχθεί από ΤΝ· ii) τον ρόλο των αρμόδιων εποπτικών αρχών στην επιβολή του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ· iii) τις εφαρμοστέες κυρώσεις για παραβάσεις των εν λόγω υποχρεώσεων· και iv) το χρονικό σημείο από το οποίο αρχίζουν να εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ.

([41]) Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

([42]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (PE/81/2018/REV/1) (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

8.1. **Επιπτώσεις της τήρησης κώδικα πρακτικής που έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος**

(146) Οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ μπορούν να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις διαφάνειας για το περιεχόμενο που έχει παραχθεί από ΤΝ βάσει των εν λόγω διατάξεων, τηρώντας κώδικα πρακτικής που έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ ([43]). Ο εν λόγω κώδικας δεν αντικαθιστά τον κανονισμό για την ΤΝ ούτε τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Λειτουργεί συμπληρωματικά προς αυτά, παρέχοντας το μόνο αναγνωρισμένο σε επίπεδο Ένωσης πρακτικό πλαίσιο για τους παρόχους και τους φορείς εφαρμογής συστημάτων παραγωγικής ΤΝ ώστε να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις εν λόγω υποχρεώσεις, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης ή λειτουργίας τους και από τις αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς.

(147) Μολονότι οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής μπορούν επίσης να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις εν λόγω υποχρεώσεις με κατάλληλα εναλλακτικά μέσα, η τήρηση κώδικα πρακτικής που θεωρείται κατάλληλος αποτελεί απλό, προβλέψιμο και νομικά ασφαλή τρόπο απόδειξης της συμμόρφωσης. Όσον αφορά τους υπογράφοντες κώδικα πρακτικής που έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ ([44]), η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς θα επικεντρώσουν τις εποπτικές δραστηριότητές τους στην αξιολόγηση του αν οι εν λόγω υπογράφοντες τηρούν τον κώδικα πρακτικής και έχουν εφαρμόσει τα μέτρα που περιλαμβάνονται σε αυτόν. Δεδομένου ότι οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής που τηρούν τον κώδικα θα είναι διαφανείς ως προς τα μέτρα που εφαρμόζουν για τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφοι 2, 4 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ, θα επωφεληθούν από την αυξημένη εμπιστοσύνη της Επιτροπής, των άλλων αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών (συμπεριλαμβανομένου του ευρέος κοινού). Τυχόν επιλογή των υπογραφόντων κώδικα πρακτικής που θεωρείται κατάλληλος να εξαιρούνται από επιμέρους τμήματά του θα έχει ως αποτέλεσμα οι εν λόγω πάροχοι και φορείς εφαρμογής να χάσουν, ως προς τα τμήματα αυτά, το πλεονέκτημα της διευκόλυνσης της απόδειξης της συμμόρφωσης.

(148) Οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής που δεν έχουν υπογράψει κώδικα πρακτικής ο οποίος θεωρείται κατάλληλος σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ αναμένεται να αποδείξουν τον τρόπο με τον οποίο έχουν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 50 παράγραφοι 2, 4 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ με άλλα κατάλληλα μέσα. Επιπλέον, οι εν λόγω πάροχοι και φορείς εφαρμογής αναμένεται να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα που εφαρμόζουν διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του κανονισμού για την ΤΝ. Για παράδειγμα, θα πρέπει να διενεργούν ανάλυση ελλείψεων, στο πλαίσιο της οποίας συγκρίνονται τα μέτρα που έχουν εφαρμόσει με τα μέτρα που προβλέπονται σε κώδικα πρακτικής ο οποίος έχει αξιολογηθεί ως κατάλληλος. Δεδομένου ότι οι αρμόδιες αρχές (συμπεριλαμβανομένης της Υπηρεσίας ΤΝ) θα κατανοούν λιγότερο τον τρόπο με τον οποίο οι πάροχοι και οι φορείς εφαρμογής που δεν έχουν υπογράψει κώδικα πρακτικής διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 50 παράγραφοι 2, 4 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ, είναι πιθανό να χρειάζονται λεπτομερέστερες πληροφορίες κατά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης. Για παράδειγμα, οι πάροχοι που δεν τηρούν κώδικα πρακτικής ενδέχεται επίσης να υπόκεινται σε μεγαλύτερο αριθμό αιτημάτων παροχής πληροφοριών και αιτημάτων πρόσβασης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της διαλειτουργικότητας, της στιβαρότητας και της αξιοπιστίας των τεχνικών λύσεων που εφαρμόζονται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ. Οι φορείς εφαρμογής ενδέχεται επίσης να υπόκεινται σε τέτοια αιτήματα όσον αφορά τις πρακτικές επισήμανσης που εφαρμόζουν σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ΤΝ.

(149) Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη, ως ελαφρυντικό στοιχείο κατά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, τις δεσμεύσεις που εφαρμόζονται σύμφωνα με κώδικα πρακτικής ο οποίος έχει κριθεί κατάλληλος, ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις ([45]).

(150) Εάν ένας κώδικας πρακτικής δεν θεωρηθεί κατάλληλος σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 7 του κανονισμού για την ΤΝ, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό κοινών κανόνων για την εφαρμογή των υποχρεώσεων του άρθρου 50 παράγραφοι 2, 4 και 5 του κανονισμού για την ΤΝ, οι οποίοι θα εφαρμόζονται σε όλους τους σχετικούς παρόχους και φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων ([46]).

([43]) Βλ. συναφείς πληροφορίες σχετικά με τον Κώδικα πρακτικής για τη διαφάνεια του περιεχομένου που έχει από παραχθεί από ΤΝ | Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης, δημοσιεύτηκε στις 10 Ιουνίου 2026.

([44]) Βλ. Γνωμοδότηση της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση του κώδικα δεοντολογίας για τη διαφάνεια του περιεχομένου που παράγεται από ΤΝ | Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης.

([45]) Άρθρο 99 παράγραφος 7 στοιχείο ε) του κανονισμού για την ΤΝ.

([46]) Άρθρο 50 σημείο 7) του κανονισμού για την ΤΝ.

8.2. **Αρχές εποπτείας της αγοράς**

(151) Οι αρχές εποπτείας της αγοράς που ορίζονται από τα κράτη μέλη, η Υπηρεσία ΤΝ ([47]) και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ([48]) είναι αρμόδιοι για την εποπτεία και την επιβολή των κανόνων που διέπουν τα συστήματα ΤΝ τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων διαφάνειας που ορίζονται στο άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ. Η εν λόγω επιβολή πραγματοποιείται στο πλαίσιο του συστήματος εποπτείας της αγοράς και συμμόρφωσης των προϊόντων που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1020 και τον κανονισμό για την ΤΝ. Οι εξουσίες επιβολής των αρχών εποπτείας της αγοράς σε σχέση με τα συστήματα ΤΝ καθορίζονται στους εν λόγω κανονισμούς. Οι εν λόγω αρχές μπορούν να λαμβάνουν μέτρα επιβολής σε σχέση με τις υποχρεώσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν καταγγελίας, την οποία έχει δικαίωμα να υποβάλει κάθε θιγόμενο πρόσωπο ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει λόγους να θεωρεί ότι έχουν διαπραχθεί τέτοιες παραβάσεις ([49]). Οι αρμοδιότητες των αρχών εποπτείας της αγοράς βάσει του κανονισμού για την ΤΝ δεν θίγουν τις εξουσίες και τα καθήκοντα άλλων εποπτικών αρχών ή αρχών προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων βάσει του δικού τους νομικού πλαισίου σε περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζονται τόσο το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ όσο και το εν λόγω πλαίσιο (π.χ. προστασία των δεδομένων, προστασία των καταναλωτών).

8.3. **Κυρώσεις**

(152) Στους παρόχους και τους φορείς εφαρμογής που δεν συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες υποχρεώσεις διαφάνειας που ορίζονται στο άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο ύψους έως 15 000 000 EUR ή, εάν ο παραβάτης είναι επιχείρηση, έως το 3 % του συνολικού παγκόσμιου ετήσιου κύκλου εργασιών της για το προηγούμενο οικονομικό έτος, ανάλογα με το ποιο ποσό είναι μεγαλύτερο. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις διαφάνειας μπορεί να υπόκεινται σε διοικητικά πρόστιμα ύψους έως 750 000 EUR. Στην περίπτωση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (στο εξής: ΜΜΕ), συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων, κάθε πρόστιμο ανέρχεται έως τα ανωτέρω ποσοστά ή ποσά, ανάλογα με το ποιο είναι χαμηλότερο. Τα πρόστιμα είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά και λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα των ΜΜΕ και των μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων, και την οικονομική τους βιωσιμότητα. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικού προστίμου και το ύψος του διοικητικού προστίμου σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν όλες τις σχετικές περιστάσεις της συγκεκριμένης κατάστασης και, κατά περίπτωση, σειρά παραγόντων που επηρεάζουν τη σοβαρότητα της παράβασης (π.χ. τη φύση, τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης και τις συνέπειές της, τον εξ αμελείας ή εκ προθέσεως χαρακτήρα της παράβασης, άλλες επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις, τον βαθμό συνεργασίας με τις αρχές εποπτείας της αγοράς κ.λπ.).

8.4. **Έναρξη εφαρμογής**

(153) Σύμφωνα με το άρθρο 113 του κανονισμού για την ΤΝ, το άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται από τις 2 Αυγούστου 2026. Αυτό απαιτεί όλα τα συστήματα ΤΝ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 και διατίθενται στην αγορά ή τίθενται σε λειτουργία στην Ένωση να συμμορφώνονται με την εν λόγω διάταξη από την ημερομηνία αυτή, ανεξάρτητα από την ημερομηνία διάθεσής τους στην αγορά ή θέσης τους σε λειτουργία ([50]). Ο κανονισμός για την τροποποίηση του κανονισμού για την ΤΝ (Omnibus για την ΤΝ), ο οποίος εκδόθηκε πρόσφατα από τον νομοθέτη της Ένωσης, προβλέπει στοχευμένο κανόνα κεκτημένων δικαιωμάτων μόνο όσον αφορά τις υποχρεώσεις σήμανσης και ανίχνευσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ για τα συστήματα παραγωγικής ΤΝ που διατίθενται στην αγορά ή τίθενται σε λειτουργία πριν από τις 2 Αυγούστου 2026. Παρέχει στους παρόχους των εν λόγω υφιστάμενων συστημάτων μεταβατική περίοδο για τη συμμόρφωση των συστημάτων τους έως τις 2 Δεκεμβρίου 2026. Τα συστήματα που είναι εν μέρει διαδραστικά και εν μέρει παραγωγικά μπορούν να επωφεληθούν από αυτή τη μεταβατική περίοδο μόνο όσον αφορά την υποχρέωση σήμανσης βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ, ενώ η συμμόρφωση με την υποχρέωση γνωστοποίησης για τα συστήματα ΤΝ που αλληλεπιδρούν άμεσα με φυσικά πρόσωπα πρέπει να διασφαλίζεται από τις 2 Αυγούστου 2026.

([47]) Ως αρχή εποπτείας της αγοράς για συστήματα ΤΝ που βασίζονται σε μοντέλα ΤΝ γενικού σκοπού τα οποία παρέχονται από τον ίδιο πάροχο (άρθρο 75 παράγραφος 1 του κανονισμού για την ΤΝ). Αυτό καλύπτει την υποχρέωση που εφαρμόζεται στους παρόχους βάσει του άρθρου 50 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού για την ΤΝ. Όσον αφορά το άρθρο 50 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού για την ΤΝ, η Υπηρεσία ΤΝ θα είναι αρμόδια μόνο εάν ο αντίστοιχος πάροχος του μοντέλου ΤΝ γενικού σκοπού και του συστήματος ΤΝ είναι επίσης φορέας εφαρμογής του συστήματος.

([48]) Ως αρχή εποπτείας της αγοράς για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ.

([49]) Άρθρο 85 του κανονισμού για την ΤΝ.

([50]) Η ειδική μεταβατική ρύθμιση του άρθρου 111 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ εφαρμόζεται στα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου που διατέθηκαν στην αγορά πριν από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των κανόνων για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου μόνο όσον αφορά τη συμμόρφωση των εν λόγω συστημάτων με τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου. Εάν το σύστημα ΤΝ υψηλού κινδύνου υπόκειται επίσης σε μία ή περισσότερες υποχρεώσεις διαφάνειας βάσει του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ, η εν λόγω ειδική μεταβατική ρύθμιση δεν εφαρμόζεται στις υποχρεώσεις αυτές, δεδομένου ότι οι διαφορετικές υποχρεώσεις που αφορούν, αφενός, τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου και, αφετέρου, τη διαφάνεια βάσει του άρθρου 50 εφαρμόζονται σωρευτικά, ενώ η μεταβατική ρύθμιση αιτιολογείται και περιορίζεται αποκλειστικά στη συμμόρφωση με τις διατάξεις που αφορούν τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου.

(154) Τα στοιχεία εξόδου που έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ΤΝ και τα προϊόντα βαθυπαραποίησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ, τα οποία έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό πριν από τις 2 Αυγούστου 2026, δεν χρειάζεται να φέρουν αναδρομικά σήμανση ή επισήμανση. Το ίδιο ισχύει για κείμενα σχετικά με θέματα δημόσιου συμφέροντος που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 50 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού για την ΤΝ, τα οποία έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό από ΤΝ και έχουν δημοσιευθεί πριν από τις 2 Αυγούστου 2026. Αντιθέτως, εάν κείμενα που έχουν παραχθεί ή υποστεί χειρισμό δημοσιευθούν στις 2 Αυγούστου 2026 ή μετά την εν λόγω ημερομηνία, πρέπει να φέρουν επισήμανση. Λαμβανομένου υπόψη του στόχου της διαφάνειας και της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης και της ακεραιότητας του οικοσυστήματος πληροφοριών που επιδιώκει ο κανονισμός για την ΤΝ, οι φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ και άλλοι φορείς που έχουν στην κατοχή τους ή διαδίδουν προϋπάρχοντα προϊόντα βαθυπαραποίησης χωρίς επισήμανση ενθαρρύνονται, ωστόσο, να το πράξουν χωρίς να αναμένεται από αυτούς να καταβάλουν δυσανάλογες προσπάθειες για τον σκοπό αυτόν (όπως έλεγχος προϋπαρχουσών βάσεων δεδομένων περιεχομένου ή τροποποίηση ήδη εκτυπωμένων συσκευασιών προϊόντων).

9. **ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ**

(155) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν μια πρώτη ερμηνεία, συνοδευόμενη από πρακτικά παραδείγματα, των υποχρεώσεων διαφάνειας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του κανονισμού για την ΤΝ. Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές μόλις αυτό καταστεί αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη την πρακτική πείρα που αποκτάται από την εφαρμογή των υποχρεώσεων διαφάνειας, καθώς και τον ρυθμό των τεχνολογικών, κοινωνικών και κανονιστικών εξελίξεων στον τομέα αυτόν. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται επίσης κάθε σχετική πείρα από μέτρα επιβολής στο πλαίσιο της εποπτείας της αγοράς και από ερμηνείες του άρθρου 50 του κανονισμού για την ΤΝ από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά τη διάρκεια μιας τέτοιας επανεξέτασης, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αποσύρει ή να τροποποιήσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους παρόχους και τους φορείς εφαρμογής συστημάτων ΤΝ, τις εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς μέσω του Συμβουλίου ΤΝ, το συμβουλευτικό φόρουμ για την ΤΝ, την ερευνητική κοινότητα και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να συμβάλουν στη διαδικασία αυτήν, ανταποκρινόμενοι σε μελλοντικές προσκλήσεις για δημόσια διαβούλευση.